Directoraat-generaal E**P**I

Penitentiaire Inrichtingen

Collectieve brief nr. 161 van 11 augustus 2022

Geactualiseerde versie van 01/09/2026

Wet externe rechtspositie – toelichting bij de procedure voor de toekenning van strafuitvoeringsmodaliteiten door de strafuitvoeringsrechter (SUR) en de strafuitvoeringsrechtbank (SURB)

DEEL 1: DEFINITIE, TIJDS- EN TOEKENNINGSVOORWAARDEN VOOR DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DIE TOT DE ALGEMENE BEVOEGDHEID VAN DE SUR OF SURB BEHOREN 7

I. Definitie van de strafuitvoeringsmodaliteiten 7

A. Beperkte detentie (art. 21) - BD 7

B. Elektronisch toezicht (art. 22) - ET 7

C. Voorwaardelijke invrijheidstelling (art. 24) - VI 7

D. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/3) - VILO 7

E. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (art. 26/2) 7

II. Tijdsvoorwaarden 8

A. Toelaatbaarheidsdatum VI / VILO 8

1. Veroordeling tot een of meer gevangenisstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 25, §1 en 26, §1) 8

2. Veroordeling tot een of meer gevangenisstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 25, §2 en 26, §2) 8

*2.1 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden **tot en met 19/03/2013*** 8

*2.2 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden **na 19/03/2013*** 8

2.3 Beveiligingsperiode 10

B. Toelaatbaarheidsdatum BD / ET 11

III. Toekenningsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteiten 11

A. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling 11

1. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §1) 11

2. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §1) 11

B. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering 14

1. Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §2) 14

2. Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §2) 14

C. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod) (art. 28, §3 en art. 47, §3) 16

DEEL 2: TERRITORIAAL BEVOEGDE SUR(B) **17**

I. Algemene regel (art. 635, eerste lid, Ger.W.) 17

II. De uitzonderingen 19

A. Wijziging van SUR of SURB op verzoek van de bevoegde SUR of SURB (art. 635, lid 2 Ger Wb.) 19

B. Wijziging van bevoegdheid ten gevolge van een herroeping (art. 635, lid 3 Ger. Wb.) 19

DEEL 3: PRINCIPES OMTRENT HET GEBRUIK DER TALEN DOOR MEDEWERKERS VAN DG EPI IN DE PROCEDURES SUR EN SURB **20**

DEEL 4: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SUR **21**

I. Welke veroordeelden vallen onder de toepassing van de WERP? 21

A. Gefaseerde inwerkingtreding 21

B. Overgangsbepaling 22

C. Concreet: op welke veroordeelden is de wet van toepassing? 23

II. Overzicht van de toepasselijke procedures 31

III. Procedurestappen die gemeenschappelijk zijn aan de procedure zonder en met advies directeur 32

A. Opsluiting 32

B. Melding aan DVZ 32

C. Controle toepasselijkheid van de wet 32

D. Aanmaak dossier in het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier 32

E. Controle van de voorwaarden 33

F. Resultaat van voorgaande stappen 35

IV. Procedure zonder advies directeur (art. 29, § 2/1 WERP)- opgelet: ingevolge de wet van 18 juli 2025 houdende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen en tot invoering van de principiële onmogelijkheid om het elektronisch uit te voeren op de plaats waar het slachtoffer verblijft (de noodwet 1) is dit deel tijdelijk niet van toepassing 35

A. Elektronisch toezicht en beperkte detentie 35

1. Indienen verzoek ET/BD op de griffie van de gevangenis en opschorting tenuitvoerlegging straf 35

2. Verder verloop van de procedure 37

2.1 Indienen dossier op griffie SURB verantwoordelijkheid veroordeelde 37

2.2 Advies OM: facultatief 37

2.3 Behandeling verzoek door SUR: in beginsel schriftelijk 38

3. Vonnis SUR: mededeling en uitvoering 38

4. Incidenten tijdens de periode van de opschorting tenuitvoerlegging straf 39

4.1 Bevel tot opsluiting openbaar ministerie (art. 29, § 2/2) 39
4.2 Aanbeveling nieuwe straffen 40
B. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering of verwijdering na de toekenning van een elektronisch toezicht 41
V. Procedure met advies directeur (aanvraag modaliteiten vanuit de gevangenis) opgelet: ingevolge de wet van 18 juli 2025 *houdende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen en tot invoering van de principiële onmogelijkheid om het elektronisch uit te voeren op de plaats waar het slachtoffer verblijft (de noodwet) is dit deel tijdelijk enkel van toepassing op de veroordeelde voor wie een gespecialiseerd advies bedoeld in artikel 32 WERP vereist is (zie Deel 4, punt III, E, 3) voor de opsomming van de artikelen)* 42
A. Informeren van de veroordeelde 43
1. BD en ET (art. 23, §2) 43
2. VI en VILO (art.25/1 et 26/1) 43
B. Verzoek van de veroordeelde 43
1. BD en ET (art. 29, §§ 1 en 2) 43
2. VI en VILO (art. 30, §§1 en 1/1) 44
C. Advies van de directeur (art. 29, 31 en 32) 44
1. Termijn 44
2. Advies van de directeur 44
3. Overmaken van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB 46
4. Nieuwe elementen 47
D. Advies van het OM (art. 33) 47
E. Behandeling verzoek door SUR 47
1. Schriftelijke procedure: de regel 48
1.1 Uitspraak binnen 1 maand 48
1.2 Verlenging van de termijn 48
2. Mondelinge procedure: de uitzondering 48
F. Beslissing van de SUR 50
1. Beslissing tot toekenning van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit 50
1.1. Toekenning van een modaliteit - algemeen 50
1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling 51
1.3. Toekenning van de BD of het ET 51
2. Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59) 52
3. De beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 45) 52
4. De kennisgeving van de beslissing (art. 46) 52
5. Wijziging van de beslissing (art. 61) 53
G. Cassatieberoep 53

1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep (art. 96) 53
2. Beroep ingesteld door het OM (art. 97, §1, lid 1) 54
3. Beroep ingesteld door de veroordeelde (art. 97, §1, lid 2) 54
4. Gevolgen van een cassatieberoep (art. 97, §3) 54
4.1 Cassatieberoep tegen de beslissing tot toekenning van een modaliteit 54
4.2 Cassatieberoep tegen de beslissing tot weigering van een modaliteit 55
H. Uitvoerbaarheid 55
VI. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod) 57
A. Aanvraag van de veroordeelde of het OM (art. 29/1) 57
B. Advies van de directeur (art. 29/1, §3) 57
C. Beslissing SUR 57
DEEL 4/1: BIJZONDERE BEVOEGDHEID SUR INZAKE SAMENLOOP VAN MISDRIJVEN 58
DEEL 5: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SURB 59
I. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling, voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering 59
A. Informatieverstrekking aan de veroordeelde 59
1. Beperkte detentie en elektronisch toezicht (art. 23, § 2) 59
2. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/1 en art. 26/1) 60
B. Verzoek van de veroordeelde (art. 49 en art. 50) 60
C. Advies van de directeur 60
1. Termijn om advies uit te brengen 60
2. Advies van de directeur 60
3. Verzending van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB 62
4. Nieuwe elementen 63
D. Advies van het openbaar ministerie (art. 51) 63
E. Behandeling van het dossier door de SURB 64
1. Ogenblik van de behandeling van het dossier (art. 52, § 1, eerste lid) 64
2. Plaats van de zitting (art. 76 van het Gerechtelijk Wetboek) 64
3. Oproeping voor de zitting (art. 52, § 1, tweede lid) 64
4. Inzage van het dossier (art. 52, § 2) 65
5. Behandeling van het dossier (art. 53) 65
F. Beslissing van de SURB 66
1. Beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit 66
1.1 Toekenning van een modaliteit – algemeen 66

1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling 67
1.3 Toekenning van beperkte detentie of elektronisch toezicht 67
1.4 Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59) 68
2. Beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 57) 68
3. Kennisgeving van de beslissing (art. 58) 69
4. Wijziging van de beslissing (art. 61) 69
G. Cassatieberoep 70
1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep 70
2. Cassatieberoep ingesteld door het OM 70
3. Cassatieberoep ingesteld door de veroordeelde 70
4. Gevolgen van het cassatieberoep 70
4.1 Cassatieberoep tegen een beslissing tot toekenning 70
4.2 Cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering 71
H. Uitvoerbaarheid (art. 60) 72
II. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod) 72
A. Aanvraag van de veroordeelde of het openbaar ministerie (art. 49/1) 72
B. Advies van de directeur (art. 49/1, §3) 73
C. Verdere procedure 73
DEEL 6: OPVOLGING EN CONTROLE VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEIT TOEGEKEND DOOR DE SUR OF SURB 74
I. Controle 74
II. Opvolging van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de voorwaardelijke invrijheidstelling 74
III. Schorsing, nadere omschrijving of aanpassing van de voorwaarden (art. 63) 75
DEEL 7: HERROEPING, SCHORSING, HERZIENING OF HERBEOORDELING VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN 76
I. Aard van de maatregelen 76
A. Herroeping (artt. 64 en 65) 76
B. Schorsing (art. 66) 76
C. Herziening (art. 67) 77
Beheer dossiers VI en VILO: zoals dossiers ET en BD 77
Veroordeelde blijft in de tijdsvoorwaarden: nieuwe vordering voor het OM bij de SURB 78
Concrete werkwijze griffie gevangenis bij aanbeveling nieuwe straf tijdens SUM 79
Ter info: procedure van toepassing op de vordering tot herbeoordeling: art. 68 WERP (zie verder punt II) 80
II. Procedure (art. 68) 81
III. Gevolgen van een vonnis tot herroeping, schorsing of herziening 81
A. Herroeping 81
1. Herroeping van de BD of het ET 81
2. Herroeping van de VI of de VILO 81

B. Schorsing 82

C. Herziening 82

IV. Verzet (art. 68, § 8) 83
V. Cassatieberoep (artt. 96 en 97) 83
VI. Nieuw onderzoek van het dossier na een herroeping (nieuw verzoek) 83
DEEL 8: VOORLOPIGE AANHOUDING (art. 70) 84
I. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot schorsing 84
II. De SUR of de SURB neemt geen beslissing tot schorsing 84
A. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot niet-schorsing van de modaliteit 84

B. De SUR of de SURB neemt geen beslissing 84

DEEL 9: DEFINITIEVE INVRIJHEIDSTELLING 86
DEEL 10: INWERKINGTREDING 87

VOORAFGAANDE OPMERKING: de verwijzingen naar GEJO in deze geactualiseerde versie van de CB dd. 01/09/2026 werden niet aangepast, maar moeten worden gelezen als verwijzingen naar JustCase en/of worden vervangen door de apart verspreide instructies/handleidingen inzake het gebruik van JustCase.

DEEL 1: DEFINITIE, TIJDS- EN TOEKENNINGSVOORWAARDEN VOOR DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DIE TOT DE ALGEMENE BEVOEGDHEID VAN DE SUR OF SURB BEHOREN

I. Definitie van de strafuitvoeringsmodaliteiten

A. Beperkte detentie (art. 21) - BD	De BD is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf die de veroordeelde toelaat om op regelmatige wijze de strafinrichting te verlaten voor een bepaalde duur van maximum 16 uur per dag. De BD kan aan de veroordeelde worden toegekend om professionele, opleidings- of familiale belangen te behartigen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen.
B. Elektronisch toezicht (art. 22) - ET	Het ET is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde het geheel of een gedeelte van zijn vrijheidsstraf buiten de gevangenis ondergaat volgens een bepaald uitvoeringsplan, waarvan de naleving onder meer door elektronische middelen wordt gecontroleerd.
C. Voorwaardelijke invrijheidstelling (art. 24) - VI	De VI is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde zijn straf ondergaat buiten de gevangenis, mits naleving van de voorwaarden die hem gedurende een bepaalde proeftijd worden opgelegd.
D. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/3) - VILO	De voorlopige invrijheidstelling met het oog op **verwijdering van het grondgebied** is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde, van wie op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, zijn straf ondergaat buiten de gevangenis in een ander land dan België, mits naleving van de voorwaarden die hem gedurende een bepaalde proeftijd worden opgelegd. De voorlopige invrijheidstelling met het oog op **overlevering** wordt toegestaan aan de veroordeelde die op grond van een uitvoerbaar vonnis of een uitvoerbare titel overgebracht dient te worden naar een ander land.
E. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek[1] (art. 26/2)	De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek is een wijze van uitvoering van die straf door: - de duur of de omvang van het verbod te beperken, - de nadere regels of de voorwaarden ervan aan te passen, - de uitvoering ervan op te schorten of te beëindigen.

[1] Art. 50 NSW "Verblijfs-, plaats- of contactverbod". Het gaat om de ontzetting van het recht te wonen, te verblijven of zich op te houden in het door de rechter bepaalde gebied of contact te hebben met de personen die hij individueel aanwijst.

II. Tijdsvoorwaarden

<table>
<tr><td colspan="2"><u>A. Toelaatbaarheidsdatum VI / VILO</u></td></tr>
<tr><td colspan="2"><u>1. Veroordeling tot een of meer gevangenisstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 25, §1 en 26, §1)</u></td></tr>
<tr><td colspan="2">VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan.</td></tr>
<tr><td colspan="2"><u>2. Veroordeling tot een of meer gevangenisstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 25, §2 en 26, §2)</u></td></tr>
<tr><td><u>2.1 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden tot en met 19/03/2013</u></td><td><u>2.2 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden na 19/03/2013</u></td></tr>
<tr><td>VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde:

- hetzij 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan;

- (hetzij 2/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan[2]);

(als in het vonnis of arrest is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond en zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan 14 jaar bedraagt)</td><td>VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde:

- hetzij 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan;

- (hetzij 2/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan[4]);

(als in het vonnis of arrest is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond en zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan 14 jaar bedraagt)</td></tr>
</table>

[2] Deze bepaling wordt niet toegepast ingevolge de rechtspraak van het Hof van Cassatie (arrest van 3 november 2021) waarin werd vastgesteld dat de ongrondwettigheid van deze bepaling (art. 25, § 2, b) en 26, § 2, b)) is blijven voortduren, ook na de invoeging van art. 55bis in het Strafwetboek waarbij een herhaling van misdaad na wanbedrijf werd ingevoerd. Er mag dus tot nader order geen rekening gehouden worden met de staat van wettelijke herhaling bedoeld in artikel 25, § 2, b), (en 26, § 2, b)) voor de berekening van de VI-datum. (Zie communicatie EPI dd. 07.12.2021). Ook onder de gelding van het nieuwe SW blijft deze communicatie geldig.

[4] Zie vorige voetnoot.

- hetzij (in voorkomend geval): *in geval van een veroordeling tot een levenslange vrijheidsstraf:* **10 jaar** van deze straf heeft ondergaan; *(als in het arrest een levenslange vrijheidsstraf is uitgesproken én is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond:* **16 jaar** van deze straf heeft ondergaan)[3].	- hetzij (in voorkomend geval): *in geval van een veroordeling tot een gevangenisstraf van 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf:* **15 jaar** van deze straf heeft ondergaan; *in geval van een veroordeling tot een gevangenisstraf van 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf, indien uit de motivering van het vonnis of arrest blijkt dat de veroordeelde voorheen veroordeeld was:* o *tot een effectieve correctionele gevangenisstraf van minstens 3 jaar, en* o *wegens bepaalde in de wet opgesomde misdrijven (voornamelijk: ernstige schendingen van internationaal humanitair recht, misdrijven tegen het leven, foltering, onmenselijke behandeling, misdrijven tegen de seksuele integriteit, het seksueel zelfbeschikkingsrecht en de goede zeden, misdrijven tegen de fysieke of psychische integriteit, misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid, bepaalde misdrijven tegen de persoonlijke rust en de morele integriteit, bepaalde schendingen van de persoonlijke waardigheid en misbruik van de kwetsbare positie van het slachtoffer, bepaalde misdrijven met betrekking tot het in gevaar brengen van personen, terrorisme, vereniging met het oog op het plegen van een misdrijf en criminele organisatie, afpersing, verzwaarde diefstal met geweld of bedreiging en verzwaarde afpersing, bepaalde gevallen van brandstichting en vandalisme, aanslag op de koning, ontsnapping van gevangenen d.m.v. geweld of bedreigingen, gewelddaden op diplomatieke of consulaire ambtenaren, piraterij op zee, bepaalde gevallen van kaping van schepen en vliegtuigen), en* o *er minder dan 10 jaren verlopen zijn tussen het ogenblik waarop hij zijn straf heeft uitgezeten of het ogenblik waarop zijn straf is verjaard en*

[3] Deze bepaling wordt niet langer toegepast na de rechtspraak van het Hof van Cassatie (arrest van 3 november 2021), waarin het Hof oordeelde dat de ongrondwettigheid van deze bepaling [artikel 25, § 2, onder b), en 26, § 2, onder b)] ook na de invoering van artikel 55bis van het Strafwetboek, waarbij herhaling voor een misdrijf werd ingevoerd, bleef bestaan. Tot nader order mag de in artikel 25, § 2, onder b), [en 26, § 2, onder b)] bedoelde wettelijke herhaling dus niet meer in aanmerking worden genomen bij de berekening van de datum om voor de CB in aanmerking te komen (zie mededeling van het EPI van 07/12/2021).

	de feiten die aanleiding hebben gegeven tot zijn veroordeling tot een gevangenisstraf van 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf: **19 jaar** van deze straf heeft ondergaan; *in geval van een veroordeling tot een gevangenisstraf van 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf, indien uit de motivering van het vonnis of arrest blijkt dat de veroordeelde voorheen veroordeeld was door een hof van assisen tot een vrijheidsberovende straf van meer dan vijf jaar:* **23 jaar** van deze straf heeft ondergaan.

2.3 Beveiligingsperiode

Let op: de vonnisrechter kan sinds 21 januari 2018 een beveiligingsperiode uitspreken. Dat is een 'verstrengde' toelaatbaarheidsdatum voor de VI / VILO. De veroordeelde komt met andere woorden *later* in aanmerking voor een VI / VILO dan volgens de 'gewone' regels het geval zou zijn.

Dus:

1. In geval van een veroordeling tot een **vrijheidsstraf van meer dan 3 jaar en minder dan 30 jaar** wegens:

- misdrijven tegen de veiligheid van de Staat,
- ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht,
- terroristische misdrijven,
- moord, verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid die de dood veroorzaakt indien gepleegd ten aanzien van een politieambtenaar omwille van zijn hoedanigheid,
- foltering met de dood tot gevolg,
- ontvoering van minderjarigen met de dood tot gevolg,

kan de vonnisrechter beslissen dat de veroordeelde niet in aanmerking komt voor een VI / VILO alvorens de veroordeelde **2/3**[5] van die straf heeft ondergaan.

[5] Het gaat om een maximumbreuk; dit kan dus ook minder zijn, bvb. 1/2de van de straf.

2. In geval van een veroordeling tot een ~~**correctionele**~~ **gevangenisstraf van 30 jaar of meer** (ongeacht de aard van de feiten) kan de vonnisrechter bepalen dat de VI / VILO pas kan worden toegekend nadat de veroordeelde meer dan **15 jaar** tot maximum **25 jaar** van de straf heeft ondergaan.

B. Toelaatbaarheidsdatum BD / ET

De toelaatbaarheidsdatum voor BD / ET wordt afgeleid van de toelaatbaarheidsdatum voor de VI.

⇨ BD / ET kan worden toegekend aan de veroordeelde die zich, **op 6 maanden na**, in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de toekenning van een VI.

III. Toekenningsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteiten

A. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling

1. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §1)	**2. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §1)**
BD, ET en VI kunnen aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:	BD, ET en VI kunnen aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:
1° de veroordeelde heeft niet de mogelijkheden om in zijn behoeften te voorzien; *Er dient nagegaan te worden of de veroordeelde over inkomsten zal beschikken bij toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit. Er dient vermeden te worden dat hij nieuwe misdrijven zou plegen om te overleven.* **(!)** Deze tegenaanwijzing is niet van toepassing op de beperkte detentie.	**1° de afwezigheid van vooruitzichten op sociale reclassering van de veroordeelde**; *Men verwacht van de veroordeelde dat hij projecten heeft en dat de visie die hij van zijn toekomst heeft realistisch is en van aard is om hem in een situatie te brengen waarin hij geen nieuwe strafbare feiten zal plegen.*
2° een manifest risico voor de fysieke integriteit van derden; *Deze tegenaanwijzing heeft betrekking op het bestaan van een duidelijk, onmiddellijk herkenbaar gevaar voor de fysieke integriteit, zonder dat verder onderzoek zich opdringt.*	**2° het risico van het plegen van nieuwe ernstige strafbare feiten**; *De wet laat een zeker risico van het plegen van lichte inbreuken toe. Er dient te worden nagegaan of de in vrijheid gestelde veroordeelde een objectief risico vertoont om te hervallen in criminaliteit die belangrijke maatschappelijke onrust teweegbrengt of op significante wijze recidive zal plegen in hetzelfde type van*

	criminaliteit als deze die de in uitvoering zijnde veroordelingen heeft gerechtvaardigd. Bijvoorbeeld: - *Aard van de gepleegde feiten.* - *Rekening houden met het opvangmilieu en de personen met wie de veroordeelde omgaat.* - *Kunnen de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn (criminogenese) zich voordoen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit?* - *Wat is de houding van de veroordeelde ten aanzien van de feiten en de slachtoffers?* - *Is er sprake van gerechtelijke antecedenten (aard van de feiten en perioden van overtreding)?* - *Zijn vroegere maatregelen op dit vlak reeds mislukt en wat was de in die context gepleegde recidive?*
3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen; *Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:* - *Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.* - *Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.* - *Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.* - *Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.* - …	**3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen;** *Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:* - *Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.* - *Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.* - *Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.* - *Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.* - …
4° de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid; *Heeft de veroordeelde al dan niet stappen ondernomen in het kader van herstel (betaling van burgerlijke partijen, bemiddeling, deelname aan herstelgerichte activiteiten, enz.) en, in ontkennend geval, vormt zijn houding een tegenaanwijzing voor de strafuitvoeringsmodaliteit?*	**4° de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid;** *Heeft de veroordeelde al dan niet stappen ondernomen in het kader van herstel (betaling van burgerlijke partijen, bemiddeling, deelname aan herstelgerichte activiteiten, enz.) en, in ontkennend geval, vormt zijn houding een tegenaanwijzing voor de strafuitvoeringsmodaliteit?*
5° (…);	**5° (…);**

6° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is. *Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).*	**6° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.** *Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).*
	Bijkomend is vereist dat het dossier van de veroordeelde een sociaal reclasseringsplan bevat waaruit de perspectieven op reclassering van de veroordeelde blijken.
Bijkomende voorwaarde m.b.t. ET: Indien de veroordeelde een straf ondergaat voor: - feiten bedoeld in de artikelen 405ter (intrafamiliale gewelddaden), 409 (genitale verminking vrouwen), 417/2 tot 417/4 (foltering en mensonterende behandeling), 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47 (zedenfeiten gepleegd op minderjarigen of met hun deelneming), 425 tot 427 (opzettelijk onthouden van voedsel of verzorging) en 433septies (mensenhandel met het oog op seksuele exploitatie van minderjarigen) van het oud Strafwetboek; - of de daarmee overeenstemmende feiten bedoeld in de artikelen 100 (doodslag op een minderjarige of persoon in kwetsbare toestand), 112 tot 118, 120 tot 126, 129 en 130 (foltering, onmenselijke en onterende behandeling), 143 tot 146 (niet-consensuele handelingen ten nadele van minderjarigen, incest en niet-consensuele intrafamiliale seksuele handelingen), 151 tot 155 (bepaalde handelingen van seksuele uitbuiting van minderjarigen), 160 en 161 (exploitatie van de ontucht of prostitutie van een	**Bijkomende voorwaarde m.b.t. ET:** Indien de veroordeelde een straf ondergaat voor: - feiten bedoeld in de artikelen 405ter (intrafamiliale gewelddaden), 409 (genitale verminking vrouwen), 417/2 tot 417/4 (foltering en mensonterende behandeling), 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47 (zedenfeiten gepleegd op minderjarigen of met hun deelneming), 425 tot 427 (opzettelijk onthouden van voedsel of verzorging) en 433septies (mensenhandel met het oog op seksuele exploitatie van minderjarigen) van het oud Strafwetboek; - of de daarmee overeenstemmende feiten bedoeld in de artikelen 100 (doodslag op een minderjarige of persoon in kwetsbare toestand), 112 tot 118, 120 tot 126, 129 en 130 (foltering, onmenselijke en onterende behandeling), 143 tot 146 (niet-consensuele handelingen ten nadele van minderjarigen, incest en niet-consensuele intrafamiliale seksuele handelingen), 151 tot 155 (bepaalde handelingen van seksuele uitbuiting van minderjarigen), 160 en 161 (exploitatie van de ontucht of prostitutie van een

minderjarige), 168 (aanzetten tot het plegen van ontucht of tot exploitatie van de prostitutie van een minderjarige in het openbaar of door enig reclamemiddel), 171 tot 174 (misdrijven m.b.t. beelden van seksueel misbruik van minderjarigen), 200 (gewelddaden gepleegd op een minderjarige of een persoon in een kwetsbare toestand), 201 (intrafamiliale gewelddaden), 206 tot 211 (vrouwelijke genitale verminking), 260 (verzwaarde mensenhandel en mensensmokkel), 333 tot 337 (gebrek aan voeding of verzorging) van het nieuw Strafwetboek - feiten die gepleegd zijn in een context van intrafamiliaal geweld, **kan het ET niet worden toegekend indien het slachtoffer verblijft op de plaats waar het ET zal worden doorgebracht.** De SUR kan dergelijk ET uitzonderlijk toch toekennen met een beslissing die omkleed is met bijzondere redenen die aangeven waarom de uitvoering van het ET op het adres waar het slachtoffer van de feiten verblijft geen gevaar voor het slachtoffer met zich meebrengt.	minderjarige), 168 (aanzetten tot het plegen van ontucht of tot exploitatie van de prostitutie van een minderjarige in het openbaar of door enig reclamemiddel), 171 tot 174 (misdrijven m.b.t. beelden van seksueel misbruik van minderjarigen), 200 (gewelddaden gepleegd op een minderjarige of een persoon in een kwetsbare toestand), 201 (intrafamiliale gewelddaden), 206 tot 211 (vrouwelijke genitale verminking), 260 (verzwaarde mensenhandel en mensensmokkel), 333 tot 337 (gebrek aan voeding of verzorging) van het nieuw Strafwetboek - feiten die gepleegd zijn in een context van intrafamiliaal geweld, **kan het ET niet worden toegekend indien het slachtoffer verblijft op de plaats waar het ET zal worden doorgebracht.** De SURB kan dergelijk ET uitzonderlijk toch toekennen met een beslissing die omkleed is met bijzondere redenen die aangeven waarom de uitvoering van het ET op het adres waar het slachtoffer van de feiten verblijft geen gevaar voor het slachtoffer met zich meebrengt.
B. <u>Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering</u>	
1. <u>Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §2)</u>	**2. <u>Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §2)</u>**
De VILO kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:	De VILO kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:
1° (…);	**1° (…)**;

2° een <u>manifest risico voor de fysieke integriteit</u> van derden; *Deze tegenaanwijzing heeft betrekking op het bestaan van een duidelijk, onmiddellijk herkenbaar gevaar voor de fysieke integriteit, zonder dat verder onderzoek zich opdringt.*	**2° het risico van het plegen van <u>nieuwe ernstige strafbare feiten</u>**; *De wet laat een zeker risico van het plegen van lichte inbreuken toe. Er dient te worden nagegaan of de in vrijheid gestelde veroordeelde een objectief risico vertoont om te hervallen in criminaliteit die belangrijke maatschappelijke onrust teweegbrengt of op significante wijze recidive zal plegen in hetzelfde type van criminaliteit als deze die de in uitvoering zijnde veroordelingen heeft gerechtvaardigd. Bijvoorbeeld:* - *Aard van de gepleegde feiten.* - *Rekening houden met het opvangmilieu en de personen met wie de veroordeelde omgaat.* - *Kunnen de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn (criminogenese) zich voordoen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit?* - *Wat is de houding van de veroordeelde ten aanzien van de feiten en de slachtoffers?* - *Is er sprake van gerechtelijke antecedenten (aard van de feiten en perioden van overtreding)?* - *Zijn vroegere maatregelen op dit vlak reeds mislukt en wat was de in die context gepleegde recidive?* - *…*
3° het risico dat de veroordeelde zijn slachtoffers zou lastig vallen; *Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:* - *Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.* - *Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.* - *Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.* - *Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.* - *…*	**3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastigvallen**; *Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:* - *Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.* - *Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.* - *Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.* - *Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.* - *…*
4° de door de veroordeelde geleverde inspanning om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de	**4° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partijen te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van**

veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is. *Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).*	**de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.** *Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).*
C. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod) (art. 28, §3 en art. 47, §3)	
De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in zijnen hoofde geen tegenaanwijzingen bestaan die betrekking hebben op recidivegevaar en er geen tegenaanwijzingen bestaan die betrekking hebben op het risico dat hij de slachtoffers zou lastigvallen.	

DEEL 2: TERRITORIAAL BEVOEGDE SUR(B)

I. Algemene regel (art. 635, eerste lid, Ger.W.)

- De **gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is** op het ogenblik van zijn eerste aanvraag van een strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt welke SUR(B) bevoegd is: dit is **de SUR(B) van het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de betrokken gevangenis is gelegen,** behoudens de door de Koning[6] bepaalde uitzonderingen.

- Voor de veroordeelde die gedetineerd is in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad**, is de taal waarin de **zwaarste veroordeling** gewezen is, bepalend: is die zwaarste veroordeling in het Frans gewezen, dan is de SUR(B) Brussel (Franstalige kamer) bevoegd; is die gewezen in het Nederlands, dan is de SUR(B) Brussel (Nederlandstalige kamer) bevoegd.

- In bepaalde gevallen kan de veroordeelde **kiezen** naar welke SUR(B) zijn aanvraag gestuurd moet worden. Dit geldt in volgende gevallen:

    - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **Nederlandse taalgebied**, terwijl de zwaarste veroordeling in het Frans is gewezen: de veroordeelde kiest aan de hand van *bijlage 1* naar welke SUR(B) zijn aanvraag moet worden gezonden (art. 23ter, lid 1, wet Taalgebruik gerechtszaken); Dit zal ofwel de Nederlandstalige SUR(B) zijn die verantwoordelijk is voor de gevangenis waar hij verblijft, ofwel een Franstalige SUR(B).

    - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **Franse taalgebied**, terwijl de zwaarste veroordeling in het Nederlands is gewezen: de veroordeelde kiest aan de hand van *bijlage 1* naar welke SUR(B) zijn aanvraag moet worden gezonden (art. 23ter, lid 1, wet Taalgebruik gerechtszaken); Dit zal ofwel de Franstalige SUR(B) zijn die verantwoordelijk is voor de gevangenis waar hij verblijft, ofwel een Nederlandstalige SUR(B).

    - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** en de zwaarste veroordeling is gewezen in het Frans, terwijl hij behoort tot de Nederlandse taalrol: de veroordeelde kiest aan de hand van *bijlage 2* naar welke kamer van de SUR(B) Brussel zijn aanvraag moet worden gezonden[7];

    - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** en de zwaarste veroordeling is gewezen in het Nederlands, terwijl hij behoort tot de Franse taalrol: de veroordeelde kiest aan de hand van *bijlage 2* naar welke kamer van de SUR(B) Brussel zijn aanvraag moet worden gezonden[8].

[6] KB van 29 januari 2007 *tot vaststelling van de territoriale bevoegdheid van de strafuitvoeringsrechtbanken*. In dat KB wordt per SUR(B) gespecificeerd voor welke gevangenissen zij bevoegd is. Let op, dit KB is op ogenblik van schrijven van deze omzendbrief niet volledig: de gevangenissen van Marche-en-Famenne, Leuze-en-Hainaut, Beveren en Haren worden er nog niet in vermeld. Idem voor de (nog op te richten) detentiehuizen. Dat houdt in dat voor die gevangenissen de gewone regel van art. 635, eerste lid, Ger.W. speelt: SUR(B) van rechtsgebied hof van beroep waarin de gevangenis is gelegen van waaruit aanvraag wordt ingediend.

[7] In een arrest van 4 december 2018 heeft het Hof van Cassatie bepaald dat de veroordeelde die opgesloten is in een gevangenis gelegen in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad (ook de gevangenis te Haren zal daar dus onder vallen) over de keuzemogelijkheid, bepaald in artikel 23ter Taalwet Gerechtszaken, beschikt.

[8] Idem.

- Die **SUR(B),** voor zover het verzoek tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit ontvankelijk werd verklaard**, blijft** dan **bevoegd** voor elke beslissing tot op het moment van de **definitieve invrijheidstelling**, ongedacht in welke gevangenis de veroordeelde nadien (nog) zou verblijven.

  De uitzonderingen op die regel worden onder punt II toegelicht.

- In de hierna volgende **tabel** wordt bovenstaande bevoegdheidsverdeling schematisch samengevat en geconcretiseerd voor elke gevangenis.

Gevangenis/detentiehuis waar de veroordeelde gedetineerd is op het ogenblik dat hij zijn (eerste) aanvraag voor een strafuitvoeringsmodaliteit indient	**Bijkomende criteria**	**Bevoegde SUR(B)**
Antwerpen, Hasselt, Hoogstraten, Mechelen, Merksplas, Turnhout, Wortel, Olen		Antwerpen
Brugge, Dendermonde, Gent, Ieper, Oudenaarde, Ruiselede, Kortrijk		Gent
Bergen, Doornik, Jamioulx, Namen, Leuze-en-Hainaut		Bergen
Aarlen, Dinant, Hoei, Lantin, Marche-en-Famenne, Marneffe, Saint-Hubert, Verviers		Luik
Leuven-Centraal, Leuven-Hulp		Brussel (Nederlandstalige Kamer)
Andenne, Itter, Nijvel		Brussel (Franstalige Kamers)
St. Gillis, Haren, Vorst	• de veroordeelde behoort tot de **Nederlandse taalrol** en • de zwaarste veroordeling is gewezen in het **Nederlands**	Brussel (Nederlandstalige Kamer)
St. Gillis, Haren, Vorst	• de veroordeelde behoort tot de **Franse taalrol** en • de zwaarste veroordeling is gewezen in het **Frans**	Brussel (Franstalige Kamers)
Gevallen waarin de veroordeelde kan kiezen		
St. Gillis, Haren, Vorst	• de veroordeelde behoort tot de **Nederlandse taalrol** en de zwaarste veroordeling is gewezen in het **Frans** • de veroordeelde behoort tot de **Franse taalrol** en de zwaarste veroordeling is gewezen in het **Nederlands**	de veroordeelde **kiest** aan welke kamer van de SUR(B) Brussel zijn aanvraag gezonden wordt
Gevangenis/detentiehuis in het Nederlandse taalgebied	• zwaarste veroordeling gewezen in het **Frans**	de veroordeelde **kiest** de bevoegde SUR(B): ofwel de Nederlandstalige SUR(B) van de gevangenis/detentiehuis waar hij verblijft ofwel de SUR(B) van Luik, Bergen, of Brussel (Franstalige Kamers)
Gevangenis/detentiehuis in het Franse taalgebied	• zwaarste veroordeling gewezen in het **Nederlands**	De veroordeelde **kiest** de bevoegde SUR(B): ofwel de Franstalige SUR(B) van de gevangenis/detentiehuis waar hij verblijft ofwel de SUR(B) van Antwerpen, Gent, Brussel (Nederlandstalige Kamer)

II. De uitzonderingen

Er bestaan twee uitdrukkelijk bij wet voorziene uitzonderingen op het principe dat wanneer éénmaal de bevoegdheid van de SUR of SURB bepaald is, die rechter of rechtbank bevoegd blijft tot de definitieve invrijheidstelling van de veroordeelde:

A. Wijziging van SUR of SURB op verzoek van de bevoegde SUR of SURB (art. 635, lid 2 Ger Wb.)

De bevoegde SUR of SURB kan het, op elk ogenblik en in uitzonderlijke gevallen die de wet niet preciseert, aangewezen achten om haar bevoegdheid over te dragen aan een andere SUR of SURB (die dat ook moet aanvaarden).

B. Wijziging van bevoegdheid ten gevolge van een herroeping (art. 635, lid 3 Ger. Wb.)

Indien de strafuitvoeringsmodaliteit is **herroepen**, wordt de bevoegdheid van de SUR of SURB **opnieuw** bepaald door de gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is en van waaruit hij een nieuw verzoek indient. Bijvoorbeeld: de SURB van Gent zal bevoegd zijn indien een veroordeelde, wiens elektronisch toezicht door de SURB van Antwerpen herroepen is, nadien vanuit de gevangenis van Dendermonde een nieuw verzoek indient.

DEEL 3: PRINCIPES OMTRENT HET GEBRUIK DER TALEN DOOR MEDEWERKERS VAN DG EPI IN DE PROCEDURES SUR EN SURB

Rekening houdend met de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken moeten de procedures worden gevoerd in de taal van het gebied waar de gevangenis gelegen is. In de gevangenissen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad moet de procedure worden gevoerd in de taal van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt.

Zoals reeds toegelicht in deel 2, heeft het Hof van Cassatie bepaald dat de veroordeelde die opgesloten is in een gevangenis gelegen in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad over de keuzemogelijkheid, bepaald in artikel 23*ter* van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, beschikt. Dat betekent dat de veroordeelde die opgesloten is in een Brusselse gevangenis en van wie de zwaarste veroordeling gewezen is in een andere landstaal dan die van de taalrol waartoe hij behoort, kan kiezen aan welke kamer van de SURB van Brussel (NL of FR) zijn dossier verzonden wordt.

De toepassing van de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken heeft volgende gevolgen:

- Alle documenten die uitgaan van de personeelsleden van de inrichting moeten opgesteld worden in de taal van het gebied waar de gevangenis gelegen is.

  In de gevangenissen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad worden de documenten opgesteld in de taal van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt of in de taal van de gekozen kamer van de strafuitvoeringsrechtbank van Brussel in geval het een veroordeelde betreft die tot de taalrol van een andere landstaal behoort dan die van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt.

- Dezelfde regel moet ook worden toegepast bij het horen van de veroordeelde door de directeur.

- De veroordeelde die geen kennis heeft van de gehanteerde taal kan – op kosten van de overheid – de bijstand van een tolk vragen en kan een vertaling vragen van de documenten in één van de andere nationale talen, met uitzondering van de documenten afkomstig uit de gerechtelijke procedure (hij heeft in principe de procedureregels kunnen doen gelden die hem zouden toelaten te worden berecht in een taal die hij begrijpt).

- De ééntalige personeelsleden kunnen een vertaling vragen van de stukken van het dossier die in een andere nationale taal zijn opgesteld, met inbegrip van de documenten afkomstig uit de gerechtelijke procedure.

- Om tegemoet te komen aan deze verplichtingen, zal een beroep moeten gedaan worden op een beëdigde tolk of vertaler, met wie een aannemingsovereenkomst zal worden afgesloten. Indien het verschuldigde bedrag, voor één tolk of vertaler op jaarbasis, meer bedraagt dan de som die u toegelaten is om alleen te besteden moet goedkeuring gevraagd worden aan de dienst boekhouding. De betaling gebeurt op basis van een reglementair opgestelde schuldvordering of van een factuur, waarbij de aannemingsovereenkomst wordt gevoegd.

DEEL 4: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SUR

Preliminaire opmerking:

- Bij de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) werd een belangrijke wijziging doorgevoerd: in **artikel 27 van de WERP** wordt een wijziging aangebracht inzake de bepaling van de bevoegde rechter (SUR of SURB) op basis van het uitvoerbare straftotaal. Zonder iets te wijzigen aan de definitie van het uitvoerbare gedeelte van de straf, wordt nu voorzien dat wanneer er aan een van de straffen (die een straftotaal uitmaken van 3 jaar of minder) een **TBS** verbonden is, dit dossier ook reeds voor de uitvoering van de hoofdstraf tot de bevoegdheid van de **SURB** (en dus niet langer de SUR) behoort. (Het was immers niet logisch dat, zoals tot hiertoe het geval was, eerst de SUR bevoegd is voor het toekennen van modaliteiten op de hoofdstraf, waarna de SURB in alle gevallen na het ondergaan van de hoofdstraf bevoegd wordt voor de uitvoering van de bijkomende straf TBS.)

In dat verband kan ook worden verduidelijkt dat de draagwijdte van de wijziging van artikel 27 van de WERP beperkt is tot het wijzigen van de bevoegde rechtbank (SURB) en de te volgen procedure (procedure SURB) voor de toekenning van strafuitvoeringsmodaliteiten op de hoofdstraf in deze dossiers. De SURB zal dus wel de voorwaarden die gelden voor een straf van 3 jaar of minder (artikel 28) moeten blijven toepassen. (Hoewel dit niet uitdrukkelijk valt af te leiden uit de wet, geldt die bevoegdheidsregeling o.i. ook voor de straf die in de fase na de activering van de TBS in uitvoering wordt gebracht (en die dus de schorsing van de TBS met zich brengt); als dit een straf van 3 jaar of minder is, zal de SURB bevoegd zijn om hier strafuitvoeringsmodaliteiten op toe te kennen.)

Specifiek voor deze wijziging van artikel 27, werd ook een **overgangsbepaling** ingelast die bepaalt dat de SUR bevoegd blijft en de overeenkomstige procedure van toepassing blijft op de aanvragen tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit op een hoofdstraf van 3 jaar of minder (met TBS) die aanhangig zijn op 1 september 2023, alsook op de door de SUR reeds toegekende modaliteit, en dit tot de eventuele herroeping ervan.

I. Welke veroordeelden vallen onder de toepassing van de WERP?

A. <u>Gefaseerde inwerkingtreding</u>

De bepalingen van de WERP inzake de vrijheidsstraffen van drie jaar en minder, treden **in werking in fasen:**

- vanaf **1 september 2022** is de wet van toepassing op veroordeelden met een straftotaal van **meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar**;
- vanaf **1 september 2023** is de wet van toepassing op veroordeelden met een straftotaal van **6 maanden tot en met 2 jaar.**
- voor de veroordeelden met een straftotaal van minder dan 6 maanden wordt de inwerkingtreding uitgesteld naar (uiterlijk) **1 juni 2030**. Zie verder voor de toelichting bij de overgangsbepaling.

Onder het “straftotaal” dient te worden verstaan: het uitvoerbare gedeelte[9] van één of meer vrijheidsbenemende straffen samengeteld. Met “vrijheidsbenemende straffen” worden zowel de hoofdgevangenisstraffen als de vervangende gevangenisstraffen (voor de geldboete, de autonome straf elektronisch toezicht, de autonome probatiestraf en de autonome werkstraf) bedoeld.

[9] Bij straffen met uitstel, gaat het dus om het effectieve gedeelte van de straf.

Zo lang de wet nog niet van toepassing is op een veroordeelde, blijven op hem de omzendbrieven voorlopige invrijheidstelling[10] en elektronisch toezicht[11] van toepassing.

B. Overgangsbepaling

Naast de gefaseerde inwerkingtreding, is er ook een **belangrijke overgangsbepaling** van toepassing[12]. Ingevolge die overgangsbepaling, blijven verschillende veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 3 jaar ook na 1 september 2022, resp. 1 september 2023, nog onder het huidige systeem van de omzendbrieven vallen.

De overgangsbepaling luidt als volgt:

> "*Met inachtneming van de datum van inwerkingtreding bedoeld in artikel 17[13], **zijn de bepalingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie** van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten die betrekking hebben op de door de strafuitvoeringsrechter toe te kennen strafuitvoeringsmodaliteiten bepaald in titel V, van toepassing op veroordeelden die **uitsluitend een vonnis of arrest uitvoeren voor vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, uitgesproken na de inwerkingtreding van deze wet, voor zover deze in kracht van gewijsde zijn getreden, tenzij de veroordeelde schriftelijk verzoekt om toch toepassing te maken van de voormelde bepalingen**.*
>
> *Ingeval een veroordeelde overeenkomstig het eerste lid, het voorwerp uitmaakt van de toepassing van de voormelde bepalingen en er ten aanzien van hem **nadien een straf in uitvoering komt** die werd uitgesproken voor de inwerkingtreding van deze wet, voor zover deze veroordeling in kracht van gewijsde is getreden, blijven de voormelde bepalingen van toepassing.*
>
> *In afwijking van het eerste en tweede lid zijn de voormelde bepalingen onmiddellijk van toepassing op de veroordeelde die het voorwerp uitmaakt van één of meer veroordelingen tot een vrijheidsstraf waarvan het totaal uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt voor zover er aan één van de veroordelingen een **terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank** verbonden is. Het elektronisch toezicht dat de veroordeelde werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze wet, wordt verder opgevolgd overeenkomstig de voormelde bepalingen.*
>
> ~~*In afwijking van het eerste en het tweede lid blijft het **door de penitentiaire administratie toegekende elektronisch toezicht**, dat lopende is op het ogenblik dat de bepalingen die betrekking hebben op de door de strafuitvoeringsrechter toe te kennen*~~

[10] MO 1817 van 15 juli 2015, zoals officieus gecoördineerd d.d. 24 december 2021, betreffende de voorlopige invrijheidstelling van veroordeelden die één of meer vrijheidsstraffen ondergaan waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt.

[11] MO ET/SE-2 van 17 juli 2013, zoals officieus gecoördineerd d.d. 4 juli 2017, betreffende de reglementering inzake het elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit voor gevangenisstraffen wanneer het totaal in uitvoering zijnde gevangenisstraffen drie jaar niet overschrijdt.

[12] Zie artikel 16 wet van 29 juni 2021 tot operationalisering van de procedure voor de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, *BS* 14 juli 2021, 70445.

[13] Dit is het artikel waarin de gefaseerde inwerkingtreding wordt geregeld.

~~*strafuitvoeringsmodaliteiten bepaald in titel V op de veroordeelde van toepassing worden, verder lopen totdat het vonnis van de strafuitvoeringsrechter over het elektronisch toezicht in kracht van gewijsde is getreden.*~~*"*

Bij de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) werd het vierde lid van deze overgangsbepaling vervangen door de volgende bepaling, met als doel het toepassingsgebied ervan te verduidelijken:

> *"In afwijking van het eerste en het tweede lid blijft* ***het door de penitentiaire administratie toegekende elektronisch toezicht****, dat lopende is op het ogenblik dat de bepalingen die betrekking hebben op de door de strafuitvoeringsrechter toe te kennen strafuitvoeringsmodaliteiten bepaald in titel V op de veroordeelde van toepassing worden ingevolge de bijkomende tenuitvoerlegging van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling tot een vrijheidsstraf, verder lopen totdat het vonnis van de strafuitvoeringsrechter over het elektronisch toezicht in kracht van gewijsde is getreden,* ***onder de volgende voorwaarden****:*
>
> *- op basis van geen enkele van de ten aanzien van de veroordeelde ten uitvoer gelegde veroordelingen is een gespecialiseerd advies bedoeld in artikel 32 van de wet van 17 mei 2006 vereist;*
>
> *- de veroordeelde bevindt zich nog steeds in de in artikel 23, § 1, eerste lid, van de wet van 17 mei 2006 bedoelde tijdsvoorwaarden voor de toekenning van een elektronisch toezicht;*
>
> *- de veroordeelde biedt zich na de ontvangst van de kennisgeving van de tenuitvoerlegging van de bijkomende veroordeling spontaan aan in de gevangenis en dient een schriftelijk verzoek tot toekenning van een elektronisch toezicht in op de griffie van de gevangenis overeenkomstig artikel 29, § 2/1, eerste lid, van de wet van 17 mei 2006 met betrekking tot het geheel van de ten uitvoer gelegde veroordelingen.*
>
> *Binnen vijftien werkdagen na de indiening van het schriftelijk verzoek overeenkomstig artikel 29, § 2/1, eerste lid, van de wet van 17 mei 2006, legt de veroordeelde zijn dossier neer op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank overeenkomstig artikel 29, § 2/1, derde vierde en vijfde lid van de wet van 17 mei 2006.*
>
> *De artikelen 33 tot 46 van de wet van 17 mei 2006 zijn van toepassing.".*

Deze vervangende bepaling zal hieronder, onder de rubriek "SPECIFIEKE OVERGANGSBEPALING", verder concreet worden toegelicht.

C. <u>Concreet: op welke veroordeelden is de wet van toepassing?</u>

Bij de toepassing van de overgangsbepaling staan **4 principes** centraal en er geldt ook een **specifieke overgangsbepaling** voor de veroordeelde op wie de wet van toepassing wordt, terwijl hij reeds onder ET toegekend door de penitentiaire administratie staat.

Belangrijke inleidende opmerkingen:

- Voor de toepassing van deze overgangsbepaling dienen de veroordelingen **in kracht van gewijsde getreden** te zijn.

Voor de veroordeelden tot een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar maximum, wordt bedoeld met:

- '**oude veroordelingen'**: veroordelingen uitgesproken voor 1 september 2022;
- '**nieuwe veroordelingen**': veroordelingen uitgesproken op of na 1 september 2022.

Voor de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar, wordt bedoeld met:

- '**oude veroordelingen**': veroordelingen uitgesproken voor 1 september 2023
- '**nieuwe veroordelingen**': veroordelingen uitgesproken op of na 1 september 2023

=> het in uitvoering zijnde straftotaal is dus bepalend voor de kwalificatie 'oude' of 'nieuwe' veroordeling.

- **De principes worden hieronder geconcretiseerd voor de periode vanaf 1 september 2022 en dus voor de veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar, maar gelden *mutatis mutandis* ook vanaf 1 september 2023 voor de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar.**

PRINCIPE 1: **de wet is van toepassing op de veroordeelde die uitsluitend straffen ondergaat die uitgesproken zijn vanaf 1 september 2022 (*eerste lid overgangsbepaling*).**

Elke woord is hier belangrijk. "Uitsluitend" betekent dat *alle* veroordelingen nieuwe veroordelingen moeten zijn, d.w.z. uitgesproken na de inwerkingtreding van de wet (1 september 2022). Van belang is dus de **datum van de uitspraak** en niet wanneer de veroordeling in kracht van gewijsde trad.

Om de datum van de uitspraak te bepalen, geldt het volgende voor vervangende gevangenisstraffen en voor herroepingen van straffen met (probatie)uitstel:

- Vervangende gevangenisstraffen:

  Voor de uitvoering van de vervangende gevangenisstraffen bij niet-uitvoering van een autonome probatiestraf, autonome werkstraf, autonome straf onder elektronisch toezicht, bij niet betaling van een geldstraf (beslissing van het openbaar ministerie) geldt als criterium de datum van de veroordeling waarbij de autonome straf/geldboete en vervangende gevangenisstraf werd opgelegd, en zal de wet dus pas van toepassing zijn wanneer die veroordeling dateert van na de inwerkingtreding van de wet. De beslissing van het openbaar ministerie tot uitvoering van de vervangende gevangenisstraf, ook als deze dateert van na de inwerkingtreding van de wet, speelt dus geen rol.

- Herroeping van (probatie)uitstel:

  Vrijheidsstraffen geheel of gedeeltelijke toegekend met (probatie)uitstel kunnen uitvoerbaar worden door een later tussengekomen vonnis/arrest. De herroeping gebeurt in bepaalde gevallen van rechtswege (krachtens de wet), in andere gevallen is de herroeping facultatief en dient deze opnieuw ter beoordeling te worden voorgelegd aan de rechter.

  Zowel bij een herroeping van rechtswege als bij een rechterlijke herroeping is de datum van het initiële vonnis /arrest bepalend om te oordelen of het om een "oude" of een "nieuwe" veroordeling gaat. De datum van de veroordeling die het uitstel van rechtswege uitvoerbaar maakt of van de rechterlijke beslissing tot herroeping is dus niet bepalend. Voor de invulling van de notie "vonnis of arrest **uitgesproken** na de inwerkingtreding van de wet" bedoeld in

de overgangsbepaling, moet dus gekeken worden naar de datum van de initiële veroordeling waarbij het uitstel werd toegekend. Verwezen kan worden naar de arresten van het Hof van Cassatie van 20 maart 2024 (P.24.0277) en 31 juli 2024 (P.24.1023.F) .[14]

Opmerking:
Indien het herroepen uitstel *gelijktijdig* met de veroordeling die aanleiding gaf tot deze herroeping ten uitvoer wordt gebracht, dient toepassing gemaakt van het eerste lid van de overgangsbepaling (cfr. supra) en zal de wet dus enkel van toepassing zijn indien beide veroordelingen dateren van na de inwerkingtreding van de wet.

Voorbeeld 1: een veroordeling van 2 september 2022 tot een straf van 18 maanden, brengt de herroeping van rechtswege van een veroordeling met uitstel van 8 maanden uitgesproken op 5 mei 2019 met zich. Beide veroordelingen worden gelijktijdig in uitvoering gebracht. De wet is *niet* van toepassing, want niet alle veroordelingen dateren van na 1 september 2022.

Voorbeeld 2: het uitstel verbonden aan een veroordeling van 3 oktober 2019 tot 5 jaar gevangenisstraf waarvan de helft met uitstel, wordt herroepen bij vonnis van 3 oktober 2022 en dit is de enige titel die in uitvoering wordt gebracht. De wet is *niet* van toepassing: de veroordeling die in uitvoering komt (lees: het deel met uitstel van 2,5 jaar) dateert immers van *voor* de inwerkingtreding van de wet.

Het woord 'uitsluitend' betekent ook dat de bepalingen van de wet *niet* van toepassing zijn indien samen met de veroordeling uitgesproken vanaf 1 september 2022, nog één of meer andere veroordelingen **samen/gelijktijdig** ten uitvoer worden gebracht die dateren van voor 1 september 2022. Dit is dus bvb. het geval wanneer een 'nieuwe' veroordeling de herroeping van rechtswege van een 'oude' veroordeling met zich brengt en deze samen ten uitvoer worden gelegd.

De wet is ook niet van toepassing indien de veroordeelde op of voor 1 september 2022 **reeds het voorwerp uitmaakt** van de uitvoering van andere vrijheidsbenemende straffen van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar. Die situatie heeft dan immers per definitie betrekking op veroordelingen die zijn uitgesproken voor 1 september 2022.

Dus concreet: de veroordeelde moet een straftotaal van meer dan 2 jaar (tot en met 3 jaar) hebben *en* alle straffen die dit straftotaal vormen, moeten uitgesproken zijn vanaf 1 september 2022.

<u>Voorbeelden:</u>

- *alle veroordeelden die zijn opgesloten (of onder ET of halve vrijheid staan) op of voor 1 september 2022 (dit kan enkel betrekking hebben op oude veroordelingen): omzendbrieven van toepassing;*
- *veroordeelde opgesloten na 1 september 2022 met een straf van meer dan 2 jaar die is uitgesproken op 14 augustus 2022 (= oude veroordeling) : omzendbrieven van toepassing;*
- *veroordeelde opgesloten na 1 september 2022 met een straf van meer dan 2 jaar uitgesproken op 15 september 2022 (= nieuwe veroordeling): wet van toepassing.*

Om het concreet te maken voor de veroordeelden met een straftotaal van **6 maanden tot en met 2 jaar**: opdat de wet op die categorie veroordeelden van toepassing zou zijn, moeten alle straffen die dit straftotaal vormen, zijn uitgesproken op of na 1 september 2023.

[14] In de initiële versie van deze CB was dit anders bepaald, maar zie communicaties dd. 08.05.2024 "CB 161: wijziging instructies herroepingen van uitstel van rechtswege (overgangsbepaling) en dd. 19.08.2024 "Nieuwe instructies: herroepingen van uitstel van rechtswege".

Voorbeelden:

- alle veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar die zijn opgesloten (of onder ET of halve vrijheid staan) op of voor 1 september 2023 (dit kan enkel betrekking hebben op oude veroordelingen): omzendbrieven van toepassing;
- veroordeelde opgesloten na 1 september 2023 met een straf van 6 maanden of meer tot en met 2 jaar die is uitgesproken op 23 augustus 2023 (= oude veroordeling): omzendbrieven van toepassing;
- veroordeelde opgesloten na 1 september 2023 met een straf van 6 maanden of meer, uitgesproken op 1 september 2023 (= nieuwe veroordeling): wet van toepassing

Met andere woorden: het in uitvoering zijnde straftotaal is bepalend voor de toepassing van PRINCIPE 1:

- bij een straftotaal van **6 maanden tot en met 2 jaar**, moeten alle veroordelingen uitgesproken zijn op of na 1 september 2023 opdat de wet van toepassing zou zijn.

- bij een **straftotaal van meer dan 2 jaar**, volstaat het dat alle straffen zijn uitgesproken op of na 1 september 2022.

PRINCIPE 2: **eenmaal de wet van toepassing is geworden, dan *blijft* de wet van toepassing, ook al wordt er nadien een oude veroordeling (straf uitgesproken voor 1 september 2022) tenuitvoergelegd (*tweede lid overgangsbepaling*).**

De veroordeelde ondergaat:

- *eerst* **uitsluitend nieuwe veroordelingen** en
- *nadien* wordt een **oude veroordeling** in uitvoering gebracht.

In dat geval blijft de veroordeelde onder toepassing van de wet vallen.

De filosofie achter dit principe is om de strafuitvoering van een veroordeelde onder eenzelfde regime te laten verlopen (ofwel onder toepassing van de ministeriële omzendbrieven, ofwel onder de wet) en dat eens één van beide regimes van toepassing is, dit regime ook zoveel mogelijk van toepassing blijft.

Voorbeeld:
Er wordt een straf van 30 maanden, uitgesproken op 15 oktober 2022 ten uitvoer gelegd. Het betreft een nieuwe veroordeling, dus de wet is van toepassing. Een week later wordt een straf van zes maanden uitgesproken op 14 augustus 2022 ten uitvoer gelegd. Niettegenstaande dit een oude veroordeling is, blijft de wet van toepassing.
Dit principe geldt eveneens voor de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar, waarbij de scharnierdatum dan 1 september 2023 is.

Voorbeeld:
Er wordt een straf van 10 maanden, uitgesproken op 15 oktober 2023 ten uitvoer gelegd. Het betreft een nieuwe veroordeling, dus de wet is van toepassing. Een week later wordt een straf van 6 maanden uitgesproken op 14 augustus 2023 ten uitvoer gelegd. Niettegenstaande dit (voor dit straftotaal, nl. 16 maanden) een 'oude' veroordeling is, blijft de wet van toepassing.

PRINCIPE 3: **veroordeelden met straftotaal van boven de twee jaar en aan een van deze veroordelingen is een TBS verbonden. In dat geval is de wet altijd van toepassing, ongeacht de datum van uitspraak (*derde lid overgangsbepaling*).**

De reden achter dit principe is dat deze veroordeelden onder de gelding van de omzendbrieven verstoken blijven van een VLV, in tegenstelling tot de veroordeelden in dezelfde situatie met een straftotaal van meer dan 3 jaar die wel voor een VI in aanmerking komen. Vandaar dat de wet op deze categorie veroordeelden onmiddellijk van toepassing is, ongeacht de datum van uitspraak van de veroordeling (dus ook voor veroordelingen uitgesproken voor 1 september 2022).

Let op: gelet op de gefaseerde inwerkingtreding van de wet, vallen sinds 1 september 2022 enkel de veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar en TBS onder de wet vallen.[15] Sinds 1 september 2023 vallen echter ook de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar (en een TBS) op basis van dit principe onder de wet.

Indien aan die veroordeelde reeds een elektronisch toezicht (ET) werd toegekend door de directeur of de Directie Detentiebeheer (op de hoofdstraf), blijft hij onder elektronisch toezicht staan. De SUR of, vanaf 1 september 2023, de SURB en het OM bij de SURB zijn verder bevoegd om ten aanzien van de onder elektronisch toezicht gestelde veroordeelde beslissingen te nemen.

PRINCIPE 4: **keuzerecht (*eerste lid overgangsbepaling*).**

De overgangsbepaling voorziet dat de veroordeelden ook de mogelijkheid hebben om te *kiezen* voor de toepassing van de wet. De wetgever wou de veroordeelden onderling niet discrimineren en iedereen de mogelijkheid geven om voor de wet te kiezen.

De betrokken veroordeelden die zich in de gevangenis bevinden dienen via de overhandiging van een standaardformulier dat vanuit Sidis Suite kan worden afgedrukt, geïnformeerd te worden dat de ministeriële omzendbrieven op hen van toepassing zijn, doch dat ze op elk ogenblik tijdens hun detentie om de toepassing van de wet kunnen vragen (bijlage 27). De tijdsvoorwaarden van de modaliteiten van beide regimes (omzendbrieven en wet) zullen op dat formulier worden ingevuld en er wordt hen meegedeeld dat zij de keuze voor de wet kunnen maken door een bij de griffie te verkrijgen formulier (bijlage 28) in te vullen.

Deze keuze is éénmalig en niet aan een bepaalde termijn verbonden. Eens gekozen voor de toepassing van de wet, blijft de wet van toepassing.

Opnieuw: gelet op de gefaseerde inwerkingtreding, kan dit keuzerecht vanaf 1 september 2022 worden uitgeoefend door veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar. Vanaf 1 september 2023 kunnen ook de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar (op wie de omzendbrieven van toepassing zouden blijven) dit keuzerecht uitoefenen.

[15] Dat de wet van toepassing wordt op deze veroordeelden met een TBS impliceert dat zij voor de hoofdstraf een ET/BD/VI kunnen aanvragen bij de strafuitvoeringsrechter (SUR). Aan het gegeven dat de strafuitvoeringsrechtbank (SURB) bevoegd is voor de uitvoering van de TBS verandert er niets: dit was en blijft voor alle strafcategorieën de bevoegdheid van de SURB. Uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de effectieve hoofdstraf, brengt de directeur dus een advies uit tot vrijheidsbeneming of invrijheidstelling onder toezicht ten aanzien van de SURB. Let op, zoals onder de preliminaire opmerking onder Deel 4 toegelicht, werd artikel 27 van de WERP bij de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) gewijzigd, in de zin dat voortaan (d.i. vanaf 1 september 2023) het in alle gevallen de SURB zal zijn die bevoegd is voor de toekenning van modaliteiten op de hoofdstraf ongeacht het straftotaal (dus ook al bedraagt dit 3 jaar of minder). Dit betekent ook dat het eventuele ET verder zal opgevolgd worden door de SURB (en niet door de SUR).

SPECIFIEKE OVERGANGSBEPALING: **wet wordt van toepassing op het ogenblik dat de veroordeelde onder ET toegekend door de penitentiaire administratie staat (*vierde lid overgangsbepaling).***

In een vierde lid van de overgangsbepaling worden de implicaties van de gefaseerde inwerkingtreding geregeld voor volgende situatie:

- Een veroordeelde heeft een straftotaal van twee jaar of minder, waarvan alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2022. Deze veroordeelde kreeg een ET toegekend door de penitentiaire administratie in toepassing van de ministeriële omzendbrief ET. Dat ET is lopende (de enkelband is al aangesloten).

- *Vervolgens* wordt voor deze veroordeelde een bijkomende straf ten uitvoer gebracht, die eveneens dateert van na 1 september 2022, waardoor een straftotaal in uitvoering komt van meer dan twee jaar (tot en met 3 jaar). Gezien alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2022 valt deze veroordeelde vanaf dat moment onder toepassing van de wet (dit is toepassing van 1ste principe).

Sinds 1 september 2023 is er een hypothese bijgekomen:

- Een veroordeelde heeft een straftotaal van meer dan 4 maanden, maar minder dan 6 maanden, waarvan alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2023. Deze veroordeelde kreeg een ET toegekend door de penitentiaire administratie in toepassing van de ministeriële omzendbrief ET. Dat ET is lopende (de enkelband is al aangesloten).

- *Vervolgens* wordt voor deze veroordeelde een bijkomende straf ten uitvoer gebracht, die eveneens dateert van na 1 september 2023, waardoor een straftotaal in uitvoering komt van 6 maanden tot en met 2 jaar. Gezien alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2023 valt deze veroordeelde vanaf dat moment onder toepassing van de wet (dit is toepassing van 1ste principe).

Het vierde lid van de overgangsbepaling voorziet dat in dergelijk geval het door de penitentiaire administratie toegekende ET verder blijft lopen totdat het vonnis van de strafuitvoeringsrechter over het verzoek ET in kracht van gewijsde is getreden. De redenering hierachter is dat het onlogisch en tegenaangewezen is om een lopend ET te onderbreken in afwachting van de beslissing van de SUR over ET.

Met de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) werd het vierde lid van de overgangsbepaling vervangen, om het toepassingsgebied en de uitwerking ervan te verduidelijken.
Opdat het ET kan blijven lopen, moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- de veroordeelde biedt zich na de ontvangst van de kennisgeving van de tenuitvoerlegging van de bijkomende veroordeling spontaan aan in de gevangenis;

- op basis van geen enkele van de ten aanzien van de veroordeelde ten uitvoer gelegde veroordelingen is een gespecialiseerd advies bedoeld in artikel 32 van de WERP vereist;

- de veroordeelde bevindt zich op basis van alle betrokken straffen nog steeds in de tijdsvoorwaarden voor een ET SUR (d.w.z. op 6 maanden na in de tijdsvoorwaarden voor VI);

Indien die voorwaarden vervuld zijn, dient de veroordeelde een schriftelijk verzoek tot toekenning van een ET in op de griffie van de gevangenis overeenkomstig artikel 29, § 2/1, eerste lid, van de WERP met betrekking tot het geheel van de ten uitvoer gelegde veroordelingen; waarop hij de gevangenis mag verlaten (ET loopt verder) en hij binnen de vijftien werkdagen na de indiening van het schriftelijk verzoek, zijn dossier moet neerleggen op de griffie van de SURB overeenkomstig artikel 29, § 2/1, derde vierde en vijfde lid van de WERP.

De directeur moet in die gevallen dus geen advies uitbrengen.

De artikelen 33 tot 46 van de WERP zijn van toepassing.

Vallen **niet** onder deze situatie van de overgangsbepaling:

- De eerste straf tot en met twee jaar dateert van *voor* 1 september 2022. Wanneer in dit geval een bijkomende nieuwe straf ten uitvoer wordt gebracht waardoor het straftotaal boven de twee jaar komt, is de overgangsbepaling van het eerste lid van toepassing. De veroordeelde valt niet onder de wet gezien hij niet uitsluitend straffen in uitvoering heeft die dateren van *na* de inwerkingtreding.

- De eerste straf van meer dan 4 maanden en minder dan 6 maanden dateert van *voor* 1 september 2023. Wanneer in dit geval een bijkomende nieuwe straf ten uitvoer wordt gebracht waardoor het straftotaal 6 maanden of meer (tot en met 2 jaar) bedraagt, is de overgangsbepaling van het eerste lid van toepassing. De veroordeelde valt niet onder de wet gezien hij niet uitsluitend straffen in uitvoering heeft die dateren van *na* de inwerkingtreding (voor het betrokken straftotaal).

- De eerste straf tot en met twee jaar dateert van na 1 september 2022, maar het ET toegekend door de penitentiaire administratie was nog niet beginnen lopen; de veroordeelde bevindt zich op het moment van aanbeveling van de nieuwe straf nog in strafonderbreking (SO in afwachting van ET). In dat geval wordt de veroordeelde uitgenodigd om naar de gevangenis te komen en blijft hij opgesloten. In geval van een aanvraag ET/VI dient hij de verdere procedure voor de SUR in de gevangenis af te wachten. Hetzelfde geldt indien de eerste *of* de nieuwe straf een veroordeling betreft voor feiten op grond waarvan overeenkomstig artikel 32 van de WERP een gespecialiseerd advies moet worden uitgebracht.

BIJZONDERE GEVALLEN

Hieronder worden een reeks bijzondere gevallen vermeld die zeker zullen voorkomen. Het is niet mogelijk om te anticiperen op alle bijzondere situaties die zich kunnen voordoen. In geval van twijfel kan u zich richten tot de directie juridische ondersteuning.

a) Er wordt een nieuwe veroordeling tot straf van meer dan twee jaar in uitvoering gebracht, en ingevolge die veroordeling wordt een eerder (op 'oude' veroordelingen) toegekende voorlopige invrijheidstelling (VLV) herroepen.

Dit geval is een toepassing van het tweede principe: door de tenuitvoerlegging van de nieuwe veroordeling van straf van meer dan 2 jaar, valt de veroordeelde onder de toepassing van de wet. Wanneer ingevolge die veroordeling nadien een eerder toegekende VLV zou worden herroepen en tenuitvoergelegd, wordt dat aanzien als een tenuitvoerlegging van een oude veroordeling, waardoor de wet van toepassing blijft.

b) De veroordeelde ondergaat een oude veroordeling, waartegen verzet werd aangetekend in de buitengewone termijn. Nadien worden één of meerdere nieuwe veroordelingen (straftotaal meer dan 2 jaar) aanbevolen. En vervolgens wordt het verzet aangetekend tegen de oude veroordeling ontvankelijk verklaard en die veroordeling valt weg.

In eerste instantie zijn op deze veroordeelde de omzendbrieven van toepassing, maar op het moment dat de oude veroordeling wegvalt (ontvankelijk verklaard verzet), ondergaat de veroordeelde nog uitsluitend nieuwe veroordelingen. Dit is een geval waarin er wel moet geswitcht worden van systeem 'omzendbrieven' naar systeem 'wet' zonder dat de veroordeelde er zelf om verzoekt. Als nadien de veroordeling op verzet wordt aanbevolen, blijft de wet van toepassing omdat (ook) die veroordeling een nieuwe veroordeling zal zijn.

De omgekeerde situatie is ook denkbaar: eerst wordt een nieuwe veroordeling in uitvoering gebracht, waarna een oude veroordeling wordt aanbevolen. De nieuwe veroordeling valt weg (ontvankelijk verklaard verzet) nadat de oude veroordeling werd aanbevolen. De ministeriële omzendbrieven worden opnieuw van toepassing; er moet wel rekening gehouden worden met de situatie waarin de SUR al gevat zou zijn. In dat geval moet de SUR eerst uitspraak doen/bevestigen dat hij niet meer bevoegd is, alvorens de omzendbrieven kunnen toegepast worden. Het is aangewezen in dat geval de SUR onmiddellijk in te lichten van de gewijzigde situatie met de vraag om snel een uitspraak te doen.

c) Bijzondere, tijdelijke hypothese: niet-definitieve veroordeling op 1 september 2022.

Een bijzondere, tijdelijke hypothese bestaat erin dat op 1 september 2022 een nog niet in kracht van gewijsde getreden veroordeling, uitgesproken voor 1 september 2022, op de opsluitingfiche kan staan (= titel van voorlopige hechtenis). Die situatie kan leiden tot de toepasselijkheid van de wet *of* van de omzendbrieven, afhankelijk van het feit of er al dan niet een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen die veroordeling:

<u>Veroordeling eerste aanleg</u>

3. Indien *beroep* wordt ingesteld, zal de veroordeling uitgesproken in beroep een nieuwe veroordeling zijn, zodat de wet van toepassing is.

4. Indien *geen beroep* wordt ingesteld, treedt de veroordeling in kracht van gewijsde na 1 september 2022, maar blijft het een oude veroordeling, zodat de omzendbrieven van toepassing zijn.

<u>Veroordeling in beroep</u>

5. Indien *cassatieberoep* wordt ingesteld tegen een arrest uitgesproken voor 1 september 2022:

   - cassatieberoep leidt tot een verbreking met verwijzing naar een ander hof van beroep: de (uiteindelijke) veroordeling uitgesproken in beroep zal een nieuwe veroordeling zijn, zodat de wet van toepassing is.
   - cassatieberoep wordt afgewezen: arrest is in kracht van gewijsde getreden na 1 september 2022, maar het blijft een veroordeling uitgesproken voor 1 september: omzendbrieven zullen van toepassing zijn.

6. Ook als *geen cassatieberoep* wordt ingesteld, treedt de veroordeling in kracht van gewijsde na 1 september 2022, maar blijft het een oude veroordeling, zodat de omzendbrieven van toepassing zijn.

Al deze bijzondere gevallen gelden mutatis mutandis ook voor de veroordeelden met een straftotaal van 6 maanden tot en met 2 jaar, waarvoor dan evenwel 1 september 2023 als scharnierdatum geldt.

II. Overzicht van de toepasselijke procedures

Voor de veroordeelden met een straftotaal tot en met 3 jaar die onder de toepassing van de WERP vallen (zie punt I) zijn er op procedureel vlak volgende mogelijkheden:

- ofwel kan de veroordeelde onmiddellijk na de inschrijving in de gevangenis een opschorting van de uitvoering van zijn straf(fen) genieten en wacht hij 'thuis' de beslissing van de SUR af (= **procedure *zonder* advies van de directeur**, artikel 29, § 2/1 WERP, zie punt IV);
- ofwel blijft de veroordeelde opgesloten en verloopt de procedure vanuit detentie naar analogie met de SURB-procedure voor veroordeelden met een straftotaal boven de 3 jaar (= **procedure *met* advies van de directeur**, zie punt V).

Onderstaande **beslissingsboom** geeft schematisch weer in welke gevallen de ene of de andere procedure van toepassing is.

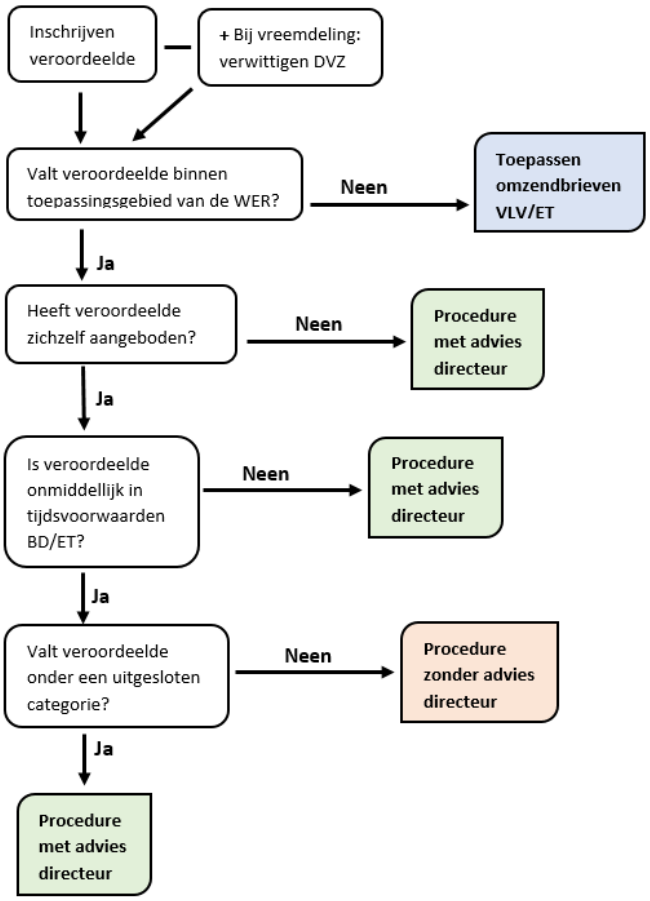

Daarnaast is er nog een bijzondere procedure omtrent de vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen. Die wordt toegelicht in punt VI.

III. Procedurestappen die gemeenschappelijk zijn aan de procedure zonder en met advies directeur

A. Opsluiting

Elke veroordeelde wordt ingeschreven in Sidis Suite. Een opsluitingsfiche wordt gegenereerd. De toelaatbaarheidsdata worden berekend.

B. Melding aan DVZ

Wanneer de veroordeelde een vreemdeling betreft, wordt de opsluiting gemeld aan DVZ overeenkomstig punt II, 2., a), van de MO 1815bis.

Opm.: Wat het inlichten van DVZ betreft, kan er op algemene wijze op gewezen worden dat de DVZ sinds 1 juni 2023 via automail wordt ingelicht van diverse stappen in de procedure aanvraag VILO. De automail wordt verzonden naar aanleiding van het opladen van bepaalde documenten in GEJO.

Het gaat om volgende documenten:

- Verzoek VILO: (zowel de procedure vanuit vrijheid als vanuit detentie): opgeladen door de griffie van de SURB

- **Positief advies van de gevangenisdirecteur** (uiteraard enkel in de procedure vanuit detentie): opgeladen *door de gevangenis*. In dit geval is het noodzakelijk dat de gevangenis het vakje “Het advies is positief, DVZ informeren” aanvinkt, anders wordt er geen automail naar DVZ verzonden.

- Vonnis toekenning VLV moo op verwijdering van het grondgebied of VLV moo overlevering: opgeladen door de griffie van de SURB.

De automail naar DVZ vertrekt naar: detenus@ibz.fgov.be

C. Controle toepasselijkheid van de wet

Er wordt nagegaan of de bepalingen van de WERP op de veroordeelde van toepassing zijn (zie punt I.).

D. Aanmaak dossier in het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier

Indien de bepalingen van de WERP van toepassing zijn, creëert de griffie een dossier in luik 5 van het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier (verder: **GEJO**).

Wanneer een veroordeelde opgesloten wordt, zullen op het dashboard in GEJO reeds meerdere data beschikbaar zijn, met name:

- wat de vonnissen betreft: de metagegevens van de veroordeelde (naam, voornaam, veroordelingsgegevens, vonnisuittreksel) en desgevallend het vonnisafschrift;

- wat de arresten betreft: metagegevens van de veroordeelde (naam, voornaam, veroordelingsgegevens, arrestuittreksel) en het arrestafschrift.

Deze gegevens kunnen gebruikt worden om het dossier van de veroordeelde in luik 5 aan te maken.

Indien het afschrift van het vonnis of arrest (op te zoeken op naam of via vonnis- of arrestnummer) niet beschikbaar zou zijn op het dashboard, vraagt de griffie van de gevangenis het vonnis/arrest op:

- in de procedure *zonder* advies directeur (zie verder): bij het openbaar ministerie bij de SURB, dat het opvraagt bij de griffie van rechtbank of hof en het na ontvangst oplaadt in GEJO;
- in de procedure *met* advies directeur (zie verder): volgens de gebruikelijke wijze, nl. bij het openbaar ministerie bij de SURB, dat het opvraagt bij de griffie van rechtbank of hof en het na ontvangst bezorgt aan de griffie van de gevangenis, die het aansluitend oplaadt in GEJO.

NB. Dit vonnis of arrest is o.a. noodzakelijk om snel te bepalen of de veroordeelde al dan niet onder de procedure zonder advies van de directeur zal vallen. Omdat het vonnis of arrest in een eerste fase niet in alle gevallen beschikbaar zal zijn in GEJO, is voorzien dat het **gevangenisbriefje** alle vereiste vermeldingen zal bevatten om te bepalen of de veroordeelde al dan niet onder de procedure zonder advies van de directeur valt (zie punt E.): het bevat de gegevens van het vonnis/arrest (welke instantie/ datum van uitspraak), of het vonnis op tegenspraak/bij verstek werd uitgesproken, de datum en wijze van betekening, de hoogte van de straf, de inbreuken/tenlasteleggingen waarvoor men veroordeeld werd en de begin-en einddatum van de feiten.

E. Controle van de voorwaarden

Er wordt nagegaan of cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1) De veroordeelde heeft zich **spontaan** aangeboden na ontvangst van het gevangenisbriefje (**zelfaanbod**)[16].

   Definitie zelfaanbod: een persoon veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf die zich **spontaan** begeeft naar de gevangenis met het gevangenisbriefje dat hij ontvangen heeft om zijn straf te ondergaan, ook als dit buiten de op het gevangenisbriefje vermelde termijn (van 5 werkdagen) zou zijn[17].

[16] Gezien het belang van dit criterium voor de veroordeelde, werd door het openbaar ministerie een uniforme werkwijze vastgelegd inzake de inhoud en wijze van overhandiging van het gevangenisbriefje (zie over de fase die aan de opsluiting voorafgaat: Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022, punt 3.2.3.).

[17] Valt hier niet onder (bron: Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022):

- een persoon veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf die door de politiediensten wordt binnengebracht in uitvoering van een bevel tot gevangenneming, na desgevallend een seining daartoe in de ANG;
- een persoon die is uitgeleverd naar aanleiding van een Europees Aanhoudingsbevel (EAB) of uitleveringsverzoek;
- een persoon die door de Raadkamer/K.I. onder de banden (V.H. – V.H. onder ET) werd verwezen en veroordeeld wordt tot een effectieve gevangenisstraf;
- een persoon lastens wie een onmiddellijke aanhouding werd uitgesproken en waarvan een rechter dus oordeelde dat er onttrekkings- of recidivegevaar is.
  Ofwel wordt deze persoon ter zitting aangehouden en door de politiediensten overgebracht naar de gevangenis, ofwel wordt door het parket onmiddellijk een bevel tot gevangenneming opgesteld.
  Zelfs als de persoon lastens wie een onmiddellijke aanhouding werd uitgesproken zich spontaan aanbiedt in de gevangenis (tussen uitspraak en uitvoering bevel tot gevangenneming) valt hij niet onder het toepassingsgebied van artikel 29, § 2/1 bij gebreke aan gevangenisbriefje.

2) De veroordeelde is, op het ogenblik van opsluiting in de gevangenis en rekening houdend met de eventuele voorhechtenis, **onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden** voor de toekenning van BD en ET.

NB. *Gedurende de periode dat de wet enkel in werking is getreden voor de veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar, zal dus enkel een veroordeelde met een toe te rekenen voorhechtenis aan deze voorwaarde kunnen voldoen; zonder voorhechtenis komen enkel de veroordeelden met 18 maanden straftotaal onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden voor de toekenning van BD en ET.*

3) De veroordeelde **behoort niet** tot **één van volgende categorieën** (= categorieën veroordeelden voor wie overeenkomstig art. 32 WERP een gespecialiseerd advies vereist is)[18]:

- de veroordeelde voor **zedenmisdrijven**: de veroordeelde ondergaat een straf voor feiten bedoeld in:
    - de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of
    - de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormd seksueel strafrecht) [19] of
    - de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek;

- de veroordeelde voor **terroristische misdrijven**: de veroordeelde ondergaat een straf voor feiten bedoeld in:
    - boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of
    - het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek;

of vertoont tekenen van gewelddadig extremisme.

Onder "gewelddadig extremisme" wordt verstaan[20]: "*het bevorderen, het aanmoedigen of het plegen van handelingen die tot terrorisme kunnen leiden en waarbij een ideologie wordt*

[18] Enkel de personen veroordeeld voor zedenmisdrijven en terroristische misdrijven zijn uitgesloten. De wet voorziet geen uitsluiting voor veroordeelden zonder recht van verblijf.
[19] De wet van 21 maart 2021 bevat volgende bepaling: "**Art. 116**. *Verwijzingen naar de artikelen 371/1, 371/2, 371/3, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 377bis, 377ter, 377quater, 378, 378bis, 379, 380, 380bis, 380ter, 381, 382, 382bis, 382ter, 382quater, 382quinquies, 383, 383bis, 383bis/1, 384, 385, 386, 387, 388, 389 van het Strafwetboek, onderverdelingen of samenvoegingen daarvan, die zijn opgenomen in bestaande wetboeken, wetten of uitvoeringsbesluiten, worden geacht te verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in hoofdstuk 1 van titel VIII van boek 2 van het Strafwetboek, onderverdelingen of samenvoegingen daarvan, overeenkomstig de concordantietabel in bijlage bij deze wet."* In de COL 05/2022 van 9 juni 2022 wordt het nieuw seksueel strafrecht uitgebreid toegelicht. Na een korte schets van het wetgevend kader (blz.6) verduidelijkt deze omzendbrief de krachtlijnen van de wet van 21 maart 2022 (blz. 7-12) en biedt vervolgens een analyse van de verschillende artikelen en misdrijven (blz. 12-76). Deze COL zal ook worden aangepast aan het nieuw SW.
[20] Zie art. 32, §2, lid 2 WERP.

verdedigd ter verkondiging van een raciale, nationale, etnische of religieuze suprematie of die in strijd is met de fundamentele waarden en principes van de democratie".

Operationalisering van de notie 'vertoont tekenen van gewelddadig extremisme': enkel voor veroordeelden die voldoen aan de eerste twee voorwaarden (zelfaanbod en onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden) en die niet reeds zijn uitgesloten op basis van de feiten van de veroordeling (zedenmisdrijven en terroristische misdrijven), dient deze voorwaarde geverifieerd te worden. Concreet moet nagegaan worden of de veroordeelde opgenomen is in de gemeenschappelijke gegevensbank van het OCAD[21]. Daartoe wordt door de griffie van de gevangenis contact genomen met Directie Integrale Veiligheid, cel extremisme, die deze verificatie verricht en dezelfde dag antwoord geeft. De werkwijze is de volgende: Op weekdagen stuurt de griffie vóór 16.00 u een e-mail naar de Celex (cel extremisme) op het generieke e-mailadres (celex@just.fgov.be) met als onderwerp 'SO - WERP', evenals de gegevens van de gedetineerde (familienaam, voornaam en geboortedatum). In bijlage voegt men de opsluitingsfiche en/of de opsluitingsstukken toe. Celex verricht de verificatie of de betrokken gedetineerde in de gemeenschappelijke gegevensbank van het OCAD opgenomen is en informeert de griffie nog dezelfde dag. Celex kan geen antwoord garanderen nog dezelfde dag op een verzoek dat na 16.00 u wordt verzonden.

F. Resultaat van voorgaande stappen

1) Als aan bovenstaande voorwaarden voldaan is, dan is de procedure ***zonder* advies** directeur van toepassing (zie verder punt IV).

2) Als niet aan die voorwaarden voldaan is, is de procedure ***met* advies** van de directeur van toepassing (zie verder punt V).

In de beide gevallen legt de griffie de uitkomst van deze beoordeling voor aan de directeur die ze dient te bevestigen.

IV. Procedure zonder advies directeur (art. 29, § 2/1 WERP)- opgelet: ingevolge de wet van 18 juli 2025 houdende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen en tot invoering van de principiële onmogelijkheid om het elektronisch uit te voeren op de plaats waar het slachtoffer verblijft (de noodwet 1) is dit deel tijdelijk niet van toepassing

A. Elektronisch toezicht en beperkte detentie

1. Indienen verzoek ET/BD op de griffie van de gevangenis en opschorting tenuitvoerlegging straf

De griffie van de gevangenis onderneemt de volgende acties ten aanzien van de veroordeelde indien de voorwaarden vermeld in punt III. E. vervuld zijn :

- De griffie licht de veroordeelde onmiddellijk in van het feit dat hij zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om een **verzoek tot BD en/of ET** in te dienen.
- De griffie geeft hem uitleg omtrent de inhoud van die strafuitvoeringsmodaliteiten.
- De griffie bezorgt hem een **schriftelijk verzoek** 'elektronisch toezicht en/of beperkte detentie' (*bijlage 3*).

[21] Hieronder wordt ook verstaan de veroordeelde die in 'vooronderzoek' is bij OCAD.

Indien de veroordeelde een BD en/of een ET wenst aan te vragen, dient hij zijn **schriftelijk verzoek** (*bijlage 3*) onmiddellijk in op de griffie van de gevangenis. Hij vermeldt op dat formulier zijn contactgegevens (telefoonnummer, gsm-nummer, e-mailadres,…).

De griffie **vervolledigt dat verzoek** met:

- de gegevens van de territoriaal bevoegde SUR, waar hij zijn dossier moet indienen[22]; (daarbij kan hem ook worden gewezen op de mogelijkheid om zijn dossier online in te vullen en in te dienen via de website van de FOD Justitie: https://justitie.belgium.be/nl)
- de uiterste datum waarop de veroordeelde zijn dossier met de relevante elementen op de griffie van de SURB[23] moet hebben ingediend (15 werkdagen vanaf het indienen van het verzoek op de griffie van de gevangenis)

en zendt het schriftelijk verzoek van de veroordeelde en de opsluitingsfiche binnen de 24 uur vanaf de ontvangst over aan de **griffie van de SURB** en bezorgt er een afschrift van aan het **OM**. Aan die verplichting wordt voldaan door de documenten op te laden in het GEJO in de desbetreffende submap, waarbij ook de territoriaal bevoegde SUR wordt aangeduid bij de basisgegevens.

De griffie deelt aan de veroordeelde mee dat hij via het door hem gekozen schriftelijke communicatiemiddel (e-mailadres of postadres)[24] in kennis gesteld zal worden van verdere informatie, zoals bv. de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI (art. 25/1) of een VILO (art. 26/1) en het ontvangen van de bijhorende documenten of van de aanbeveling van een nieuwe veroordeling.

De griffie **overhandigt** aan de veroordeelde:

- een kopie van zijn schriftelijk verzoek BD/ET (*bijlage 3*);
- het inlichtingenformulier (*bijlage 4*), dat hij binnen 15 werkdagen dient te vervolledigen en (al dan niet online) dient te bezorgen aan de griffie van de SURB;
- het document 'opschorting van rechtswege van de tenuitvoerlegging van de straf(fen)' (*bijlage 5*);
- het document 'informatie omtrent de verdere procedure' (*bijlage 6*), dat mondeling wordt toegelicht door de griffie van de gevangenis.
  De griffie vestigt de aandacht van de veroordeelde op het feit dat:
  - ingeval de SUR zijn verzoek tot ET of BD weigert, hij zich op eigen initiatief terug moet aanbieden in de gevangenis binnen de 5 werkdagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden;
  - in geval van toekenning BD, hij zich dient aan te bieden binnen de 5 werkdagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden of, ingeval de SUR een latere datum van uitvoerbaarheid heeft bepaald, op die latere datum;
  - indien hij zich niet aanbiedt binnen de voormelde termijnen, hij geseind zal worden bij de politie[25].

Vervolgens mag de veroordeelde de gevangenis verlaten. De griffie vermeldt bij de basisgegevens in het GEJO de aanvangsdatum van de strafopschorting.

[22] De territoriaal bevoegde SUR is de SUR bevoegd voor de gevangenis waar het schriftelijk verzoek werd ingediend (zie deel 2). Als het verzoek bv. werd ingediend op de griffie van de gevangenis van Antwerpen, is de SUR van Antwerpen bevoegd. De bevoegde SUR staat ook vermeld op het verzoek ET/BD waarvan hij een kopie meekrijgt.

[23] De alleenzetelende strafuitvoeringsrechter (SUR) en de strafuitvoeringsrechtbank (SURB) hebben geen onderscheiden griffies; het is dezelfde griffie die optreedt voor de beide instanties. Om redenen van coherentie wordt, ook binnen deel 4, dus altijd gesproken over de griffie van de SURB (en niet over de griffie van de SUR).

[24] Deze info wordt bijgehouden in het dossier van de veroordeelde en zal in Sidis Suite onder een veld 'voorkeur contactadres' kunnen geregistreerd worden.

[25] Dat staat ook vermeld op het verzoek ET/BD, waarvan hij een kopie meekrijgt.

Het indienen van het verzoek tot BD en/of ET leidt immers van rechtswege (d.w.z. automatisch, zonder dat de directeur verdere voorwaarden dient na te gaan of een beslissing dient te nemen) tot de onmiddellijke **opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen)** in afwachting van de beslissing van de SUR over het verzoek. De veroordeelde **blijft in vrijheid tot** op het ogenblik dat de beslissing van de SUR in kracht van gewijsde treedt. Wanneer een ET wordt toegekend, blijft de veroordeelde in vrijheid tot aan de effectieve plaatsing van het ET.

In het verdere verloop van deze procedure stelt de directeur het dossier niet samen en geeft hij geen advies. Wanneer de wettelijke toestand wijzigt, dient een geactualiseerde opsluitingsfiche opgeladen te worden in het GEJO[26].

Opmerking: het is mogelijk dat de veroordeelde zich bij opsluiting reeds in de tijdsvoorwaarden bevindt voor een VI of VILO. In dat geval dient de veroordeelde daarvan ingelicht te worden, alsook van het feit dat hij een aanvraag voor die modaliteit kan indienen. De aanvraag voor VI of VILO leidt niet tot de onmiddellijke opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen) in afwachting van de beslissing van de SUR over het verzoek. Er zijn 2 mogelijkheden:

- *ofwel dient de veroordeelde enkel een aanvraag VI/VILO in: de veroordeelde blijft opgesloten in de gevangenis, hij doet zijn aanvraag via bijlage 14 of 15, de procedure vermeld in punt V is van toepassing;*
- *ofwel heeft de veroordeelde een aanvraag ET/BD ingediend: die aanvraag leidt van rechtswege tot de opschorting van de tenuitvoerlegging van de straffen; de veroordeelde doet zijn aanvraag via bijlage 14 of 15 en de griffie overhandigt aan de veroordeelde de bijlage 8 a of 8 b waarmee hij zijn aanvraag VI/VILO vanuit vrijheid kan vervolledigen.*

2. Verder verloop van de procedure

2.1 Indienen dossier op griffie SURB verantwoordelijkheid veroordeelde

Binnen de 15 werkdagen na het indienen van het verzoek tot BD en/of ET op de griffie van de gevangenis, moet de veroordeelde zijn dossier vervolledigen en bezorgen aan de griffie van de SURB. Hij doet dat door het inlichtingenformulier (*bijlage 4*)[27] in te vullen en er de nodige bewijsstukken bij te voegen.

Het dossier omvat de mededeling van alle elementen die relevant zijn voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit:

- Indien het een verzoek tot ET betreft: precieze informatie over de zinvolle dagbesteding, de plaats waar het ET zal worden doorgebracht en het akkoord van de meerderjarige huisgenoten op die plaats;
- Indien het een verzoek tot BD betreft: precieze informatie omtrent de professionele, opleidings- of familiale belangen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen.

Het dossier bevat daarnaast de elementen die relevant zijn voor de SUR om de tegenaanwijzingen (art. 28, §1) te evalueren.

2.2 Advies OM: facultatief

[26] Telkens als in deze CB is bepaald dat een geactualiseerde opsluitingsfiche moet worden opgeladen in GEJO, dient de reden van de actualisatie/wijziging daarbij op een heldere wijze geregistreerd te worden.
[27] Dat inlichtingenformulier krijgt hij mee naar huis, maar zal ook online beschikbaar zijn en ingevuld kunnen worden.

Het OM *kan* een advies uitbrengen (facultatief, zie ook voetnoot 40). Dat advies dient dan te worden uitgebracht binnen de 10 werkdagen na het verstrijken van de termijn voor de neerlegging van het inlichtingenformulier (15 werkdagen).

Het OM kan ook opdracht geven aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen om een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren.

2.3 Behandeling verzoek door SUR: in beginsel schriftelijk

De SUR zal op basis van het inlichtingenformulier (en eventueel het advies van het OM) een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de gevraagde modaliteit.[28] De SUR kan beslissen om de veroordeelde te horen.

3. Vonnis SUR: mededeling en uitvoering

Het vonnis van de SUR wordt per aangetekende zending bezorgd aan de veroordeelde. Ook de gevangenis wordt van het vonnis in kennis gesteld.

Voor de hypothese waarin de beslissing wordt genomen t.a.v. een niet-gedetineerde veroordeelde, werd met de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) een pragmatische oplossing ingeschreven voor het feit dat ook in de schriftelijke SUR-procedure de cassatietermijn van 5 dagen voor de veroordeelde begint te lopen vanaf de uitspraak van het vonnis, daar waar de veroordeelde, wanneer er geen zitting werd georganiseerd en er geen bijstand was van een advocaat (aan wie het vonnis immers onmiddellijk ter kennis wordt gebracht via het GEJO) niet noodzakelijk op de hoogte zal zijn van die uitspraak, zodat de cassatietermijn mogelijk al is verstreken nog voordat hij, per gerechtsbrief (voortaan: aangetekende zending), van de beslissing op de hoogte is. Daartoe wordt nu bepaald dat in dat specifieke geval de niet-gedetineerde veroordeelde, bovenop de kennisgeving per aangetekende zending, ook, zoals het geval is voor het slachtoffer, **via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel** door de **griffie van de SURB** in kennis wordt gesteld van het vonnis. In de praktijk zal die kennisgeving gebeuren op het e-mailadres van de veroordeelde, dat hij in alle gevallen moet invullen op zijn aanvragen voor strafuitvoeringsmodaliteiten, zodat de griffie daarover beschikt.
Volgende beslissingen zijn mogelijk:

a) De SUR weigert het verzoek

De veroordeelde moet zich binnen de 5 werkdagen na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis op eigen initiatief terug aanbieden in de gevangenis.

De veroordeelde dient niet gecontacteerd te worden door de griffie van de gevangenis. De griffie gaat de 14de dag[29] na de beslissing van de SUR na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map "cassatie" binnen GEJO) en (in bevestigend geval) indien de veroordeelde zich nog niet heeft aangeboden in de gevangenis, wordt hij door de gevangenis geseind. Een gewijzigde opsluitingsfiche wordt opgeladen in GEJO.

b) De SUR kent BD toe

[28] Voor meer details over het verloop van de procedure voor de SUR, zie punt V, E.
[29] Die termijn van 14 dagen is gekozen om praktische redenen, omdat dan zeker de cassatietermijn, alsook de termijn van 5 werkdagen na afloop ervan verstreken zal zijn.

De veroordeelde dient zich binnen de 5 werkdagen na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, of wanneer de SUR een latere datum heeft bepaald, op die latere datum op eigen initiatief aan te bieden in de gevangenis.

De griffie van de gevangenis gaat na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map "cassatie" binnen het GEJO) op de datum dat het vonnis tot toekenning van BD uitvoerbaar is (ofwel na cassatietermijn ofwel op datum bepaald door de rechter). Als de veroordeelde zich niet heeft aangeboden, wordt er hier wel nog telefonisch contact opgenomen. Als hij dan nog steeds niet naar de gevangenis komt, wordt hij geseind door de gevangenis.

Wanneer de veroordeelde zich in de gevangenis aanbiedt ter uitvoering van de BD, wordt de opsluitingsfiche aangepast en opgeladen in het GEJO. De griffie vermeldt bij de basisgegevens in GEJO, de gevangenis van waar BD wordt uitgevoerd, de aanvangsdatum van de BD en de datum van strafeinde.

De BD neemt onmiddellijk een aanvang. Een standaarduurrooster is van toepassing; de veroordeelde kan de gevangenis verlaten van 7 uur tot 19 uur. Het standaarduurrooster geldt voor maximum één week en neemt een einde vanaf de ontvangst van het door de justitieassistent opgestelde uurrooster.

c) De SUR kent ET toe

In dat geval blijft de veroordeelde in vrijheid totdat het ET effectief wordt aangesloten. Die aansluiting gebeurt bij hem thuis.

De gevangenis dient hier niets in te ondernemen[30]. De gevangenis zal door het Centrum elektronisch toezicht in kennis worden gesteld van de geplande aansluitdatum en vervolgens van de effectieve aansluiting, zodat Sidis Suite in overeenstemming daarmee telkens kan worden aangepast. De geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in GEJO. De griffie vermeldt bij de basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van het ET en de datum van strafeinde. Zie ook verder punt B.

4. Incidenten tijdens de periode van de opschorting tenuitvoerlegging straf

Vooraf: de periode van opschorting van de tenuitvoerlegging krachtens de wet omvat:

- de periode vanaf neerlegging van het verzoekschrift ET/BD op de griffie van de gevangenis tot de uitspraak door de SUR;
- de periode waarin de SUR reeds uitspraak heeft gedaan maar de beslissing nog niet in kracht van gewijsde is getreden;
- de periode waarin de SUR reeds een beslissing tot toekenning ET heeft genomen doch deze nog niet in uitvoering is, dus tot het moment van aansluiting van de enkelband.

4.1 Bevel tot opsluiting openbaar ministerie (art. 29, § 2/2)

Het OM[31] kan tijdens de opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen) de opsluiting van de veroordeelde bevelen, indien:

[30] Zie de Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022, punt 3.4.1.11.2. voor de door andere actoren uit te voeren taken bij de toekenning van ET in de procedure zonder advies directeur.
[31] Procureur des Konings bevoegd voor de plaats waar hij wordt aangetroffen en OM bij de SURB.

- hij de fysieke of psychische integriteit van derden ernstig in gevaar brengt (dezelfde grond als bij de voorlopige aanhouding), of
- wanneer het gevaar bestaat dat hij zich aan de uitvoering van de straf zou onttrekken (bijkomende grond).

Dat bevel wordt onmiddellijk meegedeeld aan de veroordeelde, aan de bevoegde SUR en aan de gevangenisdirecteur.

De veroordeelde wordt opgesloten, waarbij zich twee situaties kunnen voordoen:

- ***Ofwel heeft de SUR nog geen vonnis geveld***: de procedure zonder advies van de directeur wordt stopgezet. De veroordeelde zal vanuit de gevangenis een nieuwe aanvraag moeten indienen. Daarbij kan wel gebruik gemaakt worden van reeds ingediende stukken of gedane onderzoeken.
- ***Ofwel heeft de SUR reeds een vonnis tot toekenning genomen***: gezien er al een beslissing van de SUR is tussengekomen, maar die nog niet is uitgevoerd, dient het Openbaar Ministerie een vordering te nemen tot wijziging/intrekking van die beslissing op grond van artikel 61 WERP; in dat geval, schorst de oproeping om te verschijnen voor de SUR automatisch de tenuitvoerlegging van de strafuitvoeringsmodaliteit. Indien geen dergelijke procedure werd opgestart, dient er echter gewoon verder uitvoering gegeven te worden aan het vonnis tot toekenning; de veroordeelde kan in dat geval dus maar opgesloten blijven op grond van het bevel tot opsluiting tot aan de (prioritair uit te voeren) aansluiting van het ET/de start van de BD[32].

4.2 Aanbeveling nieuwe straffen

Tijdens de periode dat de veroordeelde in vrijheid is, kunnen nieuwe straffen aanbevolen worden. Ongeacht of er een oude of een nieuwe veroordeling wordt aanbevolen, zal de veroordeelde onder de toepassing van de wet blijven vallen (zie deel 4, I, C., 2de principe). Naargelang de situatie die zich voordoet, dient als volgt gehandeld te worden:

a) De SUR heeft **nog geen beslissing** tot toekenning van ET/BD genomen

Indien de veroordeelde in de **tijdsvoorwaarden** blijft voor ET/BD en de nieuw aanbevolen veroordeling betreft **geen feiten bedoeld in punt III, E., 3)** op grond waarvan hij is uitgesloten van de procedure zonder advies van de directeur, wordt als volgt gehandeld:

- de nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet;
- in geval de aanbeveling een veroordeling op tegenspraak betreft, wordt de veroordeelde hiervan overeenkomstig de door hem meegedeelde keuze[33], schriftelijk ingelicht aan de hand van de ingevulde bijlage 29;
- in geval de aanbeveling een veroordeling bij verstek betreft, wordt de veroordeelde verzocht naar de gevangenis te komen om hem daar de kennisgevingen te doen overeenkomstig de door het openbaar ministerie gegeven instructies; de veroordeelde kan nadien terug in strafopschorting vertrekken;
- de geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO.

[32] In de Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022, definitieve versie, punt 3.3.1.13 wordt bepaald dat het Openbaar Ministerie in dat geval (indien de SUR reeds uitspraak heeft gedaan doch voor de uitvoering ervan) *onmiddellijk* een vordering zal nemen op grond van art. 61 WERP. Vooraleer de veroordeelde de gevangenis te laten verlaten ter uitvoering van het vonnis tot toekenning, dient echter steeds telefonisch contact te worden genomen met het OM bij de SURB.
[33] Zie punt A: per e-mail of via de post.

Indien de veroordeelde **niet langer in de tijdsvoorwaarden** is *of* indien de nieuw aanbevolen veroordeling ***wel* feiten betreft bedoeld in punt III, E., 3)** op grond waarvan hij is uitgesloten van de procedure zonder advies van de directeur, wordt als volgt gehandeld:

- De nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet;
- De geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO;
- De griffie van de gevangenis verzoekt de veroordeelde zich ten gevolge van de aanbeveling binnen 5 werkdagen aan te bieden in de gevangenis. Bij aankomst wordt hem alle informatie verstrekt over de aanbeveling van de nieuwe veroordeling. Als de veroordeelde zich binnen die termijn niet aanbiedt, wordt hij door de gevangenis geseind;
- Aan de veroordeelde wordt gevraagd of hij zijn verzoek handhaaft en in bevestigend geval, dient hij een verzoek in en wordt de procedure met advies directeur opgestart of, indien hij niet meer in de tijdsvoorwaarden is, kan hij een nieuw verzoek indienen van zodra hij zich daarvoor in de tijdsvoorwaarden bevindt.

b) De SUR **heeft al een beslissing tot toekenning** van ET/BD **genomen**

Voor de bespreking van deze hypothese wordt verwezen naar de bespreking onder Deel 7, I, punt D. 'Herbeoordeling'.

B. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering of verwijdering na de toekenning van een elektronisch toezicht

Dit punt is enkel relevant binnen de procedure zonder advies directeur in de hypothese dat de veroordeelde *een ET* kreeg toegekend overeenkomstig punt A. Wanneer er immers een BD werd toegekend en er tijdens die modaliteit een VI of VILO wordt gevraagd, verloopt de procedure overeenkomstig punt V (procedure *met* advies directeur).

Op het ogenblik dat de gevangenis in kennis gesteld wordt van de aansluiting van het ET, stelt de griffie de veroordeelde per brief of per mail, overeenkomstig de door hem meegedeelde keuze[34], in kennis van de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI (art. 25/1) of een VILO (art. 26/1). Daartoe worden hem volgende documenten meegezonden:

- "Informatie betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied – straffen van drie jaar of minder – procedure zonder advies van de directeur" (*bijlage 7*),
- een geactualiseerde opsluitingsfiche, en
- het inlichtingenformulier dat hij dient in te vullen en te bezorgen aan de griffie van de SURB (*bijlage 8 a en b*).

Aan de hand van dat inlichtingenformulier dient de veroordeelde dan zelf (eventueel met bijstand van zijn advocaat) zijn aanvraag in te dienen op de griffie van de SURB.
De griffie van de SURB zal een afschrift van het verzoek van de veroordeelde bezorgen aan de griffie van de gevangenis via GEJO. Na ontvangst van het afschrift van het verzoek van de veroordeelde, bezorgt de griffie van de gevangenis een geactualiseerde opsluitingsfiche via GEJO aan de griffie van de SURB en aan het OM, en stelt ze DVZ in kennis van het verzoek van de veroordeelde.

Er is in dit geval geen advies van de directeur vereist.

[34] Zie punt A: per e-mail of via de post.

Het OM *kan* een advies uitbrengen (facultatief, voetnoot 40). Het dient dan uitgebracht te worden binnen de 10 werkdagen na de indiening van het verzoek tot VI of VILO.

De SUR zal op basis van het inlichtingenformulier (en eventueel het advies van het OM) een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de gevraagde modaliteit.[35] De SUR kan beslissen om de veroordeelde te horen.

Het vonnis van de SUR wordt per gerechtsbrief bezorgd aan de veroordeelde. Ook de gevangenis wordt van het vonnis via GEJO (automail) in kennis gesteld.

In geval van toekenning van een VILO, stelt de griffie van de gevangenis DVZ daarvan in kennis.
Ingeval van toekenning van VI of VILO, gaat de griffie van de gevangenis na het verstrijken van de cassatietermijn na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map "cassatie" binnen het GEJO) en (in bevestigend geval) nodigt zij de veroordeelde uit om met zijn materiaal van het ET naar de gevangenis te komen.

De vrijstellingsformaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche op in GEJO en vermeldt bij de basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling en het einde van de proeftijd.

De directeur overhandigt een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

V. Procedure met advies directeur (aanvraag modaliteiten vanuit de gevangenis) opgelet: ingevolge de wet van 18 juli 2025 *houdende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen en tot invoering van de principiële onmogelijkheid om het elektronisch uit te voeren op de plaats waar het slachtoffer verblijft (de noodwet) is dit deel tijdelijk enkel van toepassing op de veroordeelde voor wie een gespecialiseerd advies bedoeld in artikel 32 WERP vereist is (zie Deel 4, punt III, E, 3) voor de opsomming van de artikelen)*

- **veroordeelden voor zedenfeiten**
- **veroordeelden voor terroristische feiten**
- **veroordeelde die tekenen vertoont van gewelddadig extremisme.**

Deze procedure is van toepassing op de veroordeelde:

- die **niet** is opgesloten via **zelfaanbod**[36], of
- die bij de opsluiting **niet onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden** is voor een BD en een ET, of
- die een straf ondergaat voor **feiten** bedoeld in (**zedenfeiten**):
  - de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of
  - de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormde seksueel strafrecht) of

[35] Voor meer details over het verloop van de procedure voor de SUR, zie punt V, E.
[36] Bv. vatting via de politie, beklaagde die definitief veroordeeld wordt, …

  - de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek;
- of die een straf ondergaat voor feiten bedoeld in (**terroristische feiten**):
  - boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of
  - het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek;
- of die tekenen vertoont van **gewelddadig extremisme**.

Deze procedure zal ook van toepassing worden op veroordeelde:
- die aanvankelijk onder de toepassing van de omzendbrieven viel en die op het ogenblik dat de wet op zijn situatie van toepassing wordt (door de aanbeveling van een bijkomende 'nieuwe' straf) onder een door de penitentiaire administratie toegekend ET staat (zie bespreking SPECIFIEKE OVERGANGSBEPALING onder deel 4, punt I, C.)
- die aanvankelijk viel onder de procedure zonder advies van de directeur, maar door de aanbeveling van een nieuwe straf niet langer in de tijdsvoorwaarden voor ET/BD is.

A. Informeren van de veroordeelde

1. BD en ET (art. 23, §2)

Vier maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om te genieten van een BD of een ET, of indien die termijn niet gerespecteerd kan worden[37], onmiddellijk, licht de directeur de veroordeelde schriftelijk in van de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen. Hij geeft hem daartoe *bijlage 9*.

2. VI en VILO (art.25/1 et 26/1)

Zes maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om te genieten van een VI of een VILO, of indien die termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk[38], licht de directeur de veroordeelde schriftelijk in van de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen. Hij geeft hem daartoe *bijlagen 10 en 11*.

B. Verzoek van de veroordeelde

1. BD en ET (art. 29, §§ 1 en 2)

Indien de veroordeelde een BD of een ET wenst aan te vragen, dient hij zijn schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis via *bijlage 12* of *13*.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen de 24 uur vanaf de ontvangst via GEJO naar de griffie van de SURB en bezorgt er een afschrift van aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek, zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren.

[37] Bv. omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.
[38] Bv. omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

2. VI en VILO (art. 30, §§1 en 1/1)

Indien de veroordeelde een VI of een VILO wenst aan te vragen, dient hij zijn schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis via *bijlage 14* of 15.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen de 24 uur vanaf de ontvangst via GEJO naar de griffie van de SURB en bezorgt er een afschrift van aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis ook de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren, en verzoekt om de verwijderingsmodaliteiten mee te delen.

C. Advies van de directeur (art. 29, 31 en 32)

1. Termijn

De directeur brengt **binnen een maand** na de ontvangst van het afschrift van het schriftelijke verzoek van de veroordeelde een advies uit over het al dan niet toekennen van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit.

2. Advies van de directeur

De directeur hoort de veroordeelde met het oog op het opstellen van een gemotiveerd advies. Aangezien het gaat om een informeel onderhoud tussen de directeur en de veroordeelde, is niet voorzien in de mogelijkheid dat de veroordeelde zich laat bijstaan door zijn advocaat.

De directeur stelt zijn advies op (*bijlage* 16) aan de hand van de elementen in het dossier en het verhoor van de veroordeelde.

Om zijn advies op te stellen:

- kan de directeur de PSD om een nota verzoeken, overeenkomstig de methodologische instructies van de PSD. Die nota wordt toegevoegd aan het dossier.

- kan de directeur de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen om een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren. Die aanvraag (*bijlage* 17) wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover die nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.

- kan de directeur, indien de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit betrekking heeft op een ET, via *bijlage* 18, de bevoegde dienst van de Gemeenschappen[39] vragen om een maatschappelijke enquête uit te voeren die ten minste betrekking heeft op de volgende punten:
  - de materiële omstandigheden waaronder het ET zal worden uitgevoerd;

[39] Het KB van 29 januari 2007 tot bepaling van de inhoud van het verslag van de directeur werd aangepast (met ingang van 1 september 2023), zodat de directeur niet langer verplicht is om in alle gevallen een verslag te vragen aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen. De beoordeling of dit nodig is berust voortaan bij de directeur. Hij kan ook zelf contact (laten) opnemen met het opvangmilieu. Indien de enquête wordt gevraagd aan het Justitiehuis, dan wordt ze gevraagd aan het Justitiehuis bevoegd voor het voorgestelde ET-adres.

- het akkoord van de volwassen personen die op het adres wonen waar het ET zal uitgevoerd worden.

Als de veroordeelde een straf ondergaat voor

- feiten gepleegd in de context van intrafamiliaal geweld[40];
- feiten bedoeld in de 405*ter*, 409, 417/2 tot 417/4, 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47, 425 tot 427 en 433*septies* van het oude Strafwetboek of de daarmee overeenstemmende artikelen 100, 112 tot 118, 120 tot 126, 129, 130, 143 tot 146, 151 tot 155, 160, 161, 168, 171 tot 174, 200, 201, 206 tot 211, 260, 333 tot 337 van het nieuw Strafwetboek,

en de veroordeelde het ET wil uitvoeren op het adres waar het slachtoffer van de feiten verblijft, wordt steeds een maatschappelijke enquête gevraagd zodat de SUR dit gevaar kan beoordelen.

Om dit gegeven te verifiëren (en dus te controleren of een gekend slachtoffer van voormelde feiten al dan niet verblijft op het voorgestelde ET-adres), hebben de door de directeur-generaal aangewezen personeelsleden toegang tot het Rijksregister.[41]

Deze aanvraag wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover deze nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.

Het advies van de directeur dient vergezeld te zijn van een gespecialiseerd advies in de volgende gevallen:

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormde seksueel strafrecht) of de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek, moet het advies van de directeur vergezeld zijn van het met redenen omkleed advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een behandeling op te leggen.

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek, of als de veroordeelde tekenen van gewelddadig extremisme vertoont, moet het advies van de directeur vergezeld zijn van een verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een aangepast begeleidingstraject op te leggen.

- Het advies van de directeur bevat een analyse van de volgende punten en dat in functie van de elementen waarover hij redelijkerwijs kan beschikken binnen de termijn om zijn advies uit te brengen (1 maand):

[40] Zie voor de invulling van dat begrip en de wijze van verificatie CB 164, Deel II, C., 3. De code (“tag”) die het openbaar ministerie op het tenuitvoerleggingsstuk aanbrengt, is ondertussen operationeel. U zal dus kunnen opmaken uit het opsluitingsstuk of er al dan niet sprake is van feiten gepleegd in de context van intrafamilaal geweld.
[41] Deze bevoegdheid treedt pas in werking van zodra de betreffende instructies (met de nominatieve lijst van de betrokken personeelsleden die toegang hebben), zijn verspreid.

- de beoordeling van de toekenningsvoorwaarden (bevindt de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in het geval van een verzoek om BD, beantwoordt het verzoek aan de doelstellingen van een BD?);
- de analyse van de stukken van het dossier;
- de analyse van de tegenaanwijzingen;
- ingeval van een verzoek ET, de beoordeling van het gevaar voor het slachtoffer indien de veroordeelde het ET wil uitvoeren op het adres van het slachtoffer van de feiten ingeval van veroordeling voor :
  - feiten gepleegd in de context van intrafamiliaal geweld; of
  - feiten bedoeld in de 405ter, 409, 417/2 tot 417/4, 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47, 425 tot 427 en 433septies van het oude Strafwetboek of de daarmee overeenstemmende artikelen 100, 112 tot 118, 120 tot 126, 129, 130, 143 tot 146, 151 tot 155, 160, 161, 168, 171 tot 174, 200, 201, 206 tot 211, 260, 333 tot 337 van het nieuw Strafwetboek;
- de beoordeling van de absolute noodzaak om voorwaarden op te leggen om het risico op recidive te beperken of die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer;
- voor de veroordeelde vreemdelingen: de verblijfssituatie en de verwijderingsmodaliteiten die opgelegd zijn door de Dienst Vreemdelingenzaken.

De directeur formuleert een gemotiveerd voorstel tot toekenning of tot weigering van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, stelt hij de bijzondere voorwaarden voor die volgens hem aan de veroordeelde moeten worden opgelegd.

3. Overmaken van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB

De griffie van de gevangenis laadt volgende documenten op in het GEJO binnen de maand vanaf de ontvangst van het verzoek van de veroordeelde:

1) Het **advies van de directeur**.
2) **Een afschrift van de opsluitingsfiche** met het resultaat van de berekening van de toelaatbaarheidsdata.
3) **Een afschrift van de vonnissen en arresten**.
   Voor elke straf in uitvoering moeten alle vonnissen en/of arresten die de grondslag vormen van de veroordeling[42] worden opgeladen voor zover dat niet automatisch gebeurde.
4) **De uiteenzetting van de feiten** waarvoor betrokkene werd veroordeeld.
   Dit wordt nog enkel bezorgd door het OM indien de feiten niet duidelijk blijken uit het vonnis/arrest.
5) **Een uittreksel uit het strafregister**.
   Het betreft een recent en up to date uittreksel, dat alle straffen die ten uitvoer zijn gelegd bevat.
6) **Inlichtingen over de burgerlijke partij(en)**.
   Indien mogelijk moeten het totale bedrag van de schade, het reeds betaalde bedrag en het nog verschuldigde saldo worden vermeld. Verder moeten de exacte referentie van de rechterlijke beslissing over de burgerlijke belangen en de identiteit van de burgerlijke partij(en) worden vermeld. In voorkomend geval moet worden aangegeven of daarover nog een rechtelijke beslissing genomen moet worden.

[42] Hiermee wordt bedoeld dat bvb. in geval van een veroordeling in beroep of op verzet niet alleen het vonnis of arrest op beroep of verzet wordt opgeladen, maar ook de voorgaande vonnissen. Deze kunnen immers informatie bevatten over de inhoud van de veroordeling die niet noodzakelijk wordt hernomen in het navolgende vonnis of arrest.

7) **Inlichtingen over de verblijfssituatie van de veroordeelde**.
   Precieze en actuele inlichtingen van de Dienst Vreemdelingenzaken betreffende de verblijfssituatie van de veroordeelde en de verwijderingsmodaliteiten die van toepassing zullen zijn.
8) In voorkomend geval, het **gemotiveerd advies van een persoon of dienst die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten**.
9) In voorkomend geval, het **verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme**.
10) In voorkomend geval, de **nota van de psychosociale dienst** (PSD).
11) In voorkomend geval, het **beknopt voorlichtingsrapport of de maatschappelijke enquête** van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen .
12) In voorkomend geval, de **memorie van de veroordeelde of zijn raadsman**.

Indien bepaalde gegevens niet kunnen worden verkregen en derhalve niet in het dossier kunnen worden opgenomen, wordt dat samen met de reden daarvoor in het dossier vermeld. Het bewijs dat bepaalde documenten zijn opgevraagd, moet altijd worden bijgevoegd.

Tegelijkertijd wordt een kopie van het advies van de directeur bezorgd aan de veroordeelde.

Indien de directeur een positief advies heeft geformuleerd omtrent een verzoek VILO, licht hij daar ook de Dienst Vreemdelingenzaken van in. (Zie de algemene opmerking onder punt III, B. over de wijze waarop DVZ voortaan wordt ingelicht van een positief advies van de directeur, zijnde via automail bij het opladen van het positief advies in GEJO)

4. Nieuwe elementen

Wanneer het dossier en het advies opgeladen werden in het GEJO en er doet zich daarna een wijziging voor in de situatie van de veroordeelde, wordt dat onmiddellijk gemeld via het GEJO (bv. gewijzigde opsluitingsfiche, wijziging adres waarop ET zal doorgaan, …).

D. Advies van het OM (art. 33)

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen[43] kan uitvaardigen, stelt het OM een advies op binnen 10 werkdagen na de ontvangst van het advies van de directeur.

Het OM bezorgt een afschrift van het advies aan de veroordeelde en de directeur.

E. Behandeling verzoek door SUR

De procedure bij de SUR verloopt, in de regel, schriftelijk. In bepaalde gevallen kan evenwel een hoorzitting georganiseerd worden.

[43] Overeenkomstig richtlijnen van het College PG (Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022) zal het OM verplicht schriftelijk advies uitbrengen in alle dossiers waarin door de rechter een effectieve gevangenisstraf van meer dan 18 maanden werd uitgesproken. Voor vrijheidsstraffen van 18 maanden of minder zal verplicht advies dienen te worden uitgebracht bij veroordelingen voor bepaalde misdrijven (bv. terrorisme, onopzettelijke doding en doding ten gevolge van een verkeersongeval, gijzeling, foltering, onmenselijke behandeling, zedenmisdrijven, misdrijven gepleegd in kader van een criminele organisatie of in kader van intrafamiliaal geweld). Ook voor veroordeelden in staat van wettelijke herhaling en voor veroordeelden ter beschikking gesteld van de SURB zal verplicht advies worden uitgebracht.

1. Schriftelijke procedure: de regel

1.1 Uitspraak binnen 1 maand

De SUR doet uitspraak:

- binnen **1 maand** vanaf de ontvangst van het advies van de directeur, en
- *ten vroegste* na de ontvangst van het advies van het OM of na het verlopen van de adviestermijn voor het OM.

1.2 Verlenging van de termijn

a. De termijn van 1 maand kan met maximaal **1 maand** worden verlengd indien de SUR van oordeel is dat het dossier niet in staat is en dat:

- bijkomende informatie nodig is; *of*
- hij het nodig acht om de bevoegde dienst van de Gemeenschappen de opdracht te geven een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren, teneinde de nodige informatie te verkrijgen over het opvangmilieu waar het ET, de BD of de VI zal plaatsvinden; *of*
- het noodzakelijk is om een hoorzitting te houden en de veroordeelde te horen.

De SUR deelt de verlenging van de termijn onverwijld mee aan het OM, aan de directeur en aan de veroordeelde en verzoekt de veroordeelde of, in voorkomend geval, de directeur om binnen 14 dagen de nodige informatie schriftelijk mee te delen.

b. Als de SUR het, *na* bijkomende informatie, een beknopt voorlichtingsrapport of een maatschappelijke enquête te hebben gevraagd, *alsnog* nodig acht om een hoorzitting te organiseren en de veroordeelde te horen, kan de termijn een **tweede keer** met maximaal **1 maand** worden verlengd.

2. Mondelinge procedure: de uitzondering

De SUR kan beslissen om een **hoorzitting** te organiseren in volgende gevallen:

- de SUR oordeelt dat het dossier niet in staat is en dat het nodig is om de veroordeelde te horen (onmiddellijk na ontvangst van het dossier *of* nadat hij eerst bijkomende informatie, een beknopt voorlichtingsrapport of een maatschappelijke enquête gevraagd had);
- wanneer een strafuitvoeringsmodaliteit eerder werd geweigerd en de veroordeelde vraagt bij het volgende verzoek om *diezelfde* modaliteit om te worden gehoord.

Plaats van de zitting (art. 76 Ger.W.)	De SUR: - zetelt in de **gevangenis** voor de veroordeelden die in de gevangenis verblijven, en - kan zitting houden in de **gevangenis of in de rechtbank van eerste aanleg** binnen het rechtsgebied van het hof van beroep voor de veroordeelden die niet in de gevangenis verblijven, en - zetelt in de **rechtbank van eerste aanleg** binnen het rechtsgebied van het hof van beroep voor veroordeelden die om een openbare zitting vroegen.

	De *uitspraak* van vonnissen vindt altijd plaats in een rechtbank van eerste aanleg binnen het rechtsgebied van het hof van beroep.
Kennisgeving van de zitting (art. 36)	- De plaats, de dag en het uur van de hoorzitting worden per aangetekende brief[44] aan de **veroordeelde en het slachtoffer** meegedeeld. - Indien de veroordeelde weigert om op de hoorzitting te verschijnen, moet die weigering schriftelijk genoteerd worden en ter kennis worden gebracht van de SUR via GEJO. - De plaats, de dag en het uur van de hoorzitting worden schriftelijk meegedeeld aan het **OM en de directeur**. *De directeur[45] is verplicht om aan die uitnodiging gevolg te geven. Indien de directeur verhinderd is om de hoorzitting bij te wonen, stelt hij de SUR daarvan onverwijld in kennis en deelt hij hem mee wie de directeur is die hem zal vervangen. De directeur zorgt ervoor dat de directeur die door de SUR zal worden gehoord, volledig op de hoogte is van de inhoud van het dossier.* *Indien de veroordeelde onder ET is geplaatst, zal de directeur van de gevangenis van waaruit de veroordeelde onder ET is geplaatst, worden gehoord.*
Raadpleging van het dossier (art. 36, §3)	Het dossier wordt gedurende ten minste **4 dagen** voor de datum waarop de zitting is vastgesteld, voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn advocaat op de griffie van de gevangenis waar de veroordeelde zijn straf uitzit. In de gevangenis wordt het recht op raadpleging van het dossier uitgeoefend tussen 09:00 en 12:00 uur en tussen 13:30 en 16:30 uur. Raadpleging moet ook mogelijk zijn op weekend- en feestdagen. Indien de raadpleging op de griffie onmogelijk of onwenselijk is, kan dat op een andere plaats worden georganiseerd. De veroordeelde heeft het recht om zijn dossier met zijn advocaat te bestuderen. Als de veroordeelde het vraagt, stelt de griffie van de gevangenis hem een gratis kopie van zijn dossier ter beschikking.
Onderzoek ter terechtzitting (art. 36-37)	De SUR hoort de veroordeelde en zijn advocaat, alsook het OM en de directeur. Het slachtoffer wordt gehoord over de bijzondere voorwaarden die in zijn of haar belang moeten worden opgelegd. Het slachtoffer is op de hoorzitting aanwezig voor de tijd die nodig is om die voorwaarden te onderzoeken. Het OM en de directeur lichten de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben opgenomen in het belang van het slachtoffer. Het slachtoffer mag zijn of haar opmerkingen toelichten.

[44] Telkens wanneer de wet voorziet dat een aangetekende zending dient te gebeuren ten aanzien van een persoon die zich in hechtenis bevindt, kan dat document door de directeur of zijn gemachtigde ter kennis gebracht worden van de gedetineerde. De directeur of zijn gemachtigde moet in dergelijk geval de gedetineerde een bericht van ontvangst laten ondertekenen, dat hij onmiddellijk naar de afzender terugstuurt. Die werkwijze dient telkens toegepast te worden wanner de tekst van de wet vermeldt dat een stuk per aangetekende brief ter kennis gebracht wordt van een persoon die zich in hechtenis bevindt.

[45] Het is niet noodzakelijk de directeur die het gemotiveerd advies heeft geformuleerd (bv. in het geval er een transfer heeft plaatsgevonden naar een andere inrichting nadat de directeur zijn advies uitbracht).

	De SUR kan beslissen om ook andere personen te horen. De zitting vindt plaats achter gesloten deuren. *NB. als de SUR driemaal heeft geweigerd om eenzelfde strafuitvoeringsmodaliteit toe te staan, kan de veroordeelde bij het volgende verzoek om diezelfde modaliteit vragen om in openbare zitting te verschijnen. Dat verzoek kan enkel bij een met redenen omklede beslissing worden afgewezen, indien de openbaarheid gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de nationale veiligheid. Als de SUR het verzoek inwilligt, vindt de zitting plaats in de rechtbank van eerste aanleg binnen het rechtsgebied van het hof van beroep.* De SUR doet een uitspraak binnen de 14 dagen na de hoorzitting.

F. Beslissing van de SUR

1. Beslissing tot toekenning van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit

1.1. Toekenning van een modaliteit - algemeen

- De SUR kent de strafuitvoeringsmodaliteit toe wanneer hij vaststelt dat alle wettelijk vastgelegde voorwaarden zijn vervuld (art. 38).

- Het vonnis tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt dat de veroordeelde onderworpen is aan de volgende algemene voorwaarden (art. 39):
  1. Geen strafbare feiten plegen;
  2. Behalve voor de BD en de VILO, een vast adres hebben en, bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het OM en, in voorkomend geval, ook aan de justitie-assistent die met de begeleiding is belast;
  3. Gevolg geven aan de oproepingen van het OM en, in voorkomend geval, van de justitie-assistent die met de begeleiding is belast;
  4. voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om tijdens de proeftijd terug te keren naar België zonder in orde te zijn met de wetgeving en de reglementering betreffende de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk en zonder de voorafgaande toelating van de SUR.

- De SUR kan de veroordeelde aan geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden onderwerpen indien die absoluut noodzakelijk zijn om het risico op recidive te beperken of indien die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer (art. 40).

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormde seksueel strafrecht) of de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek, kan de SUR aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een begeleiding of een

behandeling bij een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd. De rechter bepaalt de termijn gedurende welke de veroordeelde die begeleiding of behandeling moet volgen (art. 41, §1).

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek of indien de veroordeelde tekenen vertoont van gewelddadig extremisme zoals gedefinieerd in artikel 32, §2, tweede lid WERP, kan de SUR aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een aangepast begeleidingstraject bij een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. De rechter bepaalt de termijn gedurende dewelke de veroordeelde dat traject moet volgen (art. 41, §2).

1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling

- Ingeval het een toekenning van een VI betreft, bepaalt de SUR in zijn vonnis eveneens of de veroordeelde tijdens de VI al dan niet het grondgebied van het Rijk mag verlaten.

- Ingeval de veroordeelde het Rijk mag verlaten, bepaalt de SUR in zijn vonnis de maximumperiode voor dewelke de veroordeelde dit kan en de frequentie ervan en, in voorkomend geval, of en op welke wijze de veroordeelde het OM voorafgaandelijk moet inlichten voor hij het grondgebied van het Rijk verlaat.

- In geval van een veroordeling wegens feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek (terrorisme), of in geval er concrete elementen bestaan van gewelddadig extremisme moet de SUR zijn toestemming om het grondgebied van het Rijk te verlaten, met bijzondere redenen omkleden.

1.3. Toekenning van de BD of het ET

- In geval van toekenning van een BD of een ET, bepaalt de SUR in het vonnis tot **toekenning het programma van de concrete invulling** daarvan.

- De SUR kan ook **PV** toekennen en bepaalt de duur ervan, dewelke niet minder dan viermaal 36 uur per trimester mag zijn. Het PV is elk trimester van rechtswege hernieuwd.

  Als de veroordeelde na de toekenning van de BD of het ET om PV verzoekt, wordt het schriftelijk verzoek ingediend op de griffie van de gevangenis.

  De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen een werkdag via GEJO over aan de griffie van de SURB en bezorgt een afschrift aan de directeur.

  De directeur brengt een advies uit omtrent het voorgestelde verlofadres uiterlijk binnen 6 weken na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde. De directeur kan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren in het door de veroordeelde voor het PV voorgestelde opvangmilieu.

  Het advies van de directeur wordt via GEJO bezorgd aan de griffie van de SURB en aan het OM en een afschrift van dit advies wordt aan de veroordeelde overhandigd.

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen kan uitvaardigen (zie voetnoot 40), stelt het OM een advies op en zendt dat binnen 10 werkdagen na ontvangst van het afschrift van het advies van de directeur aan de SUR. Het OM zendt ook een afschrift van het advies aan de veroordeelde en de directeur.

De SUR neemt een beslissing binnen 1 maand na ontvangst van het advies van de directeur en *ten vroegste* na ontvangst van het advies van het OM, of na het verstrijken van de adviestermijn van het OM.

Aan het toekenningsvonnis zijn algemene voorwaarden verbonden en de SUR kan aan de veroordeelde ook geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden opleggen.

- In geval van een beslissing tot toekenning ET blijft de veroordeelde opgesloten tot de aansluiting van de enkelband. De gemeenschappen dienen er zorg voor te dragen dat de aansluiting gebeurt op het ogenblik dat het vonnis uitvoerbaar wordt. Daartoe duidt de griffie van de gevangenis in SISET, overeenkomstig de bepalingen van het vonnis omtrent de uitvoerbaarheid, de datum aan waarop de veroordeelde onder ET dient geplaatst te worden[46]. De griffie van de gevangenis vult in GEJO bij de basisgegevens de effectieve startdatum en strafeinde ET in en laadt de geactualiseerde opsluitingsfiche op in de desbetreffende submap van GEJO.

2. Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59)

Bij wijze van uitzondering kan de SUR een andere modaliteit toekennen dan die welke hem gevraagd werd, als dat absoluut noodzakelijk is om op korte termijn de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen.

Volgende modaliteiten kunnen op die manier worden toegekend:
- een UV;
- een PV;
- een BD;
- een ET.

Binnen 2 maanden na de beslissing tot toekenning van de bijzondere strafuitvoeringsmodaliteit, doet de SUR uitspraak over de gevraagde modaliteit. Die termijn kan éénmaal verlengd worden.

3. De beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 45)

Indien de SUR de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit niet toekent, bepaalt hij in zijn vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan 6 maanden te rekenen vanaf het vonnis.

4. De kennisgeving van de beslissing (art. 46)

De griffie van de SURB brengt het vonnis binnen de 24 uur per aangetekende zending ter kennis van de veroordeelde en stelt het OM en de directeur via GEJO in kennis.

Indien het een vonnis tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit betreft, dient de veroordeelde bij kennisname in te stemmen met de voorwaarden. De directeur verzoekt de veroordeelde derhalve

[46] De bijlage 19 bij de omzendbrief nr. 1803 dient niet langer meer te worden gebruikt.

om in te stemmen met de voorwaarden door het vonnis te tekenen “voor akkoord met de voorwaarden”.

Als de veroordeelde weigert in te stemmen met de voorwaarden, licht de directeur het OM bij de SURB daarvan onmiddellijk in (via GEJO).

De griffie van de SURB stelt het slachtoffer zo spoedig mogelijk, en in ieder geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel in kennis van het vonnis en, in voorkomend geval, van de voorwaarden die in zijn of haar belang zijn opgelegd.
Het vonnis tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit wordt meegedeeld door de griffie van de SURB aan de volgende autoriteiten en instanties:

- aan de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de veroordeelde zich zal vestigen;
- aan de nationale gegevensbank zoals bedoeld in artikel 44/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- in voorkomend geval, aan de directeur van het justitiehuis van het gerechtelijk arrondissement waarin de veroordeelde zijn verblijfplaats heeft;
- aan de dienst van de Gemeenschappen, bevoegd voor het ET, ingeval de beslissing betrekking heeft op een ET;
- aan de directeur van het Justitiehuis van de verblijfplaats van het slachtoffer ~~in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd.~~

5. Wijziging van de beslissing (art. 61)

Wanneer zich, nadat de beslissing tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit is genomen, maar vóór de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de voorwaarden die in de beslissing zijn bepaald, stelt de directeur het OM bij de SURB daarvan onmiddellijk in kennis via GEJO.

Op basis van die informatie kan het OM beslissen om de veroordeelde op te roepen om opnieuw voor de SUR te verschijnen.

Die oproeping schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit.

De plaats, dag en het uur van de zitting worden bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

Het dossier wordt gedurende ten minste 2 dagen vóór de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De SUR hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

De SUR beslist binnen 7 dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

De kennisgeving van de beslissing verloopt zoals beschreven in artikel 46.

G. Cassatieberoep

1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep (art. 96)

Zowel de beslissingen van de SUR tot *toekenning* van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteiten (ET, BD, VI en VILO) als tot *afwijzing* zijn vatbaar voor cassatieberoep.

Opgelet: Tegen de beslissing tot toekenning van *UV of PV overeenkomstig artikel 59* (toekenning andere dan de gevraagde modaliteit), is **geen** cassatieberoep mogelijk. Die beslissingen zijn dus onmiddellijk uitvoerbaar, tenzij het vonnis een latere datum bepaalt.

Tegen een beslissing tot toekenning van een *BD of ET overeenkomstig artikel 59* kan **wel** cassatieberoep ingesteld worden.[47]

2. Beroep ingesteld door het OM (art. 97, §1, lid 1)

Het OM kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 24 uren**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Concreet wil dat zeggen dat het OM de dag van de uitspraak en de volgende werkdag cassatieberoep kan instellen.

3. Beroep ingesteld door de veroordeelde (art. 97, §1, lid 2)

De veroordeelde kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 5 dagen**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dat op de griffie van de SURB.[48]

4. Gevolgen van een cassatieberoep (art. 97, §3)

4.1 Cassatieberoep tegen de beslissing tot toekenning van een modaliteit

Het cassatieberoep tegen een beslissing die een strafuitvoeringsmodaliteit *toekent* heeft een schorsende werking op de toegekende modaliteit.

Het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen de 30 dagen, te rekenen vanaf het instellen van het cassatieberoep. De veroordeelde blijft inmiddels opgesloten.

De beslissing van de SUR krijgt pas kracht van gewijsde bij het verstrijken van de termijn om een cassatieberoep in te stellen[49]. Bijgevolg blijft de veroordeelde *in ieder geval* opgesloten gedurende die termijn[50].

---

[47] Zie Cass. 25 februari 2014, AR P.14.0232.N.
[48] Zie Cass 15 juni 2010, AR P.10.0878.N.
[49] Vijf dagen voor de veroordeelde, te rekenen vanaf de uitspraak.
[50] Artikel 60 WERP bepaalt: *"Het vonnis tot toekenning van een bij Titel V bedoelde strafuitvoeringsmodaliteit zoals bepaald bij Titel V wordt uitvoerbaar vanaf de dag dat het in kracht van gewijsde is gegaan en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de door deze wet bepaalde tijdsvoorwaarden voldoet"*. De SUR kan in principe niet beslissen dat een vonnis bij voorraad uitvoerbaar is, aangezien dat in strijd is met de wet. Ook het College van PG heeft geoordeeld dat de cassatietermijn dient afgewacht te worden, tenzij er een andersluidende gemotiveerde beslissing van het OM bij de SURB voorligt. Wanneer een vonnis bij voorraad uitvoerbaar werd verklaard, dient de griffie steeds contact op te nemen met het OM bij de SURB, om na te vragen of er effectief tot een vervroegde uitvoering van het vonnis kan worden overgegaan. Wanneer het OM een schriftelijke, gemotiveerde beslissing bezorgt waarin bevestigd wordt dat de strafuitvoeringsmodaliteit een aanvang kan nemen voor het verstrijken van de cassatietermijn, bijvoorbeeld om een tewerkstelling of een opname niet in het gedrang te brengen, wordt overgegaan tot uitvoering van het vonnis ook al is de cassatietermijn niet verstreken.

a. Indien bij het verstrijken van de wettelijke termijn **geen cassatieberoep werd ingesteld**, wordt de beslissing over de strafuitvoeringsmodaliteit ten uitvoer gelegd zodra de beslissing uitvoerbaar is (zie punt H.).

b. Indien **cassatieberoep werd ingesteld**: het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen 30 dagen, te rekenen van het instellen van het cassatieberoep. De beslissing over de strafuitvoeringsmodaliteit wordt ondertussen niet ten uitvoer gelegd.

   De termijn van 30 dagen begint te lopen op de dag na de indiening van het beroep en wordt van dag tot dag berekend. Indien de termijn afloopt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, wordt de termijn **niet verlengd**.

   Drie gevallen kunnen zich voordoen*:*

- **Het Hof van Cassatie heeft geen beslissing genomen binnen de termijn van 30 dagen**: de beslissing moet ten uitvoer worden gelegd op voorwaarde dat zij uitvoerbaar is.

- **Het Hof van Cassatie verwerpt het beroep**: de beslissing moet worden uitgevoerd.

- **Het Hof van Cassatie vernietigt de beslissing van de SUR**: het Hof verwijst de zaak naar een andere SUR. De andere SUR doet uitspraak binnen 14 dagen, te rekenen vanaf de uitspraak van het arrest, met dien verstande dat de veroordeelde ondertussen opgesloten blijft. Die termijn is geen vervaltermijn: de beslissing wordt niet ten uitvoer gelegd indien de andere SUR bij het verstrijken van de termijn nog geen beslissing heeft genomen.

4.2 Cassatieberoep tegen de beslissing tot weigering van een modaliteit

Cassatieberoep tegen een beslissing tot *weigering* van een modaliteit heeft geen schorsende werking.

De wet voorziet geen termijn waarbinnen het Hof van Cassatie uitspraak moet doen.

Indien de beslissing van het Hof van Cassatie niet gewezen is op het door de SUR bepaalde ogenblik waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen, dient de directeur op dat ogenblik een nieuw advies te formuleren wanneer de veroordeelde een nieuwe aanvraag tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit doet. Hetzelfde geldt wanneer het Hof van Cassatie het vonnis van de SUR bevestigt.

NB. Het cassatie-arrest wordt door de griffie van de SURB opgeladen in GEJO met automail naar o.a. de griffie van de gevangenis.

H. Uitvoerbaarheid

Het vonnis tot toekenning van een modaliteit is uitvoerbaar van zodra het vonnis in kracht van gewijsde is getreden en ten vroegste vanaf het moment dat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit.

Om de uitvoerbaarheid te bepalen, gaat de griffie van de gevangenis na afloop van de cassatietermijn na of het vonnis kracht van gewijsde heeft gekregen.

Werkwijze:

Ingeval een cassatieberoep (door de veroordeelde of het OM) wordt ingesteld, laadt de griffie van de SURB dat onmiddellijk op in GEJO (map cassatie) met automail naar o.a. de griffie van de gevangenis, teneinde hen daarvan te verwittigen.

Na afloop van de cassatietermijn kijkt de griffie van de gevangenis voor alle zekerheid de map "cassatie" in GEJO na om er zich van te vergewissen dat geen cassatieberoep is ingesteld.

Afwijkende regels omtrent de uitvoerbaarheid:

- de SUR kan ook een latere datum vaststellen waarop het vonnis uitvoerbaar wordt;

- de beslissingen tot voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering worden uitvoerbaar op het moment van de overlevering;

- De wet voorziet eveneens een afwijkende bepaling voor de uitvoerbaarheid van de beslissingen van de strafuitvoeringsrechter tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied. Die beslissingen worden uitvoerbaar:

    - hetzij op het ogenblik van effectieve verwijdering of van overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Dat kan op het even welk tijdstip zodra de VILO is toegekend en tot uiterlijk twintig dagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden (zelfs al zou hij de toelaatbaarheidsdatum VILO op dat ogenblik nog niet hebben bereikt).

    - hetzij op het ogenblik van de kennisgeving door de Dienst Vreemdelingenzaken dat de verwijdering of overbrenging niet zal plaats vinden. Dit kan ten vroegste van zodra de veroordeelde de toelaatbaarheidsdatum VILO heeft bereikt en tot uiterlijk twintig dagen nadat hij die toelaatbaarheidsdatum heeft bereikt of, indien deze datum later valt, nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden.

  Indien de verwijdering, overbrenging of kennisgeving niet heeft plaats gevonden bij het verstrijken van voormelde termijn, wordt de veroordeelde in vrijheid gesteld.

De administratieve formaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche (VI en VILO) of gewijzigde opsluitingsfiche (ET en BD) op in GEJO en vermeldt bij de basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de strafuitvoeringsmodaliteit en de datum waarop de modaliteit een einde neemt (einde van de proeftijd ingeval van VI en VILO en strafeinde bij ET en BD).

Ingeval van toekenning VI of VILO overhandigt de directeur een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

VI. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod) [51]

A. Aanvraag van de veroordeelde of het OM (art. 29/1)

De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek wordt toegekend door de SUR, op schriftelijk verzoek van de veroordeelde of van het OM:

- Het OM dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. Wanneer de veroordeelde gedetineerd is, deelt de griffie van de SURB daarvan een afschrift mee aan de directeur.

- De veroordeelde die geniet van een strafuitvoeringsmodaliteit dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. De griffie van de SURB deelt daarvan een afschrift mee aan het OM.

- De veroordeelde die gedetineerd is, dient zijn verzoek in op de griffie van de gevangenis. De griffie zendt het verzoek binnen 24 uren over aan de griffie van de SURB en bezorgt een afschrift aan de directeur.

B. Advies van de directeur (art. 29/1, §3)

Ingeval de veroordeelde gedetineerd is, brengt de directeur een advies uit binnen een maand na de ontvangst van het afschrift van het schriftelijk verzoek. Hij maakt dat advies over aan de griffie van de SURB (voor de inhoud van het advies van de directeur wordt verwezen naar punt V, C).

Een afschrift van het advies wordt meegedeeld aan het OM bij de SURB en aan de veroordeelde.

C. Beslissing SUR

In de gevallen waarin de directeur een advies dient te formuleren, doet de SUR uitspraak binnen een maand vanaf de ontvangst van dat advies.

In de gevallen waarin geen advies van de directeur geformuleerd dient te worden, m. n. wanneer de veroordeelde niet in de gevangenis verblijft, doet de SUR uitspraak binnen een maand vanaf de indiening van het verzoek tot vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen.

Voor de verdere toepasselijke procedure wordt verwezen naar punt V, E en F.

[51] Er zijn verschillende procedures in de WERP voorzien om een aanpassing van de straf bedoeld in art. 50 Nieuw SW te vragen aan SUR of SURB. Als de straf verbonden is aan een gevangenisstraf in uitvoering, volgt de procedure de normale bevoegdheidsverdeling tussen SUR en SURB op basis van het straftotaal (art. 29/1 resp. 49/1 WERP). Dit zijn de procedures waarin de directeur advies moet uitbrengen. Als de straf niet verbonden is aan een gevangenisstraf, dan betreft het een bijzondere bevoegdheid van de SUR (art. 95/1 WERP), waarin de directeur geen advies moet uitbrengen en de griffie van de gevangenis enkel het verzoek dient over te maken aan de griffie van de SURB voor zover de veroordeelde gedetineerd is.

DEEL 4/1: BIJZONDERE BEVOEGDHEID SUR INZAKE SAMENLOOP VAN MISDRIJVEN

Aan de SUR wordt opnieuw[52] de bevoegdheid toevertrouwd om, indien een in kracht van gewijsde gegaan veroordelend vonnis of arrest geen rekening heeft gehouden met een bestaande situatie van samenloop (situatie waarin verschillende strafrechters zich uitspreken over eenzelfde persoon, terwijl ze geen kennis hebben van de samenloopsituatie en dus de milderende regels niet toepassen), de strafmaat te herberekenen met toepassing van de regels van de regels betreffende de meerdaadse samenloop (zie de nieuwe ingevoerde artikelen 81 tot 86 van de WERP).

De procedure verloopt als volgt:

- De SUR wordt gevat door een schriftelijk verzoek van de veroordeelde of op vordering van het OM.
- Het verzoek van de veroordeelde wordt ingediend op de griffie van de SURB of, indien de veroordeelde gedetineerd is, op de griffie van de gevangenis.
  Er is geen specifiek formulier voorzien voor de veroordeelde. Hij doet dit verzoek op een document naar keuze.
- De griffie van de gevangenis zendt het verzoek binnen 24 uur over aan de griffie van de SURB.
- De behandeling van de zaak vindt plaats op de eerste nuttige zitting van de SUR na het indienen van de vordering van het openbaar ministerie of het indienen van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde.
- De veroordeelde wordt bij aangetekende zending in kennis gesteld van de plaats, de dag en het uur van de zitting.
- Het dossier wordt gedurende ten minste vier dagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB.
  De veroordeelde kan, op zijn verzoek, een afschrift van het dossier verkrijgen.
- De SUR hoort de veroordeelde en zijn raadsman alsook het openbaar ministerie. De zitting is openbaar, behalve indien de veroordeelde gedetineerd is.
- De SUR beslist binnen zeven dagen nadat de zaak in beraad is genomen.
- De beslissing wordt binnen vierentwintig uur bij aangetekende zending ter kennis gebracht van de veroordeelde en schriftelijk ter kennis gebracht van het openbaar ministerie en, indien de veroordeelde gedetineerd is, van de directeur.

De rol van DGEPI in deze procedure is dus zeer beperkt. Na ontvangst van de beslissing van de SUR waarbij de strafmaat herberekend werd, wordt de opsluitingsfiche daaraan aangepast.

[52] Dit heeft eerder in de WERP gestaan, maar werd opgeheven nog voordat de artikelen in werking traden.

DEEL 5: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SURB

Preliminaire opmerkingen:

- Inzake de bevoegdheid voor dossiers met TBS kan verwezen worden naar de preliminaire opmerking onder Deel 4 bij de wijziging van **artikel 27** van de WERP zoals aangebracht door de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) op basis waarvan de SURB vanaf 1 september 2023 ook bevoegd werd voor de dossiers van 3 jaar of minder waarin er een TBS verbonden is aan één of meer straffen.

- Met de wet van 31 juli 2023 (MSS IV) werd in de WERP een nieuw **artikel 61/1** ingevoerd waarmee in een uitdrukkelijke regeling werd voorzien om de hypothese te regelen waarbij een dossier, nadat de SUR reeds een strafuitvoeringsmodaliteit toekende, door de tenuitvoerlegging van een nieuwe straf de drempel van 3 jaar overschrijdt. Deze bepaling voorziet dat de SURB in dat geval **van rechtswege bevoegd wordt** om alle verdere beslissingen te nemen in het dossier van de veroordeelde. De onzekerheid over wie nog bevoegd is om de door de SUR toegekende modaliteit te herroepen of zich anderszins uit te spreken over het dossier van de veroordeelde wordt hierdoor weggewerkt.
  Die automatische overdracht van bevoegdheid betekent evenwel niet dat de SURB hierdoor wordt gevat en uitspraak moet doen in het dossier, los van enig verzoek of vordering. Er is geen 'autosaisine'.
  Opdat de SURB, wanneer deze in het dossier van de betrokken veroordeelde gevat zou worden om een uitspraak te doen over de lopende SUR-modaliteit, dient ze uiteraard over het dossier te beschikken. Daartoe wordt in het nieuwe artikel 61/1 eveneens bepaald dat deze overdracht van bevoegdheid gepaard gaat met de verplichting voor de SUR om het dossier onverwijld over te dragen aan de SURB. Dit zal gebeuren naar aanleiding van de ontvangst door de SUR (via GEJO) van de geactualiseerde opsluitingsfiche, zoals de griffie van de gevangenis deze moet opstellen wanneer de nieuwe straf wordt ten uitvoer gelegd.

I. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling, voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering

A. Informatieverstrekking aan de veroordeelde

1. Beperkte detentie en elektronisch toezicht (art. 23, § 2)

Vier maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor BD of ET bevindt of indien deze termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk[53], licht de directeur hem schriftelijk in over de mogelijkheid tot het aanvragen van een BD of een ET. Hij bezorgt hem daartoe *bijlage* 19.

[53] Bijvoorbeeld omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

2. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/1 en art. 26/1)

Zes maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor VI of VILO bevindt of indien deze termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk[54], licht de directeur hem schriftelijk in over de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI of VILO. Hij bezorgt hem daartoe de *bijlagen 20 en 21.*

B. Verzoek van de veroordeelde (art. 49 en art. 50)

De veroordeelde die een BD, ET, VI of VILO wenst te genieten, dient een schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis (*bijlagen 22, 23, 24 en 25*). Binnen 24 uur na de ontvangst van het verzoek zendt de griffie van de gevangenis het verzoek via GEJO over aan de griffie van de SURB en bezorgt ze een afschrift ervan aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis ook de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren, en verzoekt daarbij om de verwijderingsmodaliteiten mee te delen.

C. Advies van de directeur

1. Termijn om advies uit te brengen

De directeur brengt een advies uit uiterlijk:
- 2 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek tot ET of BD van de veroordeelde;
- 4 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek tot VI of VILO van de veroordeelde.

2. Advies van de directeur

De directeur hoort de veroordeelde met het oog op het opstellen van een met redenen omkleed advies. Aangezien het gaat om een informeel onderhoud tussen de directeur en de veroordeelde, is niet voorzien in de mogelijkheid dat de veroordeelde zich laat bijstaan door zijn advocaat.

De directeur stelt zijn advies op (*bijlage* 26) aan de hand van de elementen in het dossier en het verhoor van de veroordeelde.

Om zijn advies op te stellen:

- kan de directeur een verslag vragen aan de psychosociale dienst, overeenkomstig de methodologische instructies van die dienst. Dat verslag wordt bij het dossier gevoegd.

- kan de directeur de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête te houden. Dat verzoek (*bijlage* 17) wordt ingevoerd in het GEJO. De opsluitingsfiche, voor zover deze nog niet opgeladen is in GEJO, wordt bij het verzoek gevoegd.

[54] Bijvoorbeeld omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

- kan de directeur, indien de te beoordelen strafuitvoeringsmodaliteit ET betreft, aan het Justitiehuis[55], via *bijlage* 18, een maatschappelijke enquête vragen over ten minste de volgende punten:
    - de materiële omstandigheden waarin het ET zal worden uitgevoerd;
    - het akkoord van de meerderjarige personen die verblijven op de plaats waar het ET zal worden uitgevoerd.

  Als de veroordeelde een straf ondergaat voor
    - feiten gepleegd in de context van intrafamiliaal geweld[56];
    - feiten bedoeld in de 405*ter*, 409, 417/2 tot 417/4, 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47, 425 tot 427 en 433*septies* van het oude Strafwetboek of de daarmee overeenstemmende artikelen 100, 112 tot 118, 120 tot 126, 129, 130, 143 tot 146, 151 tot 155, 160, 161, 168, 171 tot 174, 200, 201, 206 tot 211, 260, 333 tot 337 van het nieuw Strafwetboek,

  en de veroordeelde het ET wil uitvoeren op het adres waar het slachtoffer van de feiten verblijft, wordt steeds een maatschappelijke enquête gevraagd zodat de SURB dit gevaar kan beoordelen.

  Om dit gegeven te verifiëren (en dus te controleren of een gekend slachtoffer van voormelde feiten al dan niet verblijft op het voorgestelde ET-adres), hebben de door de directeur-generaal aangewezen personeelsleden toegang tot het Rijksregister.[57]

  Deze aanvraag wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover die nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.

Het advies van de directeur dient vergezeld te zijn van een gespecialiseerd advies in de volgende gevallen:

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormde seksueel strafrecht) of de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek, moet het advies van de directeur vergezeld zijn van het met redenen omkleed advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een behandeling op te leggen.

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek, of als de veroordeelde tekenen van gewelddadig extremisme vertoont, moet

[55] Het KB van 29 januari 2007 tot bepaling van de inhoud van het verslag van de directeur werd aangepast (met ingang van 1 september 2023), zodat de directeur niet langer verplicht is om in alle gevallen een verslag te vragen aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen. De beoordeling of dit nodig is berust voortaan bij de directeur. Hij kan ook zelf contact (laten) opnemen met het opvangmilieu. Indien de enquête wordt gevraagd aan het Justitiehuis, dan wordt ze gevraagd aan het Justitiehuis bevoegd voor het voorgestelde ET-adres.

[56] Zie voor de invulling van dat begrip en de wijze van verificatie CB 164, Deel II, C., 3. De code ("tag") die het openbaar ministerie op het tenuitvoerleggingsstuk aanbrengt, is ondertussen operationeel. U zal dus kunnen opmaken uit het opsluitingsstuk of er al dan niet sprake is van feiten gepleegd in de context van intrafamilaal geweld.

[57] Deze bevoegdheid treedt pas in werking van zodra de betreffende instructies (met de nominatieve lijst van de betrokken personeelsleden die toegang hebben), zijn verspreid.

het advies van de directeur vergezeld zijn van een verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een aangepast begeleidingstraject op te leggen.

Het advies van de directeur bevat een analyse van de volgende punten:

- de beoordeling van de toekenningsvoorwaarden (bevindt de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in het geval van een verzoek om BD, beantwoordt het verzoek aan de doelstellingen van een BD?);
- de analyse van de stukken van het dossier;
- de analyse van de tegenaanwijzingen;
- ingeval van een verzoek ET, de beoordeling van het gevaar voor het slachtoffer indien de veroordeelde het ET wil uitvoeren op het adres van het slachtoffer van de feiten ingeval van veroordeling voor :
  - feiten gepleegd in de context van intrafamiliaal geweld; of
  - feiten bedoeld in de 405ter, 409, 417/2 tot 417/4, 417/16 tot 417/19, 417/24 tot 417/28, 417/33, 417/34, 417/41, 417/43 tot 417/47, 425 tot 427 en 433septies van het oude Strafwetboek of de daarmee overeenstemmende artikelen 100, 112 tot 118, 120 tot 126, 129, 130, 143 tot 146, 151 tot 155, 160, 161, 168, 171 tot 174, 200, 201, 206 tot 211, 260, 333 tot 337 van het nieuw Strafwetboek;
- de beoordeling van de ~~absolute~~ noodzaak om voorwaarden op te leggen die de mogelijkheid bieden het sociaal reclasseringsplan ui te voeren of tegemoet te komen aan de tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers; ~~om voorwaarden op te leggen om het risico op recidive te beperken of die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer;~~;
- voor de veroordeelde vreemdelingen: de verblijfssituatie en de verwijderingsmodaliteiten die opgelegd zijn door de Dienst Vreemdelingenzaken.

De directeur formuleert een gemotiveerd voorstel tot toekenning of tot weigering van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, stelt hij de bijzondere voorwaarden voor die volgens hem aan de veroordeelde moeten worden opgelegd.

3. Verzending van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB

De griffie van de gevangenis laadt:

- binnen 2 maanden na de ontvangst van het verzoek van de veroordeelde in het geval van een verzoek tot BD of ET, en
- binnen 4 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde in het geval van een verzoek VI of VILO,

volgende documenten op in het GEJO:

1) **het advies van de directeur**;
2) **een afschrift van de opsluitingsfiche**, waarop het resultaat van de berekening van de toelaatbaarheidsdata vermeld is;
3) **een afschrift van de vonnissen en/of arresten**

Voor elke straf in uitvoering moeten alle vonnissen en/of arresten die de grondslag vormen van de veroordeling[58] worden opgeladen voor zover dat niet automatisch gebeurde.

4) **de uiteenzetting van de feiten** waarvoor de betrokkene werd veroordeeld;
   Dat wordt nog enkel bezorgd door het OM indien de feiten niet duidelijk blijken uit het vonnis/arrest;
5) **een uittreksel uit het strafregister**
   Het betreft een recent uittreksel dat alle straffen die ten uitvoer zijn gelegd bevat;
6) **informatie over de burgerlijke partijen**
   Er dient indien mogelijk melding te worden gemaakt van de totale som van schadevergoeding en van de reeds betaalde vergoedingen en de nog uitstaande bedragen. Bovendien verdient het aanbeveling in deze rubriek de juiste referte van de rechterlijke beslissing met betrekking tot de burgerlijke belangen alsmede de identiteit van de burgerlijke partijen nauwkeurig op te nemen. Indien nodig wordt vermeld dat daaromtrent nog een rechterlijke beslissing moet worden genomen;
7) **informatie betreffende de verblijfssituatie van de veroordeelde**
   Nauwkeurige en actuele informatie van de Dienst Vreemdelingenzaken over de verblijfssituatie van de betrokkene ende verwijderingsmodaliteiten die van toepassing zullen zijn;
8) in voorkomend geval, **het met redenen omkleed advies van een persoon of dienst die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten**;
9) in voorkomend geval, **het verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme**;
10) in voorkomend geval, **het verslag van de psychosociale dienst**;
11) In voorkomend geval, **het beknopt voorlichtingsrapport of de maatschappelijke enquête** van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen;
12) in voorkomend geval, **de memorie van de veroordeelde of van zijn raadsman**.

Wanneer bepaalde gegevens niet verkregen kunnen worden en daarom niet bij het dossier kunnen worden gevoegd, wordt daarvan samen met de reden melding gemaakt in het dossier zelf. Het bewijs dat bepaalde stukken werden aangevraagd dient steeds te worden bijgesloten.
Op hetzelfde ogenblik wordt een afschrift van het advies van de directeur meegedeeld aan de veroordeelde.

Indien de directeur een positief advies heeft geformuleerd omtrent een verzoek VILO, licht hij daar ook de Dienst Vreemdelingenzaken van in.

4. Nieuwe elementen

Wanneer een advies en dossier opgeladen werd in GEJO en er doet zich een wijziging voor in de situatie van de veroordeelde, wordt dat onmiddellijk gemeld via het GEJO (bv. gewijzigde opsluitingsfiche, wijziging adres waarop ET zal doorgaan, …).

D. Advies van het openbaar ministerie (art. 51)

Binnen 1 maand na de ontvangst van het advies van de directeur stelt het OM een met redenen omkleed advies op tot toekenning of afwijzing van de strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, over de bijzondere voorwaarden die het nodig acht op te leggen aan de veroordeelde, zendt dat over aan de SURB en de directeur via GEJO en deelt het in afschrift mee aan de veroordeelde.

[58] Hiermee wordt bedoeld dat bvb. in geval van een veroordeling in beroep of op verzet niet alleen het vonnis of arrest op beroep of verzet wordt opgeladen, maar ook de voorgaande vonnissen. Deze kunnen immers informatie bevatten over de inhoud van de veroordeling die niet noodzakelijk wordt hernomen in het navolgende vonnis of arrest.

E. Behandeling van het dossier door de SURB

1. Ogenblik van de behandeling van het dossier (art. 52, § 1, eerste lid)

De behandeling van de zaak vindt plaats op de eerste nuttige zitting van de SURB na de ontvangst van het advies van het OM. Deze zitting vindt plaats uiterlijk zes maanden na de indiening van het verzoek.

Ingeval het advies van het OM niet wordt toegezonden binnen een maand na de ontvangst van het advies van de directeur, brengt het OM zijn advies schriftelijk uit voor of tijdens de zitting.

De dag, het uur en de plaats van de zitting worden bij ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

2. Plaats van de zitting (art. 76 van het Gerechtelijk Wetboek)

De strafuitvoeringskamers houden zitting in de gevangenis ten aanzien van de veroordeelden die in de gevangenis verblijven.

Zij mogen zitting houden in de gevangenis of in elke rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep ten aanzien van de veroordeelden die niet in de gevangenis verblijven.

Ze houden zitting in de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied van het hof van beroep ten aanzien van de veroordeelden die om een openbare terechtzitting hebben verzocht.

De uitspraak van de vonnissen vindt plaats in een rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep.

3. Oproeping voor de zitting (art. 52, § 1, tweede lid)

De directeur van de gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is[59] wordt schriftelijk in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting. De directeur is ertoe gehouden gevolg te geven aan die oproeping. Indien het voor de directeur onmogelijk is om zich naar de zitting te begeven, meldt hij dat onmiddellijk aan de SURB en deelt hij de identiteit mee van de directeur die voor hem zal verschijnen. Hij zorgt ervoor dat de directeur die door de SURB gehoord zal worden op volledige en geactualiseerde wijze geïnformeerd is over de inhoud van het onderzochte dossier.

Indien de veroordeelde onder ET staat, wordt de directeur van de gevangenis van waaruit de veroordeelde onder ET is geplaatst, gehoord.

De veroordeelde wordt bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

Wanneer de veroordeelde weigert om te verschijnen op de zitting, wordt dat schriftelijk genoteerd en brengt de directeur dat ter kennis van de SURB.

[59] Dit is niet noodzakelijk de directeur die het met redenen omkleed advies heeft geformuleerd (bijvoorbeeld doordat de veroordeelde naar een andere inrichting is overgebracht na het advies van de directeur).

4. <u>Inzage van het dossier (art. 52, § 2)</u>

Het dossier van de SURB wordt gedurende ten minste vier dagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de gevangenis waar de veroordeelde zijn straf ondergaat.

Het inzagerecht kan worden uitgeoefend tussen 9.00 uur en 12.00 uur en 13.30 uur en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen moet inzage mogelijk zijn.

Indien de inzage van het dossier door de veroordeelde op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan inzage elders worden georganiseerd.

De veroordeelde heeft het recht zijn dossier door te nemen samen met zijn raadsman.

Indien de veroordeelde dit vraagt, bezorgt de griffie van de gevangenis hem kosteloos een afschrift van het dossier.

5. <u>Behandeling van het dossier (art. 53)</u>

De SURB hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

Het slachtoffer wordt gehoord over de bijzondere voorwaarden die in zijn belang moeten worden opgelegd. Het slachtoffer is aanwezig op de zitting voor de tijd die nodig is om deze voorwaarden te onderzoeken. Het OM en, in voorkomend geval, de directeur lichten bij deze gelegenheid de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben gesteld in het belang van het slachtoffer. Het slachtoffer kan zijn opmerkingen voordragen.

De SURB kan beslissen eveneens andere personen te horen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.
NB: *Wanneer de SURB driemaal heeft geweigerd om eenzelfde strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen, kan de veroordeelde bij het volgende verzoek tot toekenning van dezelfde strafuitvoeringsmodaliteit verzoeken om in openbare terechtzitting te verschijnen.*
Dat verzoek kan, bij een met redenen omklede beslissing, enkel worden geweigerd indien de openbaarheid gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de nationale veiligheid.
Indien de SURB het verzoek inwilligt, vindt de zitting plaats in een rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep.

De SURB kan de behandeling van de zaak éénmaal uitstellen tot een latere zitting, zonder dat die zitting meer dan twee maanden later mag plaatsvinden.

De beslissing tot uitstel wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur indien de veroordeelde gedetineerd is.

De SURB beslist binnen veertien dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

F. Beslissing van de SURB

1. Beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit

1.1 Toekenning van een modaliteit – algemeen

- De SURB kent de strafuitvoeringsmodaliteit toe wanneer zij vaststelt dat alle wettelijk vastgelegde voorwaarden zijn vervuld en indien de veroordeelde zich akkoord verklaart met de opgelegde voorwaarden (art. 54, § 1).

- Indien de zaak een veroordeling betreft tot een ~~correctionele~~ gevangenisstraf van dertig jaar of een levenslange gevangenisstraf, met een terbeschikkingstelling van de SURB ~~overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek~~, en de SURB een beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit neemt, moet de beslissing met eenparigheid van stemmen worden genomen (art. 54, § 2).

- De SURB omkleedt het vonnis tevens met bijzondere redenen wanneer de beslissing tot toekenning van de desbetreffende strafuitvoeringsmodaliteit afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM of wanneer haar beslissing om al dan niet bijzondere voorwaarden op te leggen overeenkomstig paragraaf 1, eerste lid, afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM (art. 56, § 2).

- Het vonnis tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt dat de veroordeelde onderworpen is aan de volgende **algemene voorwaarden**:
  1. geen strafbare feiten plegen;
  2. behalve voor de BD en voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied een vast adres hebben en, bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het OM en, in voorkomend geval, ook aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
  3. gevolg geven aan de oproepingen van het OM en, in voorkomend geval, van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
  4. voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om tijdens de proeftijd terug te keren naar België zonder in orde te zijn met de wetgeving en de reglementering betreffende de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk en zonder de voorafgaande toelating van de SURB (art. 55).

- De SURB kan de veroordeelde eveneens onderwerpen aan **geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden** die de mogelijkheid bieden het sociaal reclasseringsplan uit te voeren of tegemoet te komen aan de in artikel 47, § 1 bedoelde tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers (art. 56, § 1).

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het oud Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het oud Strafwetboek (hervormde seksueel strafrecht) of de daarmee overeenstemmende artikelen 134 tot 149, 151 tot 168, 171 tot 174, 177 tot 179, 183 voor zover de veroordeling inhoud van extreem pornografische aard betreft, en 185 van het nieuw Strafwetboek, kan de SURB aan de

toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een begeleiding of een behandeling bij een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd. De SURB bepaalt de termijn gedurende welke de veroordeelde die begeleiding of behandeling moet volgen (art. 41, §1).

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek of indien de veroordeelde tekenen vertoont van gewelddadig extremisme zoals gedefinieerd in artikel 32, §2, tweede lid WERP, kan de SURB aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een aangepast begeleidingstraject bij een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. De SURB bepaalt de termijn gedurende dewelke de veroordeelde dat traject moet volgen (art. 41, §2).

1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling

Ingeval het een toekenning van een VI betreft, bepaalt de SURB in haar vonnis eveneens of de veroordeelde tijdens de VI al dan niet het grondgebied van het Rijk mag verlaten.

Ingeval de veroordeelde het Rijk mag verlaten, bepaalt de SURB in haar vonnis de maximumperiode voor dewelke de veroordeelde dat kan en de frequentie ervan en, in voorkomend geval, of en op welke wijze de veroordeelde het OM voorafgaandelijk moet inlichten voor hij het grondgebied van het Rijk verlaat.

In geval van een veroordeling wegens feiten bedoeld in boek II, titel 1ter, van het oud Strafwetboek of het daarmee overeenstemmende boek II, titel 4, hoofdstuk 1, van het nieuw Strafwetboek (terrorisme), of in geval er concrete elementen bestaan van gewelddadig extremisme moet de SURB haar toestemming om het grondgebied van het Rijk te verlaten, met bijzondere redenen omkleden.

1.3 Toekenning van beperkte detentie of elektronisch toezicht

- In geval van toekenning van BD of ET, bepaalt de SURB in het vonnis tot toekenning **het programma van de concrete inhoud** ervan.

- De SURB kan eveneens een **PV** toekennen, dat niet minder dan viermaal 36 uur per trimester mag zijn. Het PV is elk trimester van rechtswege hernieuwd.

  Indien de veroordeelde na de toekenning van de BD of het ET om PV verzoekt, wordt het schriftelijk verzoek ingediend op de griffie van de gevangenis.
  De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen een werkdag via GEJO over aan de griffie van de SURB en aan de directeur.

  De directeur brengt een advies uit omtrent het voorgestelde verlofadres uiterlijk binnen 6 weken na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde. De directeur kan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren in het door de veroordeelde voor het PV voorgestelde opvangmilieu.

  Het advies van de directeur wordt geregistreerd in het GEJO en een afschrift wordt aan de veroordeelde bezorgd.

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen kan uitvaardigen, stelt het OM een advies op en zendt het, binnen 10 werkdagen na de ontvangst van het afschrift van het advies van de directeur, via GEJO over aan de SURB en de directeur en bezorgt hiervan een afschrift aan de veroordeelde.

De SURB doet uitspraak binnen de maand na de ontvangst van het advies van de directeur en ten vroegste na de ontvangst van het advies van het OM of na het verstrijken van de adviestermijn van het OM.

Het vonnis tot toekenning is onderworpen aan de algemene voorwaarden en de SURB kan de veroordeelde aan geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden onderwerpen.

- In geval van een beslissing tot toekenning ET blijft de veroordeelde opgesloten tot de aansluiting van de enkelband. De gemeenschappen dienen er zorg voor te dragen dat deze aansluiting gebeurt op het ogenblik dat het vonnis uitvoerbaar wordt. Daartoe duidt de griffie van de gevangenis in SISET, overeenkomstig de bepalingen van het vonnis omtrent de uitvoerbaarheid, de datum aan waarop de veroordeelde onder ET dient geplaatst te worden[60].

1.4 Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59)

De SURB, waarbij een procedure tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit aanhangig is, kan bij wijze van uitzondering een andere strafuitvoeringsmodaliteit toekennen dan die welke gevraagd is, wanneer dat absoluut noodzakelijk is om op korte termijn de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen.

Op die wijze kunnen volgende modaliteiten worden toegekend:
- een UV;
- een PV;
- een BD;
- een ET.

Binnen 2 maanden, éénmaal verlengbaar, doet de strafuitvoeringsrechtbank uitspraak over de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit. Die termijn van twee maanden dient gerekend te worden vanaf de beslissing tot toekenning van de modaliteit.

2. Beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 57)

Indien de SURB de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit niet toekent, bepaalt ze in haar vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan 6 maanden te rekenen van het vonnis indien de veroordeelde een of meer ~~correctionele~~ hoofdgevangenisstraffen ondergaat die samen niet meer dan vijf jaar bedragen.

De termijn is maximaal 1 jaar te rekenen van het vonnis in geval het geheel van de hoofdgevangenisstraffen meer dan vijf jaar bedraagt.

De termijn is minstens 6 en maximaal 18 maanden te rekenen van het vonnis in geval de zaak een veroordeling betreft tot een ~~correctionele~~ gevangenisstraf van dertig jaar of een levenslange

[60] De bijlage 19 bij de omzendbrief nr. 1803 dient niet langer te worden gebruikt.

gevangenisstraf , met een terbeschikkingstelling van de SURB. ~~overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek~~.

De SURB omkleedt het vonnis met bijzondere redenen wanneer de beslissing tot niet-toekenning of afwijzing van de desbetreffende strafuitvoeringsmodaliteit afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM.

3. Kennisgeving van de beslissing (art. 58)

Het vonnis wordt binnen 24 uur per aangetekende zending ter kennis gebracht van de veroordeelde en via GEJO ter kennis gebracht van het OM en, indien de veroordeelde gedetineerd is, van de directeur.

Het slachtoffer wordt door griffie van de SURB zo snel mogelijk en in elk geval binnen vierentwintig uren, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, op de hoogte gebracht van het vonnis en, in voorkomend geval van de voorwaarden die in zijn belang zijn opgelegd.

Het vonnis tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit wordt door de griffie van de SURB meegedeeld aan de volgende autoriteiten en instanties:
- aan de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de veroordeelde zich zal vestigen;
- aan de nationale gegevensbank als bedoeld in artikel 44/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- in voorkomend geval, aan de directeur van het justitiehuis van het gerechtelijk arrondissement waarin de veroordeelde zijn verblijfplaats heeft;
- aan de dienst van de Gemeenschappen, bevoegd voor het ET, ingeval de beslissing betrekking heeft op een ET;
- aan de directeur van het Justitiehuis van de verblijfplaats van het slachtoffer ~~in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd.~~

4. Wijziging van de beslissing (art. 61)

Indien zich, *nadat* de beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit is genomen maar *voor* de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de voorwaarden die in de beslissing zijn bepaald, dient dat onmiddellijk via GEJO te worden meegedeeld aan het OM bij de SURB.

Op basis van die informatie kan het OM beslissen om de veroordeelde op te roepen om opnieuw voor de SURB te verschijnen.
Die oproeping schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit.

De dag, het uur en de plaats van de zitting worden bij ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

Het dossier wordt gedurende ten minste twee dagen vóór de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De SURB hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

De SURB beslist binnen zeven dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

De kennisgeving van de beslissing gebeurt zoals omschreven in punt V. F.4 van deel 4.

G. Cassatieberoep

1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep

Zowel de beslissingen van de SURB tot *toekenning* van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteiten (ET, BD, VI en VILO) als tot *afwijzing* zijn vatbaar voor cassatieberoep.

Opgelet: Tegen de beslissing tot toekenning van *UV of PV overeenkomstig artikel 59* (toekenning andere dan de gevraagde modaliteit) is **geen** cassatieberoep mogelijk. Die beslissingen zijn dus onmiddellijk uitvoerbaar, tenzij het vonnis een latere datum bepaalt.

Tegen een beslissing tot toekenning van een *BD of ET overeenkomstig artikel 59* kan **wel** cassatieberoep ingesteld worden.[61]

2. Cassatieberoep ingesteld door het OM

Het OM stelt het cassatieberoep in binnen een termijn van vierentwintig uur, te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Concreet betekent dit dat het openbaar ministerie de dag van de uitspraak en de volgende werkdag cassatieberoep kan instellen.

3. Cassatieberoep ingesteld door de veroordeelde

De veroordeelde kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 5 dagen**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een andere wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dit op de griffie van de SURB[62].

4. Gevolgen van het cassatieberoep

4.1 Cassatieberoep tegen een beslissing tot toekenning

Het cassatieberoep tegen een beslissing die een strafuitvoeringsmodaliteit toekent, heeft schorsende werking op de toegekende modaliteit.

Het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen dertig dagen, te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, met dien verstande dat de veroordeelde inmiddels opgesloten blijft.

[61] Zie Cass. 25 februari 2014, AR P.14.0232.N.
[62] Zie Cass 15 juni 2010, AR P.10.0878.N.

Zolang de termijn om een beroep in te dienen niet is verstreken, gaat het vonnis van de SURB niet in kracht van gewijsde. Bijgevolg kan de veroordeelde slechts in vrijheid worden gesteld na het verstrijken van de termijn voor het cassatieberoep[63].

- Indien bij het verstrijken van de wettelijke termijn geen cassatieberoep werd ingesteld, wordt het vonnis van de SURB uitgevoerd zodra het uitvoerbaar is.

- Wanneer een cassatieberoep werd ingesteld: het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen dertig dagen, te rekenen vanaf het instellen van het cassatieberoep. De beslissing aangaande de strafuitvoeringsmodaliteit wordt niet uitgevoerd. De termijn begint te lopen de dag na het indienen van de akte van voorziening en wordt gerekend van dag tot dag. Wanneer de laatste dag van de termijn op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, wordt de termijn **niet verlengd**.

  Drie gevallen kunnen zich aandienen:

  1. *Het Hof van Cassatie heeft geen beslissing genomen binnen deze termijn van dertig dagen:* de beslissing van de SURB moet worden uitgevoerd op voorwaarde dat de beslissing op dat ogenblik reeds uitvoerbaar is.

  2. *Het Hof van Cassatie verwerpt het cassatieberoep*: de beslissing moet worden uitgevoerd op voorwaarde dat de beslissing op dat ogenblik reeds uitvoerbaar is.

  3. *Het Hof van Cassatie verbreekt de beslissing van de SURB*: het Hof verwijst de zaak naar een anders samengestelde SURB.

     De anders samengestelde SURB doet uitspraak binnen veertien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest. Inmiddels blijft de veroordeelde in hechtenis. Die termijn is geen vervaltermijn: de beslissing wordt niet uitgevoerd indien de anders samengestelde SURB bij het verstrijken van de termijn geen beslissing genomen heeft.

4.2 Cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering

Het cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering heeft geen schorsende kracht.

De wet voorziet geen termijn waarbinnen het Hof van Cassatie uitspraak moet doen.

Indien de beslissing van het Hof van Cassatie niet gewezen is op het door de SURB bepaalde ogenblik waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen, dient de directeur op dat ogenblik een nieuw advies te formuleren wanneer de veroordeelde een nieuwe aanvraag doet. Hetzelfde geldt wanneer het Hof van Cassatie het vonnis van de SURB bevestigt.

---

[63] Artikel 60 WERP bepaalt: "Het vonnis tot toekenning van een bij Titel V bedoelde strafuitvoeringsmodaliteit zoals bepaald bij Titel V wordt uitvoerbaar vanaf de dag dat het in kracht van gewijsde is gegaan en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de door deze wet bepaalde tijdsvoorwaarden voldoet". De SURB kan in principe niet beslissen dat een vonnis bij voorraad uitvoerbaar is, aangezien dat in strijd is met de wet. Ook het College van PG heeft geoordeeld dat de cassatietermijn dient afgewacht te worden, tenzij er een andersluidende gemotiveerde beslissing van het OM bij de SURB voorligt.
Wanneer een vonnis bij voorraad uitvoerbaar werd verklaard, dient de griffie steeds contact op te nemen met het OM bij de SURB, om na te vragen of er effectief tot een vervroegde uitvoering van het vonnis kan worden overgegaan. Wanneer het OM een schriftelijke, gemotiveerde beslissing bezorgt waarin bevestigd wordt dat de strafuitvoeringsmodaliteit een aanvang kan nemen voor het verstrijken van de cassatietermijn, bijvoorbeeld om een tewerkstelling of een opname niet in het gedrang te brengen, wordt overgegaan tot uitvoering van het vonnis ook al is de cassatietermijn niet verstreken.

H. Uitvoerbaarheid (art. 60)

Het vonnis tot toekenning is uitvoerbaar zodra het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan[64] en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de tijdsvoorwaarden voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit voldoet.

Afwijkende regels:

- de SURB kan evenwel een latere datum bepalen waarop het vonnis uitvoerbaar wordt;

- de beslissingen tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering worden uitvoerbaar op het ogenblik dat de overlevering plaatsvindt;

- de beslissingen tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied van een veroordeelde die het voorwerp uitmaakt van een uitvoerbaar koninklijk besluit tot uitzetting, van een uitvoerbaar ministerieel besluit tot terugwijzing of van een uitvoerbaar bevel tot verlaten van het grondgebied met bewijs van effectieve verwijdering worden uitvoerbaar op het ogenblik van effectieve verwijdering of overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de Minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en dit ten laatste twintig dagen nadat de beslissing tot toekenning in kracht van gewijsde is gegaan.

De administratieve formaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche (VI en VILO) of gewijzigde opsluitingsfiche (ET en BD) op in GEJO en vermeldt bij de basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de strafuitvoeringsmodaliteit en de datum waarop deze modaliteit een einde neemt (einde van de proeftijd ingeval van VI en VILO en strafeinde bij ET en BD).

Ingeval van toekenning VI of VILO overhandigt de directeur een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

II. De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek (verblijfs-, plaats- of contactverbod)

A. Aanvraag van de veroordeelde of het openbaar ministerie (art. 49/1)

De wijziging van de straf bedoeld in artikel 50 van het Strafwetboek wordt toegekend door de SURB op schriftelijk verzoek van de verzoek van de veroordeelde of van het OM:

- Het OM dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. Wanneer de betrokken veroordeelde gedetineerd is, deelt de griffie van de SURB daarvan een afschrift mee aan de directeur.

- De veroordeelde die geniet van een strafuitvoeringsmodaliteit dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. De griffie deelt daarvan een afschrift mee aan het OM.

[64] Idem vorige voetnoot.

- De veroordeelde die gedetineerd is, dient zijn verzoek in op de griffie van de gevangenis. De griffie zendt het verzoek binnen 24 uren over aan de griffie van de SURB (registratie in GEJO) en bezorgt een afschrift aan de directeur.

B. Advies van de directeur (art. 49/1, §3)

Indien de gedetineerde in hechtenis is (m.i.v. ET of BD), brengt de directeur binnen twee maanden na de ontvangst van het afschrift van het verzoek een advies uit en registreert hij dat in het GEJO ter attentie van de griffie van de SURB het OM (voor de inhoud van het advies van de directeur wordt verwezen naar punt V van deel 4).

Een afschrift van het advies wordt aan de veroordeelde meegedeeld.

C. Verdere procedure

Voor de verdere toepasselijke procedure wordt verwezen naar punt V van deel 4.

DEEL 6: OPVOLGING EN CONTROLE VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEIT TOEGEKEND DOOR DE SUR OF SURB

I. Controle

Het OM bij de SURB is belast met de controle op de veroordeelde.

De bevoegde dienst van de Gemeenschappen is belast met de opvolging en de controle van:

1° het programma en de concrete invulling van de BD en het ET;
2° de geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden die door de SUR of de SURB aan de veroordeelde opgelegd zijn.

II. Opvolging van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de voorwaardelijke invrijheidstelling

Ingeval er bijzondere voorwaarden zijn opgelegd, of een ET is toegekend, contacteert de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, onmiddellijk na het uitvoerbaar worden van de beslissing tot toekenning, de veroordeelde op om hem alle nuttige informatie voor een goed verloop van de strafuitvoeringsmodaliteit te bezorgen.

In geval van toekenning van BD zal de bevoegde dienst van de Gemeenschappen (de justitieassistent) de concrete invulling van de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit verder uitwerken. Hij zal de uren waarbinnen de veroordeelde de gevangenis mag verlaten vaststellen in overleg met de directeur.

Wanneer BD of ET is toegekend of wanneer geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden zijn opgelegd, brengt de bevoegde dienst van de gemeenschappen (justitieassistent of het centrum voor elektronisch toezicht is) binnen een maand na de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit verslag uit over de veroordeelde aan de SUR of de SURB, en verder telkens hij het nuttig acht of wanneer de SUR of de SURB hem erom verzoekt en ten minste om de 6 maanden.

Dat verslag bevat alle voor de SUR of de SURB relevante informatie met betrekking tot de veroordeelde waarover de bevoegde dienst van de gemeenschappen beschikt. Het verslag bevat ten minste:

1° informatie over het programma en de concrete invulling van de BD of het ET en de mate waarin die in acht worden genomen;
2° een opsomming van alle aan de veroordeelde opgelegde geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden alsook de mate waarin die in acht worden genomen.

In voorkomend geval worden de maatregelen voorgesteld die nuttig worden geacht.
De bevoegde dienst van de Gemeenschappen bezorgt telkens een kopie van die verslagen aan het OM bij de SURB.

In geval van BD informeert de directeur de bevoegde dienst van de gemeenschappen over de niet-naleving van het afgesproken uur waarop de veroordeelde naar de gevangenis dient terug te keren, de eventuele moeilijkheden die bij de uitvoering van de BD gerezen zijn en over de door hem gekende situaties die een ernstig risico inhouden voor derden.

NB: De aandacht wordt erop gevestigd dat, met uitzondering van de voorlopige aanhouding die door de procureur des Konings kan worden bevolen, het uitsluitend aan de SUR of de SURB toekomt om,

overeenkomstig de artikelen 64 tot 68 van de wet, de strafuitvoeringsmodaliteit stop te zetten, te schorsen of de bijzondere voorwaarden ervan te wijzigen.

De directeur kan dus niet zelf de BD schorsen omdat bijvoorbeeld de veroordeelde laattijdig of in dronken toestand naar de gevangenis is teruggekeerd. Hetzelfde geldt voor het ET. Alle soortgelijke incidenten moeten aan het OM bij de SURB worden gemeld. Indien er zich een situatie voordoet waarbij een onmiddellijk optreden noodzakelijk wordt geacht, dient contact te worden opgenomen met de procureur des Konings die overeenkomstig artikel 70 van de wet een voorlopige aanhouding kan bevelen (zie deel 8).

III. Schorsing, nadere omschrijving of aanpassing van de voorwaarden (art. 63)

Artikel 63 WERP beoogt aan de SUR of de SURB de mogelijkheid te geven om op relatief eenvoudige wijze kleine, niet substantiële, wijzigingen aan te brengen indien de dagdagelijkse realiteit dat vereist.

De veroordeelde, het OM en de directeur kunnen de SUR of de SURB verzoeken één of meer opgelegde voorwaarden te schorsen, nader te omschrijven of aan te passen aan de omstandigheden, zonder dat evenwel de opgelegde voorwaarden kunnen worden verscherpt of bijkomende voorwaarden kunnen worden opgelegd.

Het schriftelijk verzoek van de veroordeelde of de directeur wordt ingediend op de griffie van de SURB of op de griffie van de gevangenis indien de veroordeelde gedetineerd is. De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek via GEJO binnen 24 uur over aan de griffie van de SURB.

De veroordeelde, de directeur, het OM en, in voorkomend geval, het slachtoffer kunnen binnen zeven dagen na de ontvangst van de kopie hun opmerkingen meedelen aan de SUR of SURB.

De procedure verloopt schriftelijk tenzij de SUR of de SURB het nuttig acht op een zitting verdere informatie in te winnen.

Binnen 15 dagen na de ontvangst van het schriftelijk verzoek of, indien er een zitting heeft plaatsgevonden, binnen 15 dagen nadat de zaak in beraad is genomen, beslist de SUR of de SURB.

Het vonnis over de schorsing, nadere omschrijving of aanpassing wordt bij een ter post aangetekende brief meegedeeld aan de veroordeelde en zo snel mogelijk en in elk geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, aan het slachtoffer, indien het voorwaarden betreft die in het belang van het slachtoffer zijn opgelegd, en via GEJO ter kennis gebracht van het OM en de directeur.

DEEL 7: HERROEPING, SCHORSING, HERZIENING OF HERBEOORDELING VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN

I. Aard van de maatregelen

A. Herroeping (artt. 64 en 65)

De herroeping kan gebeuren in de volgende gevallen:

1) wanneer bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt vastgesteld dat de veroordeelde tijdens de proeftijd een misdrijf heeft gepleegd;

2) wanneer de veroordeelde een ernstig gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van derden;

3) wanneer de opgelegde bijzondere voorwaarden niet worden nageleefd;

4) wanneer de veroordeelde geen gevolg geeft aan de oproepingen van de SUR of de SURB, van het OM of, in voorkomend geval, van de justitieassistent;

5) wanneer de veroordeelde zijn adreswijziging niet doorgeeft aan het OM en, in voorkomend geval, de justitieassistent die met de begeleiding is belast;

6) wanneer de veroordeelde het programma van de concrete invulling of de concrete invulling van de BD of het ET, met inbegrip van de naleving van het uurrooster, niet naleeft.

7) wanneer de veroordeelde zich niet meer in de tijdsvoorwaarden voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit bevindt;

8) wanneer de veroordeelde na de toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied nalaat of weigert om het grondgebied effectief te verlaten, niet meewerkt aan zijn verwijdering, niet meewerkt aan zijn identificatie met het oog op het bekomen van een reisdocument of terugkeert zonder de in artikel 55, 4°, vereiste toestemming van de SURB.

In geval van herroeping wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.

In geval van herroeping overeenkomstig 1°, wordt de herroeping geacht te zijn ingegaan op de dag waarop dat misdrijf is gepleegd.

B. Schorsing (art. 66)

In de voor de herroeping bedoelde gevallen kan het OM, met het oog op het schorsen van de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit, de zaak aanhangig maken bij de SUR of de SURB.

In geval van schorsing wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.
In geval van schorsing kan de SUR of de SURB een UV of een PV toekennen.

Binnen een termijn van ten hoogste 1 maand, te rekenen van het vonnis tot schorsing, neemt de SUR of SURB volgende beslissing:

- ofwel herroept de SUR of de SURB de strafuitvoeringsmodaliteit, in welk geval zij een andere strafuitvoeringsmodaliteit kan toekennen; ingeval van toekenning van een andere strafuitvoeringsmodaliteit, wordt dat als een nieuwe toekenning beschouwd waarop de gewone regels van toepassing zijn;
- ofwel heft de SUR of de SURB de schorsing op. In dat laatste geval kan de strafuitvoeringsmodaliteit worden herzien.

Indien binnen die termijn geen beslissing is genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

C. Herziening (art. 67)

Ingeval de SUR of de SURB van oordeel is dat de herroeping of de schorsing niet noodzakelijk is in het belang van de maatschappij, van het slachtoffer of van de sociale re-integratie van de veroordeelde, kan hij of zij de strafuitvoeringsmodaliteit herzien.

In dat geval kan de SUR of de SURB de opgelegde voorwaarden verscherpen.

De strafuitvoeringsmodaliteit wordt evenwel herroepen, indien de veroordeelde niet instemt met de nieuwe voorwaarden.

Indien de SUR of de SURB beslist de opgelegde voorwaarden te verscherpen of bijkomende voorwaarden op te leggen, bepaalt hij of zij het ogenblik waarop die beslissing uitvoerbaar wordt.

D. Herbeoordeling (art. 67/1)

Bij de **wet van 15 mei 2024** ***houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen II*** (*BS*, 28 mei 2024)) werd een oplossing in de wet ingeschreven voor de problematiek van de tenuitvoerlegging van een bijkomende straf die betrekking heeft op feiten gepleegd vóór de toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (verder: SUM) tijdens de uitvoering ervan. Er werd een nieuw artikel 67/1 ingevoerd in de WERP, waarmee het OM bij de SURB voortaan over een nieuw soort vordering beschikt: de '**vordering tot herbeoordeling**'.

Deze wetswijziging **trad in werking op 7 juni 2024**.

Principe van eenheid van strafuitvoering

Het Hof van Cassatie bevestigde in een arrest van 16 mei 2023 (P.23.0658.N) het principe van de '**eenheid van strafuitvoering**'. Dit principe komt er eenvoudig gesteld op neer dat zo lang een veroordeelde in een proces van strafuitvoering zit (en dus nog niet definitief in vrijheid is gesteld), andere veroordelingen die in uitvoering worden gebracht, bij de reeds in uitvoering zijnde veroordelingen moeten worden gevoegd, ook als er op die (eerste) veroordeling(en) reeds een SUM werd toegekend door de SUR(B) en deze SUM lopende is. Er mogen dus van het Hof geen parallelle processen van strafuitvoering worden opgestart.

Beheer dossiers VI en VILO: zoals dossiers ET en BD

De lering van dat cassatiearrest heeft reeds geleid tot de **gewijzigde instructies inzake het beheer van de voorlopige en voorwaardelijke invrijheidstelling** (zie communicatie 'Sidis Suite: beheer dossiers VI en VILO / Gestion dossiers LC et LPE' van 11.01.2024). De detentiefiche van de veroordeelde die in voorlopige of voorwaardelijke invrijheidstelling vertrekt, wordt niet langer afgesloten. Het dossier blijft

in beheer van de gevangenis. Dit moet toelaten om, in toepassing van het principe van de 'eenheid van strafuitvoering', eventueel nadien in uitvoering gebrachte veroordelingen aan de detentiefiche toe te voegen en de toelaatbaarheidsdata te berekenen op het geheel van de veroordelingen, met behoud van de aanvangsdatum van de straffen.

Veroordeelde blijft in de tijdsvoorwaarden: nieuwe vordering voor het OM bij de SURB

Een hypothese waarvoor de wet nog niet in een oplossing voorzag, was het geval waarin een bijkomende veroordeling in uitvoering wordt gebracht die betrekking heeft op feiten gepleegd *voor* de toekenning van de SUM en op grond waarvan de veroordeelde **in de tijdsvoorwaarden blijft** voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit. Het OM bij de SURB beschikte in dat geval niet over een vorderingsgrond tot herroeping van de lopende SUM, noch over enige andere grond om de SUR(B) te vatten. De herroepingsgronden van artikel 64, 1° WERP (definitieve veroordeling voor feiten gepleegd *tijdens* de proeftijd) en artikel 64, 7° WERP (niet meer in de tijdsvoorwaarden voor de toegekende modaliteit) zijn immers op die hypothese niet van toepassing.

Met de hier besproken **wetswijziging** wordt dit hiaat in de wet ingevuld. Er wordt een nieuwe vorderingsgrond ingeschreven voor het OM bij de SURB: de **vordering tot herbeoordeling**:

> **Art. 67/1.** *Ingeval er ten aanzien van een veroordeelde aan wie een in Titel V bedoelde strafuitvoeringsmodaliteit werd toegekend door de strafuitvoeringsrechter of de strafuitvoeringsrechtbank, een nieuwe in kracht van gewijsde gegane veroordeling tot een vrijheidsstraf ten uitvoer wordt gelegd, die betrekking heeft op feiten gepleegd voor de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit en waarvoor de veroordeelde niet is opgesloten op grond van een bevel tot aanhouding of een bevel tot onmiddellijke aanhouding, kan het openbaar ministerie de zaak met het oog op een herbeoordeling van de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit aanhangig maken bij de bevoegde strafuitvoeringsrechter of de bevoegde strafuitvoeringsrechtbank. De strafuitvoeringsrechter of de strafuitvoeringsrechtbank kan elke beslissing nemen bedoeld in de artikelen 63, 64, 65, 66 en 67. De beslissing tot schorsing, herroeping of herziening van de voorwaarden kan enkel genomen worden op de gronden vermeld in artikel 64 of omdat er ingevolge de nieuwe veroordeling een tegenaanwijzing wordt vastgesteld waar niet aan tegemoet gekomen kan worden door het opleggen van bijzondere voorwaarden.*
>
> *De toegekende strafuitvoeringsmodaliteit blijft lopen en, behoudens toepassing van artikel 70, wordt de veroordeelde niet opgesloten in afwachting van de beslissing van de strafuitvoeringsrechter of strafuitvoeringsrechtbank.*
>
> *Artikel 68 is op die procedure van toepassing, met dien verstande dat ook de slachtoffers van de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de nieuwe veroordeling worden gehoord. De strafuitvoeringsrechter of de strafuitvoeringsrechtbank kan op verzoek van de veroordeelde beslissen tot het behoud van de lopende strafuitvoeringsmodaliteit.*

Deze nieuwe bepaling maakt het voor het OM bij de SURB dus mogelijk om een vordering aanhangig te maken bij de SUR(B) tot herbeoordeling van de SUM: de SUR(B) zal beslissen of, in het licht van de bijkomende veroordeling, de SUM kan blijven lopen, moet aangepast of herroepen worden (**alle beslissingen** zijn mogelijk).

Eerst de SUR(B) vatten en dan pas opsluiten

Belangrijk is dat de nieuwe bepaling voorziet dat de veroordeelde die zich buiten de gevangenis bevindt onder het regime van een SUM, in dit geval **niet kan worden opgesloten voor de nieuwe veroordeling voordat de SUR(B) zich heeft uitgesproken over de vordering tot herbeoordeling**,

behoudens in toepassing van de voorlopige aanhouding (art. 70) of in uitvoering van een onmiddellijke aanhouding. De bedoeling hiervan is te vermijden dat een goed lopende reclassering in gevaar zou worden gebracht door een voortvarende opsluiting.

Concrete werkwijze griffie gevangenis bij aanbeveling nieuwe straf tijdens SUM

De dienst strafuitvoering van het parket of het Parket-generaal zal de straf dus in dit geval altijd via een **aanbeveling** in uitvoering brengen.[65] Volgende werkwijze moet worden gevolgd:

- de nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet;
- de geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO; in voorkomend geval (bij VI) wordt de banner in GEJO overeenkomstig aangepast en wordt een nieuwe kennisgeving proeftermijn opgeladen indien die ingevolge de nieuwe straf gewijzigd zou zijn.

Twee opties zijn mogelijk:

1. Ofwel is de veroordeelde ingevolge de nieuw aanbevolen straf **niet meer in de tijdsvoorwaarden** voor de toegekende SUM

Dit zal bvb. het geval zijn als de veroordeelde, geplaatst op het ogenblik van de toekenning van de SUM (VI), nog geen 1/3de van het straftotaal (met inbegrip van de nieuwe straf) ondergaan had.

De griffie van de gevangenis **verzoekt de veroordeelde** om **zich binnen 5 werkdagen aan te bieden in de gevangenis.** Voor die oproeping baseert de griffie zich op de contactgegevens zoals in het GEJO beschikbaar. Bij aankomst wordt hem alle informatie verstrekt over de aanbeveling van de nieuwe veroordeling.

Wanneer de veroordeelde zich niet terug aanbiedt, informeert de griffie van de gevangenis de dienst strafuitvoering van het parket/parket-generaal die de nieuwe veroordeling ten uitvoer legde, die vervolgens een bevel tot gevangenneming kan uitvaardigen met seining in de ANG voor de nieuwe veroordeling. Vanaf dat ogenblik[66] wordt hij beschouwd als een voortvluchtige voor de nieuwe veroordeling.

Het is ook mogelijk dat het OM overgaat tot een voorlopige aanhouding[67](art. 70 WERP).

Het OM bij de SURB zal, na kennisname van de geactualiseerde opsluitingsfiche en de melding dat de veroordeelde zich niet terug aanbood in de gevangenis, in dit geval **altijd een vordering tot herroeping** aanhangig maken bij de SUR(B) op grond van artikel 64, 7°, van de WERP.

---

[65] De COL 06/2022 zal worden aangepast in die zin.

[66] Aangezien de griffie niet noodzakelijk op de hoogte zal zijn/worden gebracht van het precieze ogenblik waarop het parket tot de seining overgaat, registreert de griffie de veroordeelde die zich niet terug aanbood als 'ontvlucht' voor de bijkomende titel vanaf de melding aan het parket.

[67] In de COL 06/2022 wordt dit als volgt toegelicht t.a.v. het OM: "*Naast de vordering tot herroeping kan desgevallend ook een bevel tot voorlopige aanhouding uitgevaardigd worden op grond van artikel 70 WER. Dit wordt beoordeeld in functie van de concrete omstandigheden van het dossier en/of indien men van oordeel is dat nieuwe straf vereist dat de veroordeelde zo snel mogelijk wordt opgesloten en niet gewacht kan worden op de oproep van het gevangeniswezen om zich opnieuw aan te bieden in de gevangenis en het feit of de veroordeelde hierop al dan niet ingaat. Bij een bevel tot voorlopige aanhouding gaat de politie immers onmiddellijk op zoek naar de veroordeelde en wordt deze via de politiediensten binnengebracht in de gevangenis*."

2. Ofwel **blijft** de veroordeelde ingevolge de nieuw aanbevolen straf **in de tijdsvoorwaarden** voor de toegekende SUM

In dat geval dient de griffie van de gevangenis voorlopig niets te doen, behalve de veroordeelde (op basis van de beschikbare contactgegevens) informeren over de aanbeveling van de nieuwe straf.

Het OM bij de SURB **kan** in dat geval de **vordering tot herbeoordeling** aanhangig maken bij de SUR(B). (Als het OM bij de SURB zou beslissen om dat niet te doen, dan wordt de straf gewoon toegevoegd aan de lopende modaliteit).

Ook in deze hypothese is het evenwel mogelijk dat een bevel tot voorlopige aanhouding (art. 70 WERP) wordt afgeleverd[68], in welk geval dat uiteraard een geldige detentietitel oplevert.

***Let op*!** Indien de dienst strafuitvoering van het parket of het Parket-generaal de nieuwe veroordeling met een **vattingsbevel of een gevangenisbriefje** ten uitvoer zou leggen, waarna blijkt dat de veroordeelde in de tijdsvoorwaarden blijft voor de toegekende SUM, moet onmiddellijk contact worden genomen met het ten uitvoer leggende parket of het OM bij de SURB, met de mededeling dat de veroordeelde de gevangenis zal verlaten onder de lopende SUM.

Ter info: procedure van toepassing op de vordering tot herbeoordeling: art. 68 WERP (zie verder punt II)

Voor de verdere procedure die van toepassing is op de nieuwe 'vordering tot herbeoordeling' wordt in artikel 67/1 verwezen naar artikel 68 van de WERP. Zoals gezegd, kan het OM bij de SUR(B) binnen die 'vordering tot herbeoordeling' **elke vordering instellen die het opportuun acht** (schorsing, herroeping, herziening, aanpassing van de voorwaarden, met inbegrip van verstrenging of bijkomende voorwaarden) en kan de SUR(B) elke beslissing nemen waarin de wet voorziet.

Er is ook uitdrukkelijk voorzien dat de **slachtoffers** van de feiten die aanleiding gaven tot de nieuwe veroordeling in het kader van de procedure 'herbeoordeling' worden gehoord. De griffie van de SURB zal de slachtoffers daartoe uitnodigen.

Verder is ook uitdrukkelijk bepaald dat als de SUR(B) de lopende modaliteit enkel kan behouden, indien de veroordeelde daarom verzoekt. Zonder verzoek van de veroordeelde, kan de modaliteit dus niet zonder meer bevestigd worden.

In geval van **schorsing** of **herroeping** wordt de veroordeelde **onmiddellijk opgesloten**.

Artikel 68, § 5, WERP werd geherformuleerd in de zin dat de SUR(B) in geval van herroeping een **datum** moet bepalen vanaf wanneer een **nieuw verzoek** kan worden ingediend, behalve indien de veroordeelde zich niet meer in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de herroepen modaliteit (in dat laatste geval moet de veroordeelde immers sowieso wachten totdat hij in de tijdsvoorwaarden is voor het indienen van het verzoek).

[68] Artikel 70 van de WERP werd aangepast om ook te verwijzen naar het nieuwe artikel 67/1. Als er een vordering tot herbeoordeling kan worden ingesteld, kan er dus ook tot een voorlopige aanhouding worden beslist. Een voorlopige aanhouding lijkt in de hier geviseerde hypothese (betrokkene staat onder een modaliteit die goed loopt, maar een nieuwe veroordeling voor oude feiten treedt in kracht van gewijsde) weinig waarschijnlijk, maar is dus mogelijk. Allicht zal van die mogelijkheid door het OM enkel gebruik gemaakt worden wanneer de nieuwe veroordeling een nieuw licht werpt op de (acute) gevaarlijkheid van de veroordeelde.

II. Procedure (art. 68)

De procedure wordt opgestart op initiatief van het OM bij de SURB.

De veroordeelde wordt ten minste 10 dagen voor de zitting per ter post aangetekende brief opgeroepen.

Indien de veroordeelde in de gevangenis verblijft en weigert te verschijnen, wordt dat schriftelijk geacteerd door de directeur en ter kennis gebracht van de SUR of van de SURB.

De zitting vindt plaats in de gevangenis ten aanzien van een veroordeelde die in de gevangenis verblijft.

Het dossier wordt ten minste vier kalenderdagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB of op de griffie van de gevangenis ingeval de veroordeelde gedetineerd is.

Het inzagerecht kan op de griffie van de gevangenis worden uitgeoefend tussen 9.00 uur en 12.00 uur en tussen 13.30 uur en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen moet inzage mogelijk zijn.

Indien de inzage van het dossier door de veroordeelde op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan inzage elders worden georganiseerd.

De veroordeelde heeft het recht zijn dossier door te nemen samen met zijn raadsman.

Indien de veroordeelde dit vraagt, bezorgt de griffie van de gevangenis hem kosteloos een afschrift van het dossier.

De procedure voor de SUR of de SURB is tegensprekelijk. De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De beslissing van de SUR of van de SURB (genomen binnen 7 dagen nadat de zaak in beraad is genomen) wordt binnen 24 uur schriftelijk ter kennis gebracht van de veroordeelde, het OM en de directeur.

III. Gevolgen van een vonnis tot herroeping, schorsing of herziening

A. Herroeping

1. Herroeping van de BD of het ET

Wanneer de SUR of de SURB de BD of het ET herroept, neemt die strafuitvoeringsmodaliteit een einde en wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.

De SUR of de SURB zal bepalen dat de periode die de veroordeelde in BD was of onder ET stond, wordt afgetrokken van het op het ogenblik van de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit nog resterende gedeelte van de vrijheidsstraffen.

2. Herroeping van de VI of de VILO

Wanneer de SUR of de SURB de VI of VILO herroept, wordt de veroordeelde onmiddellijk opgesloten teneinde het door de rechter bepaalde nog te ondergane gedeelte van de vrijheidsstraf te ondergaan.

In concreto zal een tenuitvoerlegging door het OM moeten worden afgewacht. Dat geldt zowel voor de veroordeelden die niet gedetineerd zijn op het ogenblik van de herroeping als voor de veroordeelden gedetineerd wegens een andere reden.

De SUR of de SURB zal het gedeelte van de vrijheidsstraf bepalen dat de veroordeelde nog moet ondergaan rekening houdend met de periode van de proeftijd die goed is verlopen en met de inspanning die de veroordeelde heeft geleverd om de voorwaarden te respecteren die hem waren opgelegd.

De herroeping van de VI kan geschieden na het verstrijken van de proeftijd wanneer een veroordeling wordt uitgesproken na het verstrijken van die termijn voor feiten die begaan zijn tijdens de proeftijd.

B. Schorsing

Wanneer de SUR of de SURB beslist tot de schorsing van een strafuitvoeringsmodaliteit, wordt de modaliteit onmiddellijk stopgezet en wordt de veroordeelde desgevallend onmiddellijk opnieuw opgesloten.

In geval van een schorsing van een VI of VILO moet echter een tenuitvoerlegging door het OM worden afgewacht. Dat geldt zowel voor de veroordeelden die niet gedetineerd zijn op het ogenblik van de schorsing als voor de veroordeelden gedetineerd wegens een andere reden.

In geval van een schorsing moet de SUR of de SURB binnen één maand een beslissing nemen (van herroeping, eventueel met toekenning van een andere strafuitvoeringsmodaliteit, van opheffing van de schorsing met of zonder een aanpassing van de voorwaarden). Die termijn begint te lopen vanaf de datum van het vonnis tot schorsing. Volgende voorbeelden maken duidelijk hoe die termijn moet worden berekend (artt. 52 en 54 van het Gerechtelijk Wetboek):

- datum van het vonnis 15 januari => beslissing ten laatste op 15 februari;
- datum van het vonnis 29 februari => beslissing ten laatste op 31 maart;
- datum van het vonnis 31 maart => beslissing ten laatste op 30 april.

Indien in geval van schorsing van de BD of ET, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

Indien, in geval van schorsing van de VI of VILO, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen en indien hij geen andere detentietitel heeft, moet de veroordeelde opnieuw in vrijheid worden gesteld onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

De gevangenis meldt via GEJO de voortzetting van de strafuitvoeringsmodaliteit aan de SUR of de SURB en het OM bij de SURB.

Wanneer de SUR of de SURB de schorsing opheft, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet en is de gedetineerde, in geval van voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling, onmiddellijk vrijstelbaar.

De dagen vrijheidsbeneming ingevolge de schorsing worden aangerekend op het gedeelte van de straf dat nog moet worden ondergaan.

C. Herziening

Indien de SUR of de SURB de voorwaarden heeft verscherpt of bijkomende voorwaarden heeft opgelegd, dient de beslissing uitgevoerd te worden op de datum bepaald in het vonnis.

IV. Verzet (art. 68, § 8)

Een bij verstek gewezen vonnis tot herroeping of herziening is vatbaar voor verzet[69].

In tegenstelling tot het cassatieberoep kan dit verzet wel ingesteld worden in de gevangenis.

Overeenkomstig artikel 187 van het Wetboek van Strafvordering moet verzet worden aangetekend binnen de 15 dagen na de betekening van het vonnis[70].

V. Cassatieberoep (artt. 96 en 97)

Tegen de beslissingen tot herroeping van een strafuitvoeringsmodaliteit en tegen de beslissingen tot herziening van de bijzondere voorwaarden staat cassatieberoep open voor de veroordeelde en het OM.

Het cassatieberoep dient door het OM te worden ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uur, te rekenen van de uitspraak van de beslissing.

De veroordeelde dient het cassatieberoep in te stellen binnen een termijn van vijf dagen, te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dat op de griffie van de SURB.

Het cassatieberoep heeft geen schorsende kracht.

VI. Nieuw onderzoek van het dossier na een herroeping (nieuw verzoek)

Behoudens in geval van een herroeping overeenkomstig artikel 64, 1°, bepaalt de SUR of de SURB in zijn of haar vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan zes maanden te rekenen van het vonnis indien de veroordeelde een of meer ~~correctionele~~ hoofdgevangenisstraffen ondergaat die samen niet meer dan vijf jaar bedragen.

Die termijn is maximum een jaar in geval het geheel van hoofdgevangenisstraffen meer dan vijf jaar bedraagt.

Die termijn is minimum zes maanden en maximum achttien maanden indien de zaak een veroordeling betreft tot een gevangenisstraf van dertig jaar of een levenslange gevangenisstraf, met een terbeschikkingstelling van de SURB ~~overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek~~.

[69] Een onmiddellijk cassatieberoep tegen een verstekvonnis zal onontvankelijk verklaard worden aangezien eerst verzet aangetekend dient te worden.
[70] Cass., 26 januari 2011, AR P.11.0035.F.

DEEL 8: VOORLOPIGE AANHOUDING (art. 70)

In de gevallen waarin herroeping mogelijk is, kan de procureur des Konings van de rechtbank in het rechtsgebied waarvan de veroordeelde zich bevindt of het OM, zijn voorlopige aanhouding bevelen, onder verplichting de bevoegde SUR of de bevoegde SURB daarvan onmiddellijk in kennis te stellen.

De gevangenis stelt de SUR of de SURB, het openbaar ministerie bij de SURB en de procureur des Konings die de voorlopige aanhouding heeft bevolen onmiddellijk in kennis van de tenuitvoerlegging van deze voorlopige aanhouding.

De SUR of de SURB beslist binnen zeven werkdagen na de opsluiting van de veroordeelde over de schorsing. Die termijn neemt een aanvang de dag na de opsluiting. Wanneer de laatste dag van de termijn op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, wordt de termijn **niet** verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Aan deze beslissing gaat geen tegensprekelijke procedure vooraf.

Het vonnis wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk meegedeeld aan de veroordeelde, het OM en de directeur. Het vonnis wordt door de directeur of zijn plaatsvervanger ter kennis gebracht van de veroordeelde. De veroordeelde tekent voor ontvangst, met vermelding van de datum. Weigert hij voor ontvangst te tekenen, dan wordt daarvan schriftelijk melding gemaakt met vermelding van de datum. Een afschrift van het vonnis wordt toegevoegd aan het dossier van de veroordeelde.

I. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot schorsing

De beslissing tot schorsing is geldig voor de duur van één maand, te rekenen van het vonnis tot schorsing. Binnen die termijn dient de SUR of de SURB een beslissing te nemen, na het voeren van een tegensprekelijk debat.

De punten II en III.B van deel 7 zijn van toepassing.

II. De SUR of de SURB neemt geen beslissing tot schorsing

A. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot niet-schorsing van de modaliteit

Indien de SUR of de SURB een beslissing neemt tot niet-schorsing, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet.

B. De SUR of de SURB neemt geen beslissing

Indien, in geval van voorlopige aanhouding van een onder BD of ET geplaatste veroordeelde, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

Indien, in geval van voorlopige aanhouding van een veroordeelde in VI of VILO, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen en indien hij geen andere detentietitel heeft, moet de veroordeelde opnieuw in vrijheid worden gesteld onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

De gevangenis meldt een bericht van voortzetting van de strafuitvoeringsmodaliteit aan de SUR of de SURB en het OM bij de SURB.

De dagen vrijheidsbeneming ingevolge de voorlopige aanhouding worden aangerekend op het gedeelte van de straf dat nog moet worden ondergaan.

DEEL 9: DEFINITIEVE INVRIJHEIDSTELLING

Indien tijdens de proeftijd geen enkele herroeping heeft plaatsgehad, wordt de veroordeelde definitief in vrijheid gesteld.

De proeftijd is gelijk aan de duur van de vrijheidsstraf die de veroordeelde nog moest ondergaan op de dag waarop de beslissing betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling of betreffende de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering is uitgevoerd. Die proeftijd kan evenwel niet korter zijn dan één jaar.

De proeftijd is ten minste vijf jaar en ten hoogste tien jaar in geval van veroordeling tot een of meer hoofdgevangenisstraffen die samen vijf jaar hoofdgevangenisstraf te boven gaan, met uitzondering van de gevangenisstraf van dertig jaar en de levenslange gevangenisstraf.

De proeftijd bedraagt tien jaar in geval van veroordeling tot een gevangenisstraf van dertig jaar of een levenslange gevangenisstraf.

Het slachtoffer wordt door de griffie van de SURB zo snel mogelijk en in elk geval binnen vierentwintig uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, op de hoogte gebracht van de definitieve invrijheidstelling.

DEEL 10: INWERKINGTREDING

Deze collectieve brief nr. 161 is in werking getreden op 1 september 2022.

De geactualiseerde versie van 31 juli 2025 treedt in werking op 4 augustus 2025.

De geactualiseerde versie van 1 september 2026 treedt in werking op 1 september 2026.

Mathilde STEENBERGEN
Directrice-generaal